

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

4 FONT (értékelt adóval) 32 OLDAL TEL-AVIV, 1977 JUNIUS 3., PÉNTEK 8787. szám

FOKOZÓDTAK A SZOVJET FEGYVERSZÁLLITMÁNYOK EGYIPTOMBA

SzírIA is kap újra hadfelszerelést az oroszoktól — Damaszkusz: „Az arabok ismét képesek háborút indítani”

Beirút. (Reuter). — A Szovjetunió az utóbbi időben fokozta fegyverszállításait Egyiptomba. A hadfelszerelés egy részét az oroszok SzírIA kikötőin keresztül juttatták el Egyiptomba.

Megbízható arab hírforrások szerint az utóbbi 3 hétben különösen felgyorsult az Egyiptomba irányuló fegyverszállítás.

SZÜKKÖRŰ BIZTONSÁGI FÓRUMOT JAVASOLNAK

A Likud és a DÁS megbízottai tegnap általános jellegű külpolitikai és biztonsági kérdésekről tárgyaltak a kormány-koalíció létesítésére irányuló megbeszélések keretében. A két párt megbízottai vasárnap folytatják az eszmecsereket.

Tegnap még nem került sor a miniszteri tárcák elosztásával, illetőleg betöltésével kapcsolatos személyi kérdések megvitatására. A Likudnak azonban kiszárgott hírek szerint szándékában áll olyan szűkkörű fórumot létesíteni a kormányon belül, amely nagyjelentőségű külpolitikai és honvédelmi kérdésekkel foglalkozik majd legmagasabb szinten. Ebben a szűkkörű bizottságban a miniszterelnök, a hadügyminiszter, a külügyminiszter, valamint a miniszterelnök-helyettes vesz részt. Az

amely — ellentétben korábbi feltevésekkel — a jom-kipuri háború után sem szünetelt, hanem folytatódott, jóllehet nem olyan mértékben és összetételben, mint az Izráel elleni egyesített arab rajtaütés előtt.

A most küldött fegyver között tankok is voltak.

Tegnap egyébként a New York Times azt írta, hogy ismét szovjet fegyverek áramlanak SzírIAba, ahol 2000 szovjet katonai szakértő tartózkodik.

A damaszkuszi rádió tegnap azzal kérkedett, hogy SzírIA és a többi arab állam most is képes

egy újabb háborút indítani Izráel ellen, amint azt 1973-ban tette.

EGY MONDATBAN

● Vietnám és az Egyesült Államok megbízottai tegnap Párizsban felújították tárgyalásaikat a két ország diplomáciai kapcsolatának a megteremtése ügyében.

● A rhodesiai csapatok tegnap visszatértek Mozambikból, ahová 5 nappal ezelőtt kezdtek meg behatolásukat az ottani terrorista támaszpontok felszámolására.

● Libanon déli részében tegnap is tűzérési párbaj folyt le a keresztények és a palesztinai terrorlegények között.

Jack Torczyner:

»Carter éket akar verni a zsidók között«

Az amerikai Cionista Szervezet vezetője: „A tengerentúli zsidóság egységesen kiáll Izráel mellett kormányzatára való tekintet nélkül”

„A Carter-kormányzat kísérletekbe kezdett annak elérésére, hogy szakadást idézzen elő az amerikai zsidóság körében. Ezek a kísérletek azonban bukással fognak végződni” — mondotta tegnap Jack Torczyner, az amerikai Cionista Szervezet vezetője, a Kál-cionisták világszervezete elnöke, tegnap Tel Avivban megtartott sajtó-fogadásán.

Rámutatott arra, hogy magasrangú amerikai kormánytisztviselők az utóbbi időben meghívják a Fehér Házba az amerikai zsidóság vezetőit, hogy tapogatózó jellegű beszélgetéseket folytassanak. A vendég elmondotta azt is, hogy az amerikai külügyminiszteriumban bukának minősítik a legutóbbi Rábin-Carter találkozót.

„Néhány jelentéktelen érdekesorrított vagy szélsőbaloldali beállítottságú közösségtől eltekintve nem várható szakadás az amerikai zsidó táborban.”

PERL JICCHÁK és BÖSKE
szül. POLLÁK
40-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
JÓ EGÉSZSÉGET ÉS SOK ÖRÖMET
KIVÁNNAK 120-IG
A ROSENBERG TESTVÉREK

SZERETETT JÓ GYERMEKEIMNEK,
ANYUCINAK ÉS APUCINAK
ZEIGER ÉVÁNAK és MIKLÓSNAK
Beér-Séva
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
KIVÁNNUNK BOLDOG EGYÜTTLÉST
EGÉSZSÉGBEN 120-IG
Anyátok: Irén,
gyermekeitek: Jozsef és Irit
és a család

SZERETETTEL GRATULÁLUNK
JUNGER ILÁNÁNAK (JULIKÁNAK)
Beér-Séva
MAGISTERI DIPLOMÁJÁHOZ
A SZÁMTAN TUDOMÁNYBAN
Szülei: Junger Haini és Imre,
öccse: Robi

SZERETETT ÉS ÖRÖKIFJU
ÉDESANYÁNKNAK — GIL ILONNAK
Áskelon
80-İK SZÜLETÉSNAPIJÁRA
KIVÁNNUNK TOVÁBBI JÓ EGÉSZSÉGET,
BOLDOGSÁGOT ÉS HOSSZU ÉLETET
120 ÉVIG
Fiai: Laci és Mikl,
menye: Ibi és unokája: Nomi

**HÁLÓSZOBA AGYAK
TELEVÍZIO FOTELOK**
fejtámlák, gumavir és Paradise matracokkal gyári áron
ADLER
ágy-gyárban.
T. A. Nachlat Benjámin 134,
telefon: 82 55 36

MINIPENZIO
Jeruzsálemben. — Bútorozott szoba, teljes ellátás, ápolás és diéta egy személynek vagy házaspárnak. Gyönyörű kert és villa. Június, július és augusztusra.
Jeruzsálem, Rechavia A. —
tel. 02-39192 vagy 03-296891

Vevőink figyelmébe!
BIALIK CIPÓT
kizárólag a
NÁÁLEJ BIALIK
üzletben kap,
Tel-Aviv, King George 1,
Óvakodjon
az utánzatoktól!

שולם
147
תל-אביב-יפו

Stone szenátor:

»AMERIKA MÉG NEM DOLGOZOTT KI KÖZELKELETI TERVET«

„Az Egyesült Államokat és Izráelt különleges történelmi kapcsolatok fűzik egymáshoz” — A szenátor nem intezett figyelmeztetést Izráelhez

Richard Stone szenátor, az amerikai szenátus közelkeleti ügyekkel foglalkozó albizottságának elnöke, tegnap Izráelbe érkezve azt mondta, hogy az Egyesült Államok még nem dolgozott ki közelkeleti békeprogramot és eddig nem is tárgyalt ilyen programról.

Jigál Álon külügyminiszter, aki tegnap már megbeszélést folytatott a szenátorral, a megbeszélés után úgy nyilatkozott az izráeli rádió munkatársának, hogy Stone szavaiból nem esendült ki semmi féle figyelmeztetés Izráel felé.

A LIKUD KORMÁNY MUNKATERVE BEGIN JAVASLATAI SZERINT

A Likud tárgyaló bizottsága már megküldte a számbajövő koalíciós partnereinek a Begin-kormány munkaprogramjának javaslatát, illetve a javaslat pszichológusoknál megfogalmazott alapelveiről és programról van szó, amelyek részleteit a koalíciós tárgyalások során dolgozzák ki, illetve változtatják meg szükség esetén. A Begin-kormány a következő alapelvek szerint szándékozik működni:

1. Az Erec Jisráelben és a diaszpórában élő zsidó nép sorsközösségének elismerése.
2. A zsidó népek örök és megíngathatatlan joga van Erec Jisráel területére.
3. Biztonsági, valamint állandó jellegű települések felállításának szorgalmazása a szülőföld területén.
4. A kormány a béke elérését tekintve legfontosabb célkitűzésének és elérésének érdekében nem fog erőfeszítéseivel takarózkodni.
5. A kormány résztvesz a genfi konferencián.
6. A kormány közvetlenül vagy baráti állam útján felszólítja Izráel szomszédait, hogy kezdjék meg a közvetlen békétárgyalásokat minden előfeltétel nélkül és minden harmadik tényező által ajánlott megoldási javaslat mellőzése nélkül.
7. Ha nem jön létre békeszerződés a felek között, érvényben maradnak az előző kormány által aláírt megállapodások.
8. Egenlő jogokat biztosítanak az ország minden polgárának a lakosságának, vallásra, fajra, nemzetiségére, nemre vagy törzsi hovatartozására való tekintet nélkül.

mi barátságát hangsúlyozta előtte. Ugyanakkor Álon közölte, a maga részéről hangsúlyozta Stone előtti, hogy az amerikai kormánynek be kell tartania előző kötelezettség vállalásait Izráel szemben, teljesen függetlenül attól, hogy milyen kormányzat kerül az ország élére.

Stone szenátor, aki Izráel legnépszerűbb barátai közé tartozik, egy héttel ezelőtt Jordániában járt, ahol Huszejn királlyal folytatott megbeszélést.

„Hiba volna részéről az új kormány megalakulása előtt megjegyzéseket fűzni Izráeli vezetők kijelentéseihöz.

„Ez tehát nincs is szándékomban” — válaszolta a szenátor újságírók kérdésére, hogy mi a véleménye Menáchem Begin nyilatkozatairól a „területek” izráeli betelepítéséről, illetve az izráeli törvénykezés kiterjesztéséről ezekre a területekre.

„Egy dolgot akarok kihangsúlyozni — folytatta a szenátor —, hogy Carter elnök és a Kongresszus két héttel ezelőtt ismételt megegyezett abban, miszerint

az Egyesült Államokat és Izráelt különleges történelmi kapcsolat köti össze.

és ez a kapcsolat kifejezésére jut fegyverszállításban, technológiai ismeretek juttatásában és együttműködésben a gyártás terén. Ez rendkívül fontos dolog. Emlékeznünk kell ugyanis arra, hogy az elnök és a Kongresszus közös politikájáról van szó. Jövetelm célja meghallgatni az izráeliek álláspontját és olyan információkat szerezni, melyek

lehetővé teszik a Kongresszus számára, hogy konstruktív politikát dolgozzon ki a Közel-Kelet ügyében.”

A MIFÁL HÁPÁJISZ SORSOLÁSA

A Mifál Hápájisz tegnap megtartott 22/77 sorsolásán 750 ezer fontot nyert a 110084 számú sorsjegy.

100 ezer fontot nyert: 292441	47600 44362 42452 34525 31166
50 ezer fontot nyert: 281586	30572 24876 09726
10 ezer fontot nyert: 358297	200 font: 8473 7793 6849 5270 2744 0018
5000 fontot nyertek: 330601	100 font: 4059 3477 3088 2935
306266 289659 276215 272144	2028 1628 1375 1294 0449 0352
227806 205904 173799 095418	6532 6110 5916 5756 5687 5366
029330 507720 499107 472480	4628 4568 4495 4125 8492 8367
447031 434015 428423 378703	8263 7987 7972 7664 7208 7191
361472 355034 342501 798987	6856 6550 9853 9842 9734 9347
797898 747439 700184 682934	9336 9033 8798 8753 8721 8669
673999 673489 671248 648077	A 9-cel végződő sorsjegyek visszanyerték a 10 fontot.
580513	

IDŐJÁRÁS

Az atlanti végződésű sorsjegyek a következő nyereményeket kapják:

1000 font: 86672 86319 60792
46761 35518 30057 16271 07717
06434 03862
500 font: 79410 78396 66192

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint ma némi csökken a hőmérséklet. Jeruzsálem 17—29, Tel Aviv 18—28, Haifa 16—29, Ludd 17—32, Beér Séva 18—33, Ejlát 24—35 fok.

קרו המכוניות

UJ, NAGY ROVAT A „LUÁCH 8 — LUÁCH MÁRIV”-BAN

Az „autópiacon” szerepelnek a legújabb autó-eladási és vásárlási ajánlatok, amelyek az ország legnagyobb számú olvasókörzéhez jutnak el. Mindenki, aki hirdetés ad le az „autópiacon”, ingyen, sorsolás nélkül kapja meg az „Atlasz” izráeli utitérképet, (amelynek értéke 35 font) és résztvesz a nagy sorsoláson, amelyen kisorsolják az Autobianchi-kocsi.

פרס הגדול אוטוביאנקי

קרוח 8 קרוח מעריב

הלח הוכן ביותר במדינה-כל חודשה מתכנסת ב-8 העיתונים

Mély fájdalommal jelentjük, hogy férjem, apánk, nagyapám és drága fivérem

MANDEL JENŐ (JAKAB)

elhunyt.

A temetési menet ma, pénteken, 1977 június 3-án déli 12 órakor indul az Aszuta kórházból, Tel Aviv, Jabotinsky u. 60 a choloni temetőbe. Autóbusz áll a gyászoló közönség rendelkezésére.

Gyászolják: felesége Szerén, fia és menyé Mandel Bandi és Julia, unokája Dániel, fivére Mandel Géza és családja

Mély fájdalommal értesítjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy

WEISZ ANNA szül. Rosenblatt

Marosvásárhely — Petách-Tikva
hosszú szenvedés után elhunyt.

Temetése ma, június 3-án, déli 12 órakor lesz a petáchtikvai temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD ÉS A KITERJEDT ROKONSÁG

Ujkelet

Ujkelet
 "ישב על הכוונת" - פעילי העליה
 ידיעות קודרות מגיעות מברית המועצות. השלטונות ה' טובייהיים חידשו את מסע ההפחדה נגד פעילי תנועות העליה. הראייה - פעילי העליה, אנטולי צ'יראנסקי, בן 29, שנעצר עוד בחודש מארס השנה, הואשם ב"בגידה" במולדת הסובייטית...

סעיף האישום שהועלה נגד צ'יראנסקי הוא דרוגוני, כאשר מעניק אפשרות לבית המשפט, "העממ" לרדוף אותו לעונש מאסר של 10-15 שנה ואף לגזור עליו דין מוות. היחס האלים של השלטונות הסובייטיים בולט לעיני כל העולם, כי באיגרת ששוגרה לאמו של הנאשם על ידי התובע הכללי הסובייטי, נאמר בין היתר כי הבן אינו ראוי אפילו לשכור לעצמו עורך דין להגנתו כאשר "משפטר" יתברר.

"הצדק" הסובייטי ביחס ליהודים, שכל עוונם אינו, אלא כמיהתם לעלות ארצה, נתגלה שלושם במלואאכזריותו גם במקרהו של יוסף ביגון, הוא נידון להגלייה של שנתיים בנימוק של "ספיליות"...

העולם כבר יודע היטב מה זאת "ספיליות" במשטר הסובייטי, יוסף ביגון, המהנדס בן 45, המצפה להיתר יציאה כדי לעלות ארצה, פוטר ממשרתו מיד עם הגשת בקשתו לעליה. ואז אחרי שנעשה מובטל וחסר מקור פרנסה, באו נציגי החוק והצדק הסובייטי הרשיעו בעוון "ספיליות", כלומר חיים ללא עבודה על השבון "החברת העמים הסובייטיים". פרשת צ'יראנסקי וביגון היא החוליה האחרונה שבר שרשרת ההתבככות נגד פעילי העליה.

יש האומרים כי קילות המהאה נגד הידיו הברוטאלי של זכויות האדם בכרייה"א אין בכוחם לשנות דבר ולכן גם מיותר רים. אך לא כן הדברי, המאורעות של השנים האחרונות הוכיחו בעליל, כי גם משטר רוזני ועריץ רגיש בסופו של דבר להתבטאות והחוסר של דעת הקהל הנאורה ברחבי העולם. המסקנה המתבקשת - יש להתמיד בקילות המהאה כל עוד נמשכת רמיסת זכויות האנוש של אחינו, בני עמנו בברית המועצות, הנרשאים את עיניהם ציונה.

HAJTÓVADÁSZAT AZ ALIJA-AKTIVISTÁK ELLEN

Komor hírek érkeznek a Szovjetunióból. A hatóságok felújították megfélemlítési kampányukat az alijja-aktivisták ellen. A bizonyíték - Anatolij Scsirsanszkij, a márciusban letartóztatott 29 éves bátor zsidót, most „hazaárulás” címén készülnék perbe fogni. Ez olyan vádpont, ami nemcsak 10-15 évi fegyházbüntetés kiszabását, de halálbüntetést is lehetővé tesz a szovjet „igazságszolgáltatás” számára. És a drákói törvényekkel alkalmazásával egyetemben, a szovjet főügyész értesítette Scsirsanszkij édesanyját, hogy fia még csak védőügyvédet sem vehet magának a per alkalmával...

De nemcsak Scsirsanszkij esete bizonyít és veti előre komor arányát. A 45 esztendő Jozsef Bigon mérnök ügye is megrendítő. Alig két nappal ezelőtt érkezett a híre annak, hogy Bigon két évi száműzésre ítélték „parazitaság” címmel. Az igazság azonban az, hogy neki is, mint Scsirsanszkijnak, egyetlen „bünye” van: Izraelbe vándorolt és alijjázási óhaját nyíltan kifejezte. Benyújtotta útlevelel-kérelmét. Kerek hat évvel ezelőtt. A hatóságok azzal válaszoltak, hogy a tehetséges mérnököt menesztették állásából. És sehol sem engedték meg, hogy ismét munkába álljon. Ugyanakkor alijjázását is megakadályozták. Ilyen körülmények között emelték ellene a vérvádnak beillő rágalmat, hogy „parazita”, mert munka nélkül „elösködik” a dolgozó tömegekben...

Vannak körünkben is, akik azt mondják, nincs értelme tiltakozni, mert ez úgy sem hozhat változást az alapvető emberi jogokat sárba tipró szovjet rezsim esetében. Ez a beállítás nem áll összhangban a tényekkel. Eppen ellenkezőleg. A szovjet rezsim igenis érzékeny a nemzetközi közvéleményre. A következőket - folytatni kell a tiltakozásokat a zsidó alijja-aktivisták elleni hajtóvadászat beszüntetésének a kiharcolásáért. A felháborodás hullámai eléri a Kreml falait is, amely mögött igenis éberen követik, miként vélekedik a világ Moszkva cselekedeteiről. Scsirsanszkij és Bigon nem maradhatnak egyedül küzdelemükben!

Benyujtották a hisztadruti választási listákat

Tizenöt párt és mozgalom indul a választásokon - A NAÁMAT választásain 11 mozgalom verseng

A június 21-én esedékes hisztadruti választásokon 15 lista kérte részvételét. A Hisztadrut vezetősége a következő három napon át átvizsgálja a benyújtott listákat, hogy ellenőrizze, vajon a listák ajánlóival valamilyen hisztadruti tagok-e. Valószínűnek látszik, hogy a listák egyike, amelyet a Kneszet-választások idejéből is ismert Áskenázi rabbi nyújtott be, nem hagyják jóvá, mert többek között olyan „hisztadruti tagok” ajánlását nyújtotta be, mint: Dávid király, Mózes, a Messiás - hogy csak a fontosabbakat említsük.

A választási jelölőlisták benyújtási határideje szerdán volt és aznap este 8 órakor járt le. Az első listát az Ovéd Dáit, az utolsó pedig a Máarách nyújtotta be, amelynek képviselői egy perccel 8 óra előtt érkeztek. A hisztadruti választásokon a következő listák vesznek részt: A Máarách (EMET), amelynek élén Jeruchám Mesel jelenlegi hisztadruti főtitkár, Jiszráel Készár, a Hisztadrut pénztárnoka. Nává Árád, Náfáti Ben-Mose és Jozsef Tekoa volt izráeli UNO-fődelegátus neve szerepel. Ezt követi Smuél Kisálesz, a Légipari Művek központi üzemi bizottságának elnöke. A Likud (MACHAL) listavezetője Dávid Lévi képviselő, őt követi Smuél Rechtmann rechovoú polgármester és Méir Kohén, valamint Cvi Renner. A DÁS (JES) listavezetője Jigáel Jádín, Méir Ámit, Jiszráel Gránit és Tova Száádon. Az Ovéd Dáit (CADD) listavezetője Menáchem Hákohén rabbi, a személyi választások független listájának (NUN-RÉS) élén Méir Elkjáám, az Áchdut-lista (ÁLEF-CHÉT) listavezetője pe-

CVI DINNSTEIN:

FOLYTATJUK AZ Á-TUR KÖRNYÉKI KÖOLAJKUTATÁSI MUNKALATOKAT

„Valószínűleg már a közeljövőben felújítják az Á-Turral szomszédos tengeri köolajkutatási munkálatokat. A jelenlegi köolaj szondában ugyanis nem sikerült kereskedelmi kitermelésre alkalmas mennyiségű köolajat találni.” Ezt mondotta dr. Cvi Dinnstein, a kormány energiaügyi tanácsosa.

Minden jel arra mutat, hogy a geológusok által megvizsgált területen, illetve közelében bizonyos mennyiségű köolaj van. Az illetékesek már a napokban kijelölik az új próbafúrások helyét.

MESZÁRSZÉK A KÁRMEL-SUKON
 KERES
MESZÁROS-ELADÓT
 TELEFON: 57988

- * Finom gumiharisnyák
 - * Ortopéd fűzők
 - * Könnyű lúdtalpbetétek
 - * Sérvkötők
- ORTOPÉDIA „LÁBO”**
 Haifa, Arlozorov u. 8.

dig Hillel Seidel. A Rákách (VÁV) első helyén Jehosua Irga (NEVÉ találjuk, a jemenita lista (RÉS-HE) élén Sálom Máncura áll. A Seli (SIN) listavezetője Jáir Cábán, őt követi Ávnér Ámiél és Uri Ávnéri.

A Libeáris Munkásmozgalom a Polgári Jogok Listájával közös választási listával indul (LAMED-ÁJIN-RÁC), listavezetője Jehuda Sáári, Boáz Moáb, Wolf Cvi, Jichák Golán. Egy további jemenita lista élén dr. Ben-Hur Jemini áll. A Cionista Párducok (PÉ) listavezetője Viktor Tájár, a Fekete Párducok (PÉ-ZAJIN) élén Sálom Kohén áll (a második helyezett, Jehosua Perec, az utolsó napon „csalódása miatt” visszalépett). A Cionista Párducok (PÉ-SIN) listavezetője Má-tíjáhu Ulél.

A hisztadruti választásokkal egyidejűleg választják meg a NAÁMAT (a volt Munkásnök Tanácsa) tagjait. Tizenegy lista vesz részt a választásokon, amelyek közül a nagyobb és fontosabb listák: Máarách (listavezető Nává Árád), Likud (Ráchel Ullmann), DÁS (Stella Lévi), Rákách (Rut Lubics), Ovéd Há-dáti (Bella Káftori), Seli (Náomi Kiss), Független Liberálisok-RÁC (Nurit Bár-Méir).

MEGHÍVÓ
A CHOMA
 XIX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE
 A CHOMA, Brit Olámit sel Jehudé Hungária - Mifál Leolé Hungária, 1977 június 15-ikén, szerda délután 6 órakor, a Bné Brit „Nordau Páholy”, tel-avívi, Eszter Hámálká u. 7 szám alatti helyiségében tartja meg XIX. évi rendes közgyűlését.

- Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság és ellenőri bizottság jelentése az 1976. évi tevékenységről.
 2. Az 1976. évi zárszámadás jóváhagyása. - Határozat a vezetőség felmerése tárgyában.
 3. Az új igazgatóság és ellenőri bizottság megválasztása.
 4. Indítványok.
- Határozatképtelenség esetén, a közgyűlés egy órával később, ugyanazon a napon és helyen, a megjelentek számára való tekintet nélkül lesz megtartva.
- AZ IGAZGATÓSÁG

NÁLUNK FORDÍTOTT INFLÁCIÓ VAN

mert mi a legdrágább ruházati cikkeket a legolcsóbban árusítjuk

AZ ÁRUSÍTÁSI AKCIÓ KERETÉBEN OFNÁT LA-BOURGETNÉL

2 divatház, 4 emeleten tele csodás divatcikkekkel
 T.A., ALLENBY 56 (ALLENBY MOZINÁL)
 1977.6.4., szombat este 6.30-tól

RUHA-AKCIÓ 100 FONTÉRT	Azelőtt	Csak IL
RUHÁK, cotton, legjobb izráeli gyárból	540	100
RUHÁK, selyemből, külföldi gyártmány	620	100
RUHÁK, trikóból	360	100
FEHÉR OVERALLOK, csodás szabás	490	100
BERMUDA OVERALLOK, jeans Canton, USA	460	100
OVERALLOK lányoknak 16 évig, legdivatosabb	285	100
JEANS NADRÁGOK, eredeti Canton, USA	220	100
80 FONTOS AKCIÓ		
COTTON NADRÁG, unisex	180	80
SORLIN NADRÁG, unisex	220	80
BERMUDA OVERALLOK, gyermekeknek (valódi jeans)	215	80
60 FONTOS AKCIÓ		
CSODÁS FÉRFIGEKEK, minden méret és szín	220	60
BERMUDÁK	180	60
NYÁRI MELLÉNYEK, unisex (Canton jeans)	180	60
TUNKÁK jeansből	210	60

Gyermek shortok és fürdőruhák speciális árusítása, - csak 20.- fontért és még sokezer, kitűnő ruházati cikk, példátlanul leszállított áron.

A MAGYARORSZÁGRÓL ELSZÁRMAZOTT ZSIDÓSÁG MÁRTIRJAIIRA EMLÉKEZIK

A Magyarországról elszármazott zsidóság ismét mártírjaira emlékezik. Szíván hó 20-án, hétfőn (június 6) van az általános gyásznap, de az ázkárát a hagyományos szokás szerint vasárnap, június 5-én, a gyásznap előestéjén tartják.

A Magyarországról elszármazottak köre vasárnap, június 5-én este a jeruzsálemi Héjchál Slomó nagytermében (Hámelech George 56) tartja a központi általános ázkárát. Az ázkárát, amelyen a magyarországi zsidóság népes számban vesz részt, este 7 órakor kezdődik Mááriv imával, majd meggyújtják az emlékméceset, misnájotokat tanulnak és közös kádist mondanak.

A központi emlékbeszédet Kohn Eliézer rabbi (New York-Natanja) mondja, majd Goldschmidt Jozsef, Jeruzsálem alpolgármester és dr. Jaffe Mose, a Héjchál Slomó igazgatója szólal fel. Emlékbeszédet mond még Rappaport Ottó, Sáfát Ábrahám belügyminisztériumi jogtanácsos, és a Jád Vásem Emlékhatsóság részéről Singer Pinchász rabbi. A liturgiát részt Goldberg Árje főkántor recitálja. Az általános ázkárát Fisch Ávráhám, a Magyarországról Elszármazottak Körének elnöke vezeti le.

A központi ázkárát rendezője felszólítja a Magyarországról elszármazott zsidókat, hogy minél nagyobb számban jöjjenek el a mártírjaik iránti közös kegyelet lerovására.

AZOURI CIPÓ
 KERES
 - VEZETŐT a táska- és bőrosztályra, teljes foglalkoztatásra.
 - ELADÓKAT ÉS ELADÓNÖKET
 gyakorlattal, egész-, vagy félnapra, képzéselethez az Allenbyn, Kikár Hámédinán, Dizengoff passzázsban és Rámát Gánban.
 MEGFELELŐ EMBEREK JELENTKEZÉSE ÉLIJÁHU URNAL, TEL AVIV ALLENBY 29 SZÁM, VAGY TELEFONON: 03-296795

EGY NAP SVÁJCBAN 100 \$
EGY NAP CFÁTON 22 \$
 SVÁJCI LÉGKÖRBE ÉS LEVEGŐBEN
 PÉNZT TAKARIT MEG ÉS JÓL ÉRZI MAGÁT
 Kitűnő kóser konyha. Kirándulási központ a Gáliiba.
 Fenyőliget és pázsitok. Cféti csend és tökéletes pihenés.
Részletek: TEL-AVIV PENZIO ***
 Bét Berenson, CFÁT * telefon: 067 - 31381 - 2

niba
 DIVATÁRU ELŐÁLLÍTÓ ÉS EXPORTÓR
 TEL-AVIV, DERECH JAFFA-T. A., TEL. 59555,
 KERES:
 1. SZABÁSZOKAT/SZABÁSZNÖKET
 2. VARRÓNÖKET/VARRÓKAT
 3. MUNKÁSNÖKET
 KÜLÖNBÖZŐ KÉZIMUNKÁKRA
 A megfelelőeknek kitűnő feltételek. Jelentkezés telefonon, vagy személyesen Szináj úrnál, vagy Jiszráel úrnál.

BÉT HÁBÁD
 (azelőtt Markuza)
 NAGY VÁLASZTEKBA BLUZOK, SZVETTEREK, SZETTEK, KOSZTUMOK ÉS RUHÁK, UJ MODELLEKBEN - NAGY MÉRTEKBEK.
ANYAG MARADÉKOK
 GYÁRI ÁRAKON!!!
 * * *
 Náchlát Benjámin 14. T.A., tel. 56803, 54886, 57113
 Árusítás a fiókoknál is:
 Femina, Áchád Háám 11, Tel Aviv, (Migdál Sálomnál),
 Dániela, Bialik utca 67, Rámát Gán
 Szalon Budapest, Rabbi Akiba 58, Bné Brák, Negbi, C'edera

MEGIN BEGIN...

Irta: EFRÁJIM KISHON

A dolog régiön ama bizonyos Chanoch Smithől terhes kedő éjszaka után kezdődött. Az agg tejesember, aki az elmúlt két esztendő során egyetlen árva kukkot sem szült hozzá, reggel megragadta házikabátom csücskét és ide-oda kezdett ráncigálni:

— Begin — harsogta a férfi diadalmasan. — Likud! Szemből örömkönyvek peregetek. Olymódon próbáltam megnyugtatni az apót, hogy firtatni kezdtem a rendszeres tejjelátással kapcsolatos, egező problémákat, ám ő szenvedélyesen fülcimpán csókoló és Begintől megiltatva elvitorlázott a reggeli széllel. Ezzel szemben, baloldali szomszédom, Zelig Félix, még csak egy salótot se mondott nekem.

— Nincs salóm — hörögte felém a zsidóember. — a maga drágálatos Beginje majd gondoskodni fog róla, hogy ne legyen salóm!

Ekkor már köztették az újságok, hogy a leendő miniszterelnök legutóbbi sajtónyilatkozatában felhívta a gőj tudósítók figyelmét, miszerint Abu Dhabi „megszállt terület”-nek tekintendő. A házunk előtti utcákat eltorlaszolták a brit tévéstábok, amelyek nem sokkal azután öntöztek el hazánkat, hogy Begin, Winston Churchillt „Jabotinsky legjobb angol tanítványá”-nak nevezte. Csak nagy keservesen tudtam elvergődni a fűszereshez, hogy vegyek egy csokor mortadellát. A szatóc odavágtá a zaccokot a mérlegre és megkérdezte:

— Lehet valamivel több?
— Igen — feleltem, — négy-öt agudista mandátummal

Tehát már én is megkaptam a beginitist. azt a betegséget, amely szinte járványként harapozott el az egész országban a puccs kitörése óta, amelynek gyógyításával az ugynevezett beginekölögösök foglalkoznak, egyelőre nem sok sikerrel. Az átírrasztott éjszaka utáni napon nem csekély megdöbbenéssel fedeztem fel, hogy képtelen vagyok elmondani három mondatot anélkül, hogy a negyedik ne legyen szerves kapcsolatban Beginnel, vagy közvetlen környezetével. Talán azért, mert senki s tudta nekem megmondani, hogy ki volt az a kis miturgálás, aki ott sündörögött Szimcha Ehrlich mellett a képernyőn, abban az emlékezetes nagy győzelmi jelenetben Raskajással reggel eszembe jutott a negyven évek közkedvelt slágere, hogy asszonya: „WHEN THEY BEGIN THE BEGIN”

és azóta teljesen elveszett ember vagyok. Folyton csak zümmögök bennem a fülbemászó melódiát valami titokzatos erő, amelyet az Ezer Weizmann Intézetben hoztak létre, amely nem képes befogni a száját. Nem vitás, Begin abszolúte belement a köztudatba. Még az sem tud megvigasztalni, hogy ezekben a napokban a beginizáció már kiterjedt az egész világmindenségre, sőt azon is túl. A környék parapszichológusai, Huzlicsek anyó mesélték, hogy a legutóbbi szépszóval megkérdezték az ügyeltes szellemtől, hogy kicsoda, mire az azt felelte:

— Dávid.
— A király?
— Nem, a hotel.

Leszámoltam az is megfertőzte a móka. Például, középső gyermekem. Amir, tegnapelőtt kévsé jött haza az iskolából. Egy hevenyészett vizsgálat során kiderült, miszerint a fizika tanáró megkérdezte tőle, hogy ki találta fel a villamoságot és az élénkcsúfi fuicska habozás nélkül azt válaszolta: „Milton Friedmann”. Az elgondolást az egész osztály rögtön magáévá tette és kórusban elkezdtek vonyítani, hogy „Milton lájston! Hajrá Milton! Friedmann a kormányba!” A szigorú tanáró azzal büntette csemetémet, hogy megparancsolta neki: az óra hátralevő részében írja le százszor a nevét. Amir, annak rendje és módja szerint, ott helyben százszor leírta, hogy — Milton Friedmann. Éjszaka felébresztett az asszony vackeromban:

— Efrájim — suttogta ábrándosan a kicsike, — de szép szemei vannak nekije!
— Ezért ráncigálsz fel engem, — förmed-

tem rá, — amikor itt olyan fogas problémák vannak, mint a Schindler rabbi?

Hajnalgig tárgyalunk és másnap egész délelőtt. Fele időben én voltam Begin mellett és ő fitymálta le, azután helyet cseréltünk. A végén arra lyukadtunk ki, hogy határozottan van benne valami, csak az a kérdés, hogy mi. A legtöbb ellenfele alig várja, hogy győgyuljon már fel, az Isten szerelmére, hogy el lenkezhessek vele. Mások pedig azt állítják, hogy külpolitikai tekintetben talán egy kicsit nagyon is tuloz, de belpolitikai szempontból nincs párja. És valóban, ha felszabaddítja a népet az általános csaláskötelezettség rabigája alól és erős kézzel kivezet bennünket Búrokráciából, az úrlapok országából, akkor ez az ember második Mózesként fog bekerülni a történelembe. Semmiképpen sem nevezhető unalmas egyéniségnek. Csak a vendéglátóipar haragszik rá komolyabban, mivel ha végrehajtja fondorlatos tervét és csökkenti a minisztériumok számát, akkor ki fog járni a luxusétermekbe? A postásunk egy további szempontra hívta fel figyelmemet Beginnel kapcsolatban: néhány napja, ki tudja miért, nem hajigálnak köveket az izraeli katonákra a Nyugati Partvidéken, valamint a Gázai sávban. Különös. Elképzelhető, hogy Beginnek sikerül kikényszerítenie valamiféle elrendezést? Az utóbbi időben azon vettem észre magam, hogy a begónia lett a kedvenc virágom. Rémisztó!

— Meddig — tettem fel a kérdést ópmagannak ma reggel, — meddig lehet még folyton ismételnem, hogy Begin, Begin, Begin?
Négy évig, nem tovább. Egyik este a szomszédoknál voltunk vendégségben. Azzal a szilárd elhatározással mentünk oda, hogy nem hagyjuk magunkat beleugnálni semmiféle olyan purparléba, ami Beginnel kapcsolatos. A vendéglátók is szemmel láthatólag mellőzni akarták a megköztöt témát és cirka egy teljes percig e népbetegség szimptomái nélkül bájecevegtünk. Azután megkérdezte a háziasszony:

— Teát, vagy kávét parancsol?
Éreztem, hogy sajátos gyengeség lesz urrá rajtam:

— Begin — bögtem ki, — le fogja szállítani a kávé árát, Begin...

Pleccs! A gát félsikített zajjal összeomlott. Futólag érintettük Cartert, Flumint, Bzszisznovszkijt és Siont, Arikot és Flatót, de a társalgás középpontjában, mint egy szemüveges sziklaszirt, egész idő alatt ott állt az államférfi, aki momentán egy legszelebbkőrd koalíciós kormány kialakításán munkálkodik, amelyben csupán a kommunisták, a Määrách és a DAS vonakodnak résztvenni egyelőre. Az est végén valaki azt javasolta, hogy egy újfajta társasjáték segítségével könnyítsünk lelkünkön: Vagyis hogy álljunk körbe és mindenki, persze egyik a másik után, próbáljon kiagyalni egy mondatot, amelyben nem szerepelnek az „igen”, „nem”, „Begin” és a „szivizomrendellenesség” szavak. A játékot Félix kezdte, méghozzá rendkívül óvatosan: „Régidi csósé giunkhol késela zéjijomályban?” nyögte ki szemmel látható erőfeszítéssel, de sikerült elkerülnie az aknákat. Utána én következtem. Éreztem, hogy miképpen dagadnak ki nyakamon az erek a fojtogató csöndben. Összeszedtem minden kurázsimat, de talán épp a szokatlan szellemi erőfeszítés miatt, csufosan elbuktam:

— Sajnálom, de nem megy a koncentráció — magyarázkodtam erőtellenül, — feltehetőleg a nagy feszültség miatt, mással nem tudom begindokolni, pardon, megindokolni a kudarcot...

Diszkvalifikáltak, mint a pintyet Szerintem ez egy elég gyüye társasjáték, mivel hogy ellenkezik az emberi természettel. Végtülis felnőttek vagyunk, benőt már a fejünk lágya. Elérkezett az idő, hogy más dolgokkal is foglalkozzunk, ne csak folyton Beginnel. Hanem, mondjuk, Mose Dájánnal.

(Héberből fordította: Dán Dalmát)

Anuár Szádát szanálása

Irta: ARAD GIDEON

Egyiptom súlyos pénzügyi nehézségekkel küzd, ami nem meglepő, mert Anuár Szádát elődje, Abdul Nasszer uralomrajutása óta óriási méretű hadikiadásokra és vereségekhez vezető háborus kalandokra költötte jövedelme nagy részét. Anuár Szádát jom-kipurri háborujának előkészítése és a háborút követő fegyverkezés (valamivel kisebb méretű költségei) sem járultak hozzá a helyzet javulásához.

Az egyiptomi elnök azonban tanul ellenfeleitől is. A Mágbit módszereit utánozva, hol személyesen, hol a kormány tagjai útján snorrol az arab köölaj milliárdosoknál és igen jelentős összegeket kap tőlük a „szembeállítás” céljaira. Ezenfelül ugyancsak Izráelt utánozva igyekszik minél nagyobb segélyt szerezni az amerikai kormánytól — ugyancsak jelentős sikerrel. Erre az évre 800 millió dollár gazdasági segélyt szavaztak meg Egyiptomnak, a hatalmas méretű természajállításokon kívül, amelyekre potom áron és hitelbe adnak az amerikaiak.

Mindez azonban nem elegendő ahhoz, hogy eltartsa Egyiptom félfeltes módon szaporodó lakosságát, amely most... az arab testvéri szeretetben beállott sajnálatos töreké folytatán”, a líbiai munkahelyeket és az ottani kivándorlási lehetőségeket is elvesztette.

Igy tehát Anuár Szádát újabb pénzförrás keresésére indult és ragyogó ötlettel állt elő. Kártérítést követel Izráeltől. Miért ne? Izráel is kap kártérítést a németektől, pedig a német hadsereg sohasem támadta Izráelt. Az egyiptomi hadsereg ismételtelen — és eredménytelenül — támadott. Hát ezért nem jár kártérítés?

Még hagyján lenne, hogy az Abu Rodészban Izráel által kitértelt köölajért 2100 millió dollárnyi kártérítést kíván az egyiptomi elnök. Nincs ennek ugyan semmiféle jogi alapja, de jobban hangzik: Izráel elvitte a köölajot, fizessen érte.

Csak hogy van Szádátnak ennel „ragyogóbb” elgondolása is: **Fizessen Izráel kártérítést a Szeuzi-csatorna elzárásáért.**

Nem zavarja Egyiptom elnökét az a körülmény, hogy tudvalevőleg egy bizonyos Abdul Nasszer volt az, aki 1967-ben, amikor Izráel megfutamtolta a zsidó ország elfoglalására induló csapatait — parancsot adott hajók elsüllyesztésére és a Csatorna elzárására.

Izráelnek semmi néven nevezendő része nem volt a Csatorna elzárásában, amely kétszázévtől a 20. század hetedik évtizedének legbutább ötletei közé tartozott. Az egész világ kérélt Nazzert, nyissa meg a Csatornát. Amint idegen államok 1974-ben elvállalták a Csatorna megtisztítását, ugy már 1968-ban is felajánlották ezt, tehát Nasszernek mégcsak pénzbe sem került volna az Egyiptom számára rendkívül fontos és jól jövedelmező Csatorna üzembe helyezése.

Izráelt voltaképpen csak katonai szempontból érdekelte a Csatorna, amelyről tábornokaink — mint kiderült tévesen — azt hitték, hogy akadályt képez támadó arab haderő számára. És ebből a szempontból mindenesetre hatékonyabb akadály lett volna a nyitott, mint az elzárt Csatorna.

Az izráeli hajózás számára a Csatorna amugyis el volt zárva. miután Abdul Nasszer a nemzetközi joggal és nagyhatalmi intelmekkel szembe helyezkedve, nem engedte át azon Izráel hajóit, sőt még az Izráelbe irányított, vagy onnan jövő áruakományokat sem. Jogi szempontból, elvben ezért kártérítés jár Izráelnek, ha az arabok nem bizonyították volna be, hogy körzetükben nincs érvénye a nemzetközi jognak.

AZ ELNÖK NYILATKOZIK (SZÜNTELENŰL)
Mi bátorította fel Anuár Szádát nevétséges követelésére? Bár még nem árulta el, hogy hány dollármilliárdot követel Izráeltől Abdul Nasszer büneieért, Szádát már nyilván arra számít,

kültek kártérítésére szánták, de Anuár Szádát nyilván úgy hiszi, hogy a pénzre neki van joga, mert Egyiptom más arab államokkal együtt, három évtizeden keresztül gondoskodott a palesztinai hontalanság fenntartásáról és a menekültek letelepítésének megakadályozásáról. Szádátot és a palesztinaikat, ugyanis Carter elnök és Fáhéd emir szauidai trónörökös megbeszélésén felmerült közelkeleti kártérítési alap létesítésének terve is. Ezt ugyan a palesztinai men-

ter a jelek szerint szorgalmas tanulmányozza munkatársai kivonatos jelentéseit a közkeleti kérdés fejlődéséről — bár néha kissé összekeveri a fogalmakat.

Ennek tudható be, hogy legutóbbi nyilatkozatában arra az UNO határozatra hivatkozott, amely szerint a palesztinai menekülteknek joguk van a hazatérésre, vagy kártérítésre. A határozat 1949-ből származik és azt Izráel sohasem ismerte el, Amerika pedig tartózkodott végrehajtásának nyilvános követelésétől — amig Jimmy Carter ismét kiásta.

Az elnök ezzel toldotta meg ezt a nyilatkozatot, hogy az „UNO-határozatok szerint” a palesztinaiknak joguk van saját hazára. A külügyminisztérium kénytelen volt ott arra fí-

(Folytatás a 14-ik oldalon)

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

Irta: ARAD GIDEON

ugyanis Carter elnök és Fáhéd emir szauidai trónörökös megbeszélésén felmerült közelkeleti kártérítési alap létesítésének terve is. Ezt ugyan a palesztinai men-

JOBB KÉSŐN, MINT SOHA...

Irta: BARKAY ZEÉV

A múlt csütörtöktől zavartalan Izráel légi forgalma. Menetrendszeri pontossággal jönnek-mennek a gépek, eltűntek a bosszus, fáradt, mérgező turistárcok a repülőtéri váróteremből; nem halljuk a televízióban; „Ide se jöjök többet” — s az izráeli polgár sem teszi fel magának az elkecseregett kérdést: „meddig még?”

Nem, ezalkalmmal a kicsiny, de annál erőszakosabb, szemtelenebb és képmutatóbb szakmai erőcsoporthoz nem sikerült „torok ragadni” az államot, megbüntetni légi közlekedését s gyakorlatilag elválni a külvilágtól.

A távozó kormányban ugyanis megvolt a civilkurázs, hogy katonaságot vezényeljen ki a repülőtérre vezérlőtornyába. Igyekszik, ugylátszik, jó emlékeket hagyni maga után. „Dicséretre legyen mondva”, hogy képes volt átöröni egy konvencionális hazugság gátját, kiszabadítani magát egy meghamisított jelszó béklyójából. Ez a béklyó a szó legszorosabb értelmében magyarázandó: megkötötte a központi hatalom kezét, s az uralmat ezüst tálcán kínálta fel a „militáns” szakmai erőcsoporthoz, melyeket, saját legönzőbb érdekeiken kívül semmiféle más szabály, erköcs sem befolyásol.

„Az állam s annak végrehajtó eszköze ne avatkozzon munkakonfliktusba!” — A jelszó a múlt század szocialista lexikonából származik, amikor az állami karhatalom egyben munkásellenes eszköz is volt: amikor sorfőtűz elszállták szét a tüntető-éhező proletártömegeket. A fogalom azonban változatlanul megmaradt a különböző nemzetiségű; rendőri és rangú szocialista mozgalmakban, miközben a világ nagyot fordult, — nem is egyet, — s a körülmények, az egyes országok társadalmi felépítése gyökeresen megváltozott.

Az „osztályharc” is alapjában átértékelődött. Olyan, meghatározhatatlan-jellegrű, társadalmi, fél-szocialdemokrata fél-kapitalista országban, mint Izráel, a kezdeményezés teljes egészében az alkalmazottak s nem a munkaadók kezében van; a követelések mindenkori tőlük, s nem a munkaadóktól származnak; ők azok, akik nyomást gyakorolnak a munkaadókra, s nem fordítva.

Mindez nagyon szépen, sőt ideálisan hangzik a klasszikus szocializmus ugyancsak múlt századbeli fogalmai szerint — ha azonban tekintetbe vesszük, hogy a dolgozók nyomása mindenképpen a közszolgáltatásban érvényesül, az ottani munkaadók, az állam, vagy más közület ellen, (amikoris ez a nyomás létfontosságú szolgáltatásokat béníthat meg, tönkretetheti az ország gazdasági életét és semmiféle arányban sem áll a követelés valódi jelentőségével) — akkor, körülbelül, élénk túrul az a szituáció, melyben évek óta élünk:

Rég idejétmúlt, belső tartalmától megfosztott, kongó jelszavak rabságában élünk; mindenképpen pedig a Hisztadrut. Nemcsak a katonaság bevetését ellenzi olyan esetekben is, mint a légiforgalmi ellenőrkö sztrájkja, de az is, hogy törvényvel próbálják megfékezni az elburjánzó vadsztrájkokat. A Hisztadrut tiltakozott a leghevesebben a törvényjavaslattal ellen, melynek célja, hogy fizetés-csökkenéssel büntessék azokat, akik létfontosságú szolgáltatásokban, vadsztrájkokban vesznek részt. Az általános szakszervezet azt hangoztatja, hogy ezt a kérdést csakis általa, a kollektív szerződéses keretében kell megoldani, azaz, a dolgozók és a munkaadók között — állami beavatkozás nélkül. Csak hogy már többször bebizonyította, mennyire képtelen erre, hiszen a „militáns” erőcsoporthoz, enyhén szólva, fűtүүлnek rá, mint ahogy fűtүүлnek a munkabírósági döntésekre és — gyakorlatban — a rögzítö-

parancsokra is. Az egyik oldalon tehát állnak ők, akiknek az említett jelszó gyámsága alatt mindent szabad — a másik oldalon pedig a közszolgáltatások irányítója, az államhatalom, amelynek meg van kötve a keze és nem alkalmazhatja végrehajtó eszközt, nehogy megszege a szent jelszót: „Az állam ne avatkozzon munkakonfliktusokba!”

Inkább hagyja önkretenni magát... (Természetesen csak a „békétaboron” kívüli állam. Mert a „békétaboron belüli” Lengyelország állami karhatalma, például, tavaly, minden skrupulus nélkül, belelött a sztrájkoló-tüntető tömbege, habár nehéz azt állítani, hogy a drágulások és alacsony munkabérek ellen tüntető lengyelek összeomlással fenyegettek volna hazájuk gazdasági életét.)

De ezt igazán csak zárjélsára, hogy az „igazi haladó erők” úgy értelmezik a régi, megszentszít jelszavakat, ahogyan az nekik pillanatnyilag éppen megfelel. Isten őrizz, persze, hogy örök legyenünk példát...

De ettől teljesen függetlenül: senki sem tette fel a kérdést élére állítva a Hisztadrutnak: ha csak két lehetőség jöhet szóba, nevezetesen, a légiforgalom teljes megszűnése, vagy katonai ellenőrkö kivezénylése a vezérlőtornyokba — melyiket kell választani?

Mint hogy ebben a formában nem hangzott el a kérdés, nem tudhatjuk a választ. Am tudjuk a Hisztadrut főtítár kibuvó hangu nyilatkozatát, amely egyrészt megállapítja, hogy a Hisztadrut kezdetől fogva ellenzte a légiforgalmi ellenőrkö sztrájkját, másrészt ismételtelen hangsúlyozta, hogy a Hisztadrut semmiképp nem járul hozzá, hogy az állam karhatalom útján munkakonfliktusba avatkozzon, s ezt a legteljes mértékben ellenzi; végül pedig megállapítja, hogy a légiforgalom biztosítása az állam s nem a Hisztadrut-ra tartozik...

A való igazság az, hogy lelke mélyén mindenki elégedett ezzel a megoldással, akár bevallja, akár nem — kivéve, persze, magukat a légiforgalmi ellenőrköket, akik egyszerűen „saját dugójukba dőltek” s nem használt még nagykepi „aggodalmuk” sem: kicsoda szerencsétlenség veszélyeztetik a légiforgalmat a katonai ellenőrkö munkája következtében...

Pechjük volt: a katonai ellenőrkö kitűnően végzik munkájukat, az illetékes pilóták teljes megelégedésére. Többen közülük megjegyzték az egyik héber lap munkatársának, hogy a pilótaszervezet titkárságának nyilatkozata, miszerint a szervezet „a legsúlyosabban itéli meg katonai ellenőrkö kivezénylését a vezérlőtornyokba” — tulajdonképpen csak formáság, kötelező szakmai szolidaritás vállalás volt — valójában azonban örünek, hogy véget ért az a helyzet, amikor a polgári légi forgalmi ellenőrkö órákig valóssággal fogva tartották őket és az utasokat a gépekben, mert nem engedélyezték az indulást...

Igen, ez az első eset, hogy „szakmai erőcsoporth” nyílt vereséget szenvedett. De reméljük, nem az utolsó...

Megemlítette a sajtó, hogy a pártok hisztadruti jelölésistáin számos sztrájkvezér szerepel, aki az elmúlt évben — nagy visszahatást keltett — sztrájk élén állt. Nem egészen világos, hogy jelölésük jutalom-e ilyenirányu tevékenységükért, vagy pedig a Hisztadrut épp ezen az uton szándékozik megfékezni őket? Majd meglátjuk.

Mindenesetre, a kormány radikális intézkedését csak megelégedéssel nyugtázzhatjuk. Igaz, kicsit későn történt. De így is jobb, mint soha...

1977 VI. 3

3

דישער פאלקס פילם "מרטוויטורט"
IOSZÉF BULOFF • IDA KAMINSKA
ZIGMUND TURKOV
 A NAGY JIDDIS FILMBEN:
A WILNER LEGENDE
 Beér Séva, „Chén”, ma, — pénteken. 3. 6 — 8.00
 Haifa, „Jachdáv”, holnap, szombat, — 4. 6 — 6.30 és 8.15
 Ráánáná, „Orot”, vasarnap, 5. 6 — 6.45
 Párdész Cháná, „Dekel”, — hétfő, — 9. 6 — 6.45
 Rechovot, „Bét Hápoálim”, — kedd — 7. 6 — 7.15
 תל אביב: 03-226363

HALLÓ-KÉSZÍTI ÉKEK
 Új, láthatatlan készítmények érkezték az USA-ból.
 Segédesszközök telefonhoz és televízióhoz.
ELEM SERVICE.
 Tanácsadás és egyéni ügykezelés.
„MEDTON”
 T. A., BEN JEHUDA 60. (udvarban), tel. 03-285991
EUROMUR
 ajtó- és falbevonat

NEW-YORKI LEVEL

Carter és a közelkelet

GÖRÖNGYÖS AZ UT A BÉKEIG

Százhuznap telt el Jimmy Carter hivatalba lépése óta, ami a politikusoknak és hírmegfigyelőknek elég idő ahhoz, hogy kiértékeljék eddigi működését. Carter és külügyminisztere, Cyrus Vance, lázas tevékenységet folytattak a közelkeleti válság megoldása érdekében. Ezért talán idősebb, hogy megvizsgáljuk, milyen eredményeket ért el ezen a téren.

Vance közelkeleti körútja után Carter találkozott az izraeli, egyiptomi, jordániai és szíriai vezetőkkel. Hátra van még a szaudiai államfő és az új izraeli miniszterelnök washingtoni látogatása, és aztán... És aztán mi lesz? Aki erre a kérdésre pozitív választ tud adni, az biztosan elnyerné a politikai Nobel-díjat, — amennyiben lenne ilyen. Ha nem is óhajtnak politikai jóslásokba bocsátkozni, megpróbáljuk kiértékelni ezt az Izraélt és az egyetemes zsidóságok annyira érintő kérdést.

Bevezetőben le kell szögezni, hogy Amerika közelkeleti politikáját két szempont vezérli: tekintetbe venni az olaj- és a petrodollárok zavartalan áramlását, és ugyanakkor megőrizni a feltétlen barátságot Izraéllal.

Az eddigi tárgyalások során bebizonyosodott, hogy a genfi békekonferenciát, amely az oroszoknak és araboknak olyan sürgős és amelyen a PFSz képviselőinek feltételül meg kellett volna jelennie — bizonytalan időre elnapolták.

A State Departmenthez közelálló körökben egyre inkább rebesgetik, hogy „csomagügylet” van kialakulóban, miszerint a Palesztinai Felszabadító Szervezet elismeri Izraél létjogosultságát, ugyanakkor pedig Izraél belegegyezik egy palesztinai állam megalakításában Jordán nyugati partján.

Itt rögtön felmerül a kérdés: hogyan képzelhető el, hogy Izraél megtűrjön térszomszédságában egy PFSz államot? Erre a kérdésre egy másik kérdéssel kell válaszolni. Mi is tulajdonképpen a PFSz? A válasz világos: semmiesetre sem az Aráfiák által irányított terrorista-csoport.

Az arabok ugyanis rájöttek arra, hogy alkottak egy gólemet, amelyet nem képesek uralni többé. Illetve képesek, ha akarják, mint ahogy van Huszein likvidálta őket a Fekete Szeptember-ként ismert hadjárata során és amint a szíriaiak intéztek el őket Libanonban. Huszein király minden bizonnyal megmagyarázta Carternek wasingtoni látogatása során, hogy eszé ágában sincs sem szomszédságban, sem pedig federációban élni azokkal, akiket egyszer már kiűzött országából és akiknek jelenléte csak egy újabb Fekete Szeptembert idézhetne elő. Ugyanígy gondolkoznak a többi arab állam vezetői. Ezért, amikor Carter egyre gyakrabban használja „palesztinai hazá” megjelölést, akkor azalatt nem a terroristákat érti, hanem egy minden érdekelt fél által elismert Palesztinát, amely Jordániának lenne szövetségi tartománya.

Egy másik fontos fejlemény, amit egyre hangosabban csiripelnek a verebek, hogy a Szovjetunió, amelyet lassanként kirekesztettek a Közelkeletről, aktív befolyásának visszaszerzése érdekében rövidesen felveszi a diplomáciai kapcsolatokat Izraéllal — ami mellelleg pofon is lenne az araboknak.

Sokan szemére vetik Carternek felelőtlen, ellentmondó kijelentéseit, amikor Izraélnak minden gazdasági, katonai és technológiai támogatást megad és ugyanakkor felszólítja, irtse ki a megszállt területeket a béke érdekében. Itt meg kell jegyezni, hogy Carter béke alatt valóban békét ért, annak rendje és módja szerint, diplomáciai kapcsolatokkal. Természetesen addig még sok víz fog lefolyni a Jordánon, de Carter egy szóval sem mondja, hogy holnap kell bekövetkeznie. De addig ismétli mondókáját, amíg azazal az érdekeltek lassan megbarátkoznak.

A carteri program nem beszél — legalábbis nyíltan — Jeruzsálem sorsáról, amelynek feladását tudvalevőleg semmilyen izraeli kormány nem élné túl. Ha a zsákutcából valamiképpen ki akarunk jutni, akkor figyelembe kell venni továbbá, hogy sem Sarm el-Sejket, sem pedig a Golán fennsíkot Izraél nem adhatja vissza. Jicchák Rábin egyik parlamenti beszédében megjegyezte ugyan, hogy a „védhető határok” alatt mást értenek Washingtonban és mást Jeruzsálemben. Hogy Carter mit ért az „elismert, védhető határok” alatt, azt — talán szándékosan — nem részletezi, de talán nem járunk messze az igazságtól, amikor megállapítjuk, hogy ezt a két fontos támaszpontot az elnök is elismeri Izraél számára.

Jelentősséggel bír továbbá az elnöknek az a kijelentése, miszerint Washington kész a közvetítő szerepét játszani, de

megegyezni, illetve békét kötni, végeredményben az érdekelteknek kell. Ez sincs nagyon messze az izraeli állásponttól, amely mindig a közvetlen tárgyalásokat szorgalmazta. Mászóval: Washington nem fogja békejavaslatát Izraélre kényszeríteni.

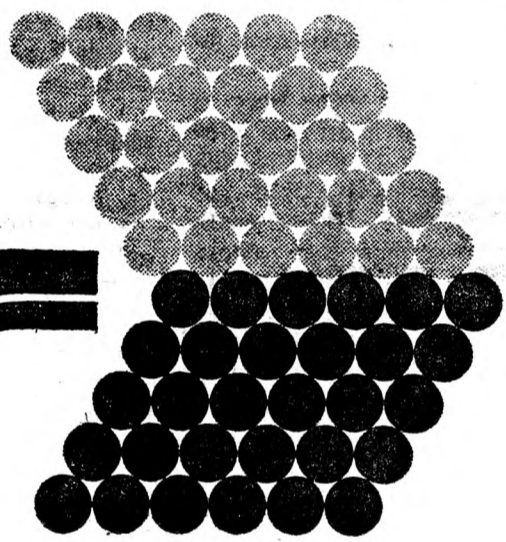
Az arabokkal való gazdasági viszáltyt vagy az esetleges olajbojkottot tekintetbe véve, ezt sajnos nem vehetjük készpénznek, de tény, hogy a carteri külpolitika ebből a szempontból is eltér a Ford-i diplomáciától. Mert, amíg Kissingerék zsarolással igyekeztek Izraélt jobb belátásra bírni a gazdasági és katonai segély „ideiglenes” leállításával, addig a jelenlegi kormányzat inkább minden lehetőséget megígér, azaz mézesmadzaggal csalogatja Izraélt az általa kidolgozott békefeltételek elfogadására.

Tehát Jimmy Carter szélsőséges kijelentései, illetve ellentmondásai, nem nyelvbottlások vagy meggondolatlan fecsegések, hanem előre megfontolt politikai tervek. Ezáltal akarja az elnök a felek tudomására hozni Amerika szándékát: Izraél elismerése védhető határokkal, az 1967-ben elfoglalt területek nagyrésztének visszaadása, és egy palesztinai haza létesítése, valódi, tartós béke ellenében. Ez a béke pedig kereskedelmi kapcsolatokat konzulátusokat és turizmust jelent a carteri megfogalmazásában.

Az elnök tisztában van azzal, hogy nagyon göröngyös lesz az út, amíg egy ilyen békéhez eljutunk, de itt felveszi régi prédikatori módszerét és nyíltan hangoztatja: nem várja, hogy ez holnap, vagy holnapután következzen be, de figyelmezteti a feleket, hogy a távolabbi jövőt így képzelje el a Közelkeleten.

Hu ábrándok? Naivitás? Lehetséges. Mert ha Washington valóban kitart a fenti feltételek mellett, akkor az araboknak száznál is többet kellene megváltoztatniuk eddigi politikájukat. Ugyanis kettőn áll a vásár, és azt hisszük, nincs nagy különbség a mérsékelt izraeli elképzelések és a fenti béketervek között. Ha pedig Amerika valóban ki akar tartani fenti politikájára, akkor határozottan az arabok tudomására kell hoznia, hogy nincs több helye a félmegoldásoknak és mellébeszéléseknek, hanem kizárólag a valódi tartós békének, ahogyan azt Jimmy Carter elképzelte.

ASKENAZI ERVIN

AZ URNÁK LISTÁJÁT KIFÜGGESZTIK A MUNKÁSTANÁCSOKNÁL ÉS A HISZTÁDRUT MINDEN INTÉZMÉNYÉNÉL

Tudja pontosan, hol kell szavaznia a hisztadruti választásokon?
Ha nem tudja urnájának címét, keresse meg a Munkástanácsnál.
Ezzel fáradságot takarít meg és biztosítja részvételét a választásokon.

A HISZTADRUT ÖNÉRT LÉTEZIK.
A VÁLASZTÁSOK NAPJA: 1977. 6. 21.

Az Erec-jisráeli Munkások Általános Szakszervezete
A Hisztadrut nagytanács — Námát tanács —
Munkástanácsok

LONDONI JEGYZETEK:

Harold Wilson szerint az angol sajtó többsége Munkáspárt-ellenes

Irta: ERDŐHÁZI HUGÓ

Izraél már választások után van. Így a volt munkáspárti miniszterelnök, Izraél nagy barátja, súlyosan valódi nyilatkozatának pár részletét, tanulságait nyugodtan teregethetem ki. Sir Harold a sajtót vizsgáló Királyi bizottság előtt tanuskodva, megvédte a Fleet Street napilapjainak egy részét, hogy az 1974-es parlamenti választások idején „becsmokolási” kampányt indítottak a Munkáspárt, a miniszterelnök, titkársága és a párt vezetői ellen. Emlékeztetett arra, hogy 1974 szeptemberében Portsmouth tengeri kikötővárosban rámutatott arra, hogy a sajtó „vád-mocskol” kampányát azért indította el a lapok hasábjain, mert választások jeli mutatkoztak a politikai életben. A mocskolási híresztelések azzal kezdődtek, hogy Edward Short államférfit (szintén Izraél nagy barátja) megvádolták azzal, hogy zürichi bankszámlája van. Természetesen a zürichi bankbetét alaposan megtervezett, időzített hazugság volt, minden alap nélkül. A volt miniszterelnök, akinek egyik fia kibucban sajátította el a héber nyelvet, — rámutatott arra a Királyi Bizottsághoz intézett „vád-iratában”, hogy ismert újságírók szinte átfésülték az ország

minden elhagyott részét, azzal a feladattal, találjanak, vagy találjanak ki minden „bizonyítékot”, amit felhasználhatnak a Munkáspárt ellen. Az újságok ész nélkül költötték a pénz-kiadásokat ezzel az akcióval kapcsolatban. A londoni Fleet Streeten dolgozó és titokban a Munkáspárttal szimpatizáló újságírók a mocskol-kampányra figyelmeztették Harold Wilsont, munkatársait és a Munkáspárt főtíkárságát.

Amikor a volt miniszterelnök az ország nyilvánosságának figyelmét hívta fel a készülő sajtó-kampányra, az ugynevezett Sajtó Tanács arra kérte Haroldot, nyújtsa be bizonyítékokat. Wilson visszautasította ezt, nem bíznán a Sajtó Tanács pártatlanságában és megígérte, hogy a sajtót vizsgáló Királyi Bizottság előtt prezentálja állításainak valódiságáról a bizonyítékokat. „Már régóta aggodtam a szerkesztési morál, a hírek kválitása, objektivitása kérdéseiben, nemcsak a sajtó, de az olvasók demokratikus jogaiért is, akiknek szabadon, egyoldalú befolyás nélkül, kell élvezni a választás lehetőségét”. — idézzük nyilatkozatából. Majd így folytatta: „Az angol sajtó többségében, a vezércikk elvi sikon, a

hírek kezelésében és megfogalmazásában ellenséges magatartást mutatnak a Munkáspárt ellen. Ez történelmi és folyamatos tény”. A kérdés az, mondja az angol törvényhozás illusztris tagja, meddig mehet el a sajtó szubjektívitásában a demokrácia törvényeit megsértve, a szabadságjogok folytonos befolyásolásában? A Bizottság előtt volt bátorsága Haroldnak nyíltan vádolni az újság „tulajdonos-fejedelmeket” és főszerkesztőket.

Különösen két napilapot vádol Harold Wilson éles és elitélő szavakkal: a Daily Express és a Daily Mail propagandatevékenységét. Emlékeztet arra, hogy az 1974. évi választások előtti időszakban személyi titkárságát, a Munkáspárt vezetőségének tagjait, akik a kormányban foglaltak helyet, állandóan zaklatták, magánéletük követték az említett lapok riporterei, mindenütt korrupciót szimatolva, és aztán apró-betűs cáfolatokat publikálva... Személyi titkársága egyik tagjának születési helyszínyét keresték a század elejéről, mert állítólag azon a papa neve hiányzott... Majd az ugynevezett „telek-botrány” kapcsán korrupció vádját akarták elültetni az angol közvélemény eszmélkedésében az időkben bárónővé nemesedett Marcia Williams ellen, annak testvére ellen is, akik Wilson személyes titkárságához tartoztak. A Daily Mail, valamint a Daily Express „Wilson levelet” közölt, mely magát a miniszterelnököt is szinte a korrupció vádlottjának mutatta az ország nyilvánossága előtt. A riporterek hada szinte ostromzár alá vette hetekig a „telek-spekuláció” botrány hőseinek házatájt. A teletspekuláció kitalált történetét a nép-közvélemény asztalára dobta a Daily Mail, Daily Express, Sun, Guardian újság hasábjával pár nappal a választások előtt. A Harold Wilson levél minden vádjával és szándékaival a bíróság előtt fejeződött be, ahol Ronald Milhenech nevé állampolgárt ítélték el három évi foház-büntetésre, mert Harold Wilson aláírását hamisította. Ronald Milhenech hamisított Wilson-aláírásával, a telek-korrupciós hírveréssel akarták a kisebbségi munkáskormányt a konzervatívok javára megbuktatni, folytatja nyilatkozatát Sir Harold Wilson. Április 3 és 11 között 6000 hasábot szenteltek az újságlepedőkön e „szenneléseknek”, riportokban, hírekben, kommentárokbán, fényképfelvételekben. További 1.100 hasábot nyomtattak április 13 és május eleje között. (Milhenech vád alá helyezték aláírás-hamisításért április 22-én). A Wilson-ellenes támadások abban csúcsosodtak ki, hogy a sajtó fényképfelvételek között, mely Harold Wilsont az aláírását hamisító és később börtönbüntetésben részesült Milhenech-el mutatja. A fabrikált felvételt azonban akkor csinálták, amikor a miniszterelnök Birminghamban beszélt a Munkáspárt nagygyűlésén 1000 ember jelenlétében... Azt mondta Harold Wilson, hogy általában személyi ügyekben, családi ügyekben, politikai kampány vezetésében a játszma mindig nagy többségükben a Munkáspárt, annak képviselői, szimpatizánsai, nagyon ritkán a Konzervatív Párt ellen indul. Mármost, gondolva az izraeli demokrácia sajtójára, örömmel tapasztalhatja a világ közvéleménye, hogy a Munkáspártnak, a polgári pártoknak eminens sajtóorgánumai a politikai élet minden árnyalatával szerezik a közéletet. A Daily Express, a Daily Mail, a Daily Telegraph, a Times, a Yorkshire Post, a Scotsman, a Sun elfogultan

(Folytatás a 12-ik oldalon)

A VÁLASZTÁSOK UTÁN IS!

Erdemes kihasználni a maximális előnyöket.
Rendelkezésére a haifai ismert szaküzlet

UJ OLÉK HAIFÁN ÉS AZ ORSZÁG ÉSZAKI RÉSZÉBEN most még inkább, mint azelőtt, vásárolhatnak felszereléseket * televíziót * taperecordert IZRAÉLI FONTÉRT A SPECIÁLIS STEREO BERENDEZÉS SZAKÜZLETBEN.

- * Rendelkezésére állunk technikai tanáccsal és a rendeléshez szükséges iratok formalitásának elintézésével.
- * Nálunk, a nagy stereo választékból a világ legújabb gyárainak stereokészülékeiből választhat:

B. & O. AKAI, LUXMAN, KENWOOD.
Árusítás részletre is!
Címünk: Haifa, Achád Háám 12,
telefon: 04 - 64 25 16

Vihar a kinevezés körül

Írta: DAN OFRY

A külügyminisztériumban a pártok körében még nem ült el a vihar, a harcizaj. A sajtó számára valóságos megváltást jelent a készülő kinevezés körüli politikai kötéltűzés. Az ügy olyan nemzetközi hullámokat ver, hogy nemcsak a hazai lapok, rádió és televízió, de a világsajtó is behatóan foglalkozik a tervezett kinevezéssel, amely a nagyközönség egy részénél heves ellenkezést váltott ki.

A tiltakozók azonban egyet nem vonnak kétségbe: hogy brilliáns tehetségű a jelölt. Hogy feladatát az adott körülmények között és az elkövetkező nehéz diplomáciai események során a lehető legjobban fogja megoldani. Hogy lámpással sem lehetne nála rátermettebb, alkalmasabb, szívesebb és lebilincselőbb egyéniségű személyiséget találni erre a feladatra.

A döntést azonban mégis sokan megkérdőjelezték. Nem tudnak szabadulni attól, hogy sok „esztétikai hiba” húzódik meg a nagytehetségű, az ország ügyeiben és a világpolitikában hallatlanul jártas, ragyogó analitikai képességű jelölt mögött. Hogy éppen a miniszterelnök határozata és döntése nyomán kerüljön új hivatali székbe. Egy olyan beosztásba, amely mindenek ellenére mégiscsak merőben új számára, hiszen a múltban másjellegű tevékenységben vált ismeretessé a neve.

Odáig fajultak a dolgok, hogy a kinevezést kezdeménye-

ző miniszterelnök-pártvezér sajtó pártján belül is bírálókkal találta szembe magát. Nem használt a pártvezér egyszerű és őszinte okfejtése, hogy a kinevezés támogatásával kizárólag az állam jólfelfogott érdekét szolgálja. Hogy amennyiben ez a kinevezés mégis életbelép, olyan erővel gazdagodik a „frakkos hadsereg”, amely katonai vonatkozásban diviziók, világrések közötti rakéták üttöréjével is felvértezhető.

A tiltakozók azonban nem akarják meglátni a magasabb nemzeti érdeket. Azt a fényt, hogy amennyiben elismul a kinevezés körüli, sok tekintetben mesterségesen szított feszültség, végsőfokok az állam profitál, mert — csak mást ne említsünk — olyan tárgyalópartnert tud nagyfontosságú kérdésekben a Fehér Háza küldeni, akit Jimmy Carter nemcsak ismer, de becsül, tisztel és sok tekintetben tart is felvágott nyelve és eredeti meglátásaitól vezetett globális értékeléseitől.

A kinevezés gondolatát felkarolók táborában időközben kiásták a történelmi példákat is a javaslat támogatására. Emlékeztek arra például, hogy annakidején maga Winston Churchill is pártot cserélt, hogy eleget tegyen a számára felajánlott miniszteri tárcák betöltésé-

vel járó követelményeknek. És ennek ellenére, végülis elég jól intézte és irányította Anglia sorsát...

De vannak frissebb esetek is. Bruno Kreisky kancellár, az Osztrák Szocialista Párt vezetője, néhány évvel ezelőtt, amikor külügyminisztere nyugalmába vonult, minden habozás nélkül az ellenzékben lévő párt egyik élvonalbeli személyiségét kérte fel, hogy lássa el szocialista kormányában a külügyminiszter teendőit. Mai napig ő ül a hárszomszékben. Kreisky kancellár két évvel indokolta annak idején lépését: a miniszterelnöknek joga van saját mérlegelése és értékelése alapján megválasztani legközelebbi munkatársait; az állam érdekei a szűk pártpolitikai megfontolások fölött állanak.

És Jimmy Carter talán másként járt el? Még nem lépett formálisan hivatalba, amikor kabinete egyik legfontosabb megbízottját, az energiaszolgáltatás megoldására hivatott minisztérium megteremtését és irányítását arra a James Schlesingerre bízta, aki az előző, rivális republikánus kormány hadügyminisztere volt.

A nemzet előtt álló feladatok megváltozott fontossági sorrendje azonban Jimmy Carter esetében is háttérbe szorított min-

den kicsinyes pártpolitikai szempontot. Az elnök fitymáshányt arra, hogy „mit mondanak a pártban és a rivális pártban” Schlesinger kinevezésére.

Míndert csak példaként hozták fel a mostani hazai kinevezés mellett kardoskodó pártfőnökök. Annak érzékeltetésére, hogy máshol a világban is megtörtént már, — az államérdekeket minden más fölé helyezték.

De nemcsak ezt lehet elmondani ebben az ügyben. Lehet hivatkozni arra is, hogy külföldön, elsősorban pedig Washingtonban, ami mégis csak a legdöntőbb a nagyvilág reakcióinak kitanúsítására, — lelkesedéssel és megértéssel fogadták a gondolatot, hogy ő kania meg a fontos beosztást. A vihar tehát lényegében hazai mezőnyökre zsugorodik.

Hogyan ezek után mi lesz a végső felemény? Az elkövetkező napokban, hetekben, ez is eldőlt. Addig is némi türelem.

A nyájas olvasónak nem volt semmi szüksége arra, hogy pontosan tudja kiről van szó. A tájékozott újságolvasó tisztában

van azzal, hogy mi az a tisztesség és ki az a személy, aki miatt háborognak a kedélyek. Félreértések elkerülése végett, a gyengébbek kedvéért — mégis bátorodom nevén nevezni a gyermekeket. Annál is inkább, mert még a héten is azt írta az ország egyik legnagyobb lapja haragos vezércikkében: „A kinevezés beteg ötlet volt. Nyilvánvaló melléfogás és hibás kalkuláció. Olyan lépés, amely alááshatja a pártvezér megmaradt és megtépzott tekintélyét miniszterelnöki minőségében...”

És mit mondott maga a pártvezér-miniszterelnök?

... A legegyszerűbb pertsze az lett volna, ha elejtem a tervet, behódolok a nyomásnak, a bírálatnak és nem mondom korábbi javaslatomnak. Minthogy azonban a jelölt magas képességei és nagykaliberű felkészültsége változatlanul vitán felül áll, még sem mondom le erről a fantáziát felkorbácsoló és biztató kinevezésről...

Tisztelt Olvasó! Amint kezdettől fogva, nyilvánvaló volt, e cikkben Peter Jay angol lap szerkesztőjéről, James Callaghan miniszterelnök vejeéről van szó, akit Nagybritánia washingtoni nagykövetségé akarnak kineve-

ni ezekben a napokban. A miniszterelnököt az angol parlamentben és közvéleményben „fel akarják falni”, mert Jay ugyan vitán felül rátermett az Anglia szempontjából sorsdöntő jelentőségű washingtoni posztra, de van a dolgnak erkölcsi szépséghibája: felesége, Margaret, a miniszterelnök lánya...

Míndert, amit ebben a cikkben írtam, pontosan és gondolat, a londoni sajtóból ollóztam ki. Hogy az események, az érvelések, a kifogások a miniszterelnök pártjához nem tartozó dezinált nagykövettel szemben esetleg bizonyos izraeli drámára is emlékeztetnek, erről igazán nem lehet az angol külpolitika...

A BOLOND SIMU, MEG AZ OKOS SIMU

Az egész faluban csak úgy hívták, hogy bolond Simu. Mert volt Simu még egy, annak három neve is volt: Az egyik: Simu, a falu pennája, mert ő írta a falusiaknak a kérvényeket a helmei szolgabíróhoz az agárdi csendőrséghez, az újhelyi alispánhoz, vagy akár helyben a számtartó urnak, ha valaki a helyi prépostság réjtjén legelő csordába akarta adni a jószágát. Mi is oda adtuk, mert a papok legelője jobb volt a falu legelőjénél. A kérvényt a számtartó urhoz a mi famillánk maga írta, nem a pennaforgató Simu által, mert mi értettünk a betévtetéshez mindnyájan.

Ezt a második Simut a falusi nép Simu urnak is hívta, később, kocsmáros korában: kocsmáros urnak, vagy Cukor urnak. Mi, zsidók, a barátok, Simen-nek szólítottuk, mások meg reb Simen-nek.

Olyan pennája, mármint stílusa és kezeirása volt Simennek, hogy a helmei, sőt az újhelyi ügyvédek is megirigyelték, hogy a láci jegyzőből ne is szóljak. Hogy hol tanulta, annak csak a drága Jóisten a megmondhatója. Mert Ricsén a chájderen kívül nem volt más tudományos intézmény. No, persze, a református elemi iskola, amelynek volt egy ismétlő tagozata is, hogy a pulya a hat osztály anyagát egészen elnefelejtse.

Igaz, hogy szabadidejében Simu ur a pesti újságot bujta, meg az Újhelyi és Vidékét. Év végén még be is költötte az újságokból a neki tetsző cikkeket és elrakta szép sorjába évszámoként a sifonóba. De tudott is annyit, akár a semjéni esperes.

A másik Simonról, a bolond Simonról, azt beszélték, hogy egy nagy viszonzatlan szerelemnek lett az áldozata. Azelőtt járta a különböző jesivákat és a legjobb növendékek tartották, de ahogy az a lány az utjába került, az megbomlasztotta az esztét, de az is lehet, hogy a sok tanulás ment az agyára...

Égész nap járta danolászva az országutakat, a falvakat, esteire meg hazakerült a Zukker Ignác bácsi, a malomtulajdonos házába, ahol etették, itatták, ruházták és kvártélyt is kapott. Ha esős idő volt, vagy hófúvás, beült a beszemedesre és krumplit süített a dobkályhán. Jó hangya volt és egy cigarettáért danoltattuk.

A második Simonnal, az okossal, szombat délutánoként Buza Barna, a Sátoraljúj helyi és Vidéke vezércikkírójának egy-egy cikkéről társalogtunk és volt úgy, hogy parázs vita támadt közöttünk, de a meleg barátság ezek a viták nem tudták meglazítani. Ezt a barátságot fűtötte egy-egy cigarettára is, amellyel Simu duzzadt tárcájából megkínált.

Az ő cigarettája jobb volt az enyémnél. Az övé hülnis volt, őmaga töltötte finom dohányból, míg az enyém sodrott, hetes dohányból készült, amit otthon, a házban nem szívhattam, mert köhögtette a kedves Mamát, ki kellett vele menni az udvarig és behuzni magam után az ajtót.

Simon urnak a tudását megbecsülték a faluban. Kocsi Tamás bácsi, aki ezermester volt, tetőt rakott a házakra, holott nem járt technikumra és a pesti Barázda című újságot járatta, meg a prépostsági írnok, aki németül is tudott és a Neues Pester Journal vasárnapi számát tartotta, ha Simon urral találkozott, mindig megkérdézték tőle, hogy mi jót olvasott az újságokból. És ilyenkor elbeszélgettek, kicserélték Tisza Pista legutóbbi parlamenti beszédéről a véleményüket.

De voltak reb Simennek állandó hallgatói is, akik valóságos habzsolták a szavait, különösen péntek délután a mikve kellemes, meleg vízében. Nincs a mikvénél alkalmasabb hely a politikázásra. Persze, reb Simen vitte a szót.

Reb Simenneknél nem volt újságtartó, hanem — el sem hinné a nyájas olvasó — az ágyban, a párnák alatt tartotta. Erről nem tudott senki, csak én, nekem szabad kótárszasi jogom volt a párnák alatt. Kiragadtam az újságot és leültem vele az ágy mellé olvasni. Reb Simon sokkal idősebb volt nálamnál és tanítgatott: Ne azt olvasd, hogy Julcsa öngyilkos lett, mert Jóska otthagya, azt se, hogy betörték a pesti Párisi Nagyáruházba, hanem a vezércikket, és változatos kedvéért a Tarka Krónikát.

De hadd térjek vissza a bolond Simura. Szegénynek tragikus vége lett. Ő nem olvasott újságot, a parasztok a falvakban se mesélték neki, hogy Zemplénnek az északi részét tizennégyben lekanyarították a szlovákok, azaz hogy a csehek Magyarországról és Zemplénrészéről a harmadik falu már Csehszlovákia lett, ő csak tovább folytatta sétáit.

Egy napon éppen Perbenyik felé kerekedett kedve Simonnak sétálni. A falu közelében két szuronyos cseh katona rámondott: Pasaport! Simu nem értette a dolgot, azt hitte tréfálnak vele, mosolygott és ment a kanális hidján szépen tovább. Erre az egyik katona fogta a fegyverét, belelőtt és ő ott terült el holtan. Így beszélt a falu népe, aki ott dolgozott a földeken. Hogy a kanálisba dobták-e a holttestét, vagy egy gödröt hánytak-e neki, azt már nem tudták.

Még csak annyit, hogy Bolond Simu a Cukor Adolf, a Paramont Filmvállalat elnöke az édestestvére volt.

LÖWENKOPF KÁLMÁN

Ha már utazik, utazzék, mint egy lord!

Csakis a Keset által szervezett kiránduláson élvezheti a következő előnyöket:
 Szállodák a nagyvárosok központjaiban:
 RÓMA — VIA VENETO
 ZÜRICH — BAHNHOFSTRASSE
 PÁRIZS — CHAMPS-ÉLYSÉES
 AMSREDAM — DAM SQUARE
 LONDON — TRAFALGAR
 VELENCE — SZENT MÁRK TÉR

A skandináv országokban is elsőrangú szállodák, — kirándulás a fjordokhoz.

Éjjeli szórakozás a kiutalt valuta keretében. Párizsban a Lido, Londonban The Talk of The Town, Barcelonában a Scala.

Szervezett kirándulások hűtött autóbuszokban. Borralvaló a kiutalt valuta keretének túllépése nélkül.
 Csak a Keset utazásaira kaphat 10,000 font kölcsönt 10 havi részletre, mindössze 900 font kamat mellett.
 Kirándulások nagy választéka 22—32 napig.

A Keset további újítása: a különböző kirándulásokra feliratkozottak előzőleg megismerkednek egymással, s így kellemes légkör alakul ki az utazásnál.
 Minden utas ajándék-táskát kap a Keset társaságtól.
 Vizsgálja meg, hasonlítsa össze és meggyőződhet róla, hogy csak nálunk utazhat, mint egy lord.
 Részletek és feliratkozás az utazási irodákban.

CHOLON SZIVÉBEN

A Mifgás Hárehit Hábénleuminál

1977. 6. 4., SZOMBAT ESTE 7 ÓRÁTÓL és egész héten, 800 négyzetméteres, csodás kiállítás

SZALONOK

az országban még nem látott kiállítás, a kül- és belföldi gyártmányok java, dús bútorszövet választékkal

5,000.— IL-től 30,000.— IL-ig

HÁLÓSZOBÁK

inkluziv: dupla ágy, 2 éjjeliszekrény, toalett és 3 részes belga kristály tükör csak 5,500.— IL

GYERMEKSZOBÁK

inkluziv: ágy komód, ruhaszekrény, és egység íróasztallal csak 3,950.— IL

BÜFÉ

külföldi gyártmány, 2,60×2,00 m, világítással és bárral csak 4,950.— IL

Kedvező fizetési feltételek! —

Parkolás a parkolóhelyen ingyen!!!

Cholon, Kugel u. 45 * A „Cámeret” épület parkolóhelyén (a Rina mozival szemben)

Zeneélet

OPERA-RÉSZLETEK

A Filharmonikus Zenekar „könnyű klasszikus” bérleti sorozatában, a New York City Opera és a Metropolitan énekesszolistái közreműködésével, ifj. Palló Imre vezényletével.

Kellemes hagyománnyá vált a N.Y. City Opera művészeinek látogatása alkalmával rendezett opera-előadások után opera-részletekben léptetni fel őket. Ezt tette egykor Julius Rudel, s most az őt helyettesítő ifj. Palló Imre is, kibővíve a „Bohémélet” szereplőit feleségével, a legutóbbi „Kékszakállu”-előadás Juditjával, Rose Marie Freni-Palló-val (mezzo) és „A Denevér”-ben Lorna Ceniceros (szoprán)-nal. Nem volt könnyű feladat hat operarészletet ilyen rövid idő alatt betanítani, s az ehhez a műfajhoz nem szokott zenekar bizonyos nehézségeket áthidalni. S ez Palló Imrénél kitűnően sikerült, s a műsor folyamán fokozatosan teljes lendületbe hozta zenekart s szolistáit. Mozarttal kezdte, részletekkel „Così fan tutte”-ből, a nyitány után Fiordiligi és Dorabella (Johanna Meier és Rose Marie Freni) nagyon kedvesen előadott kettősevel, „Traviata” különösen remekül fekszik Pallónak: nyitánya után Violetta—Germont kettőset Mariana Niculescu de Santis és Thomas Jamerson adta elő, az előbbi nagy drámai átéléssel, (hár az olasz ének érzéki lágyasága hiányzott hangjából). Az est fénypontjai közé tartozott Rossini „Sevillai borbély”-ának Figaro—Almaviva kettőse, elragadó humorral előadva (Dominic Cossa és Enrico di Giuseppe). — Bizet „Carmen”-jének cigánydalában Freni—Palló nagy intelligenciáját és színészi tehetségét élvezhetjük. — Willard White néger basszbariton remekelt Csajkovszky „Onegin”-jének Gremjini-áriájával, — érces orgánium, nagyszereji deklamáció és frazirozás! — Az est koronázásaként Johann Strauss „Denevér”-jéből hallhattunk részleteket: nagyon rosszul énekelve a „Csárdást” Johanna Meierőtől, — de annál elragadóbban a 2. felvonás finále-szeptettjét: Meier, Ceniceros, Freni, Vecchia, Billings és Jamerson megjátszott, táncolt, pezsgő előadásában. A közönség kitérő örömmel fogadta a zárószámot s a kelles taposokat Palló Imre a „Radetzky”-indulónak és Strauss „Trics-tracs”-polkájának vérpezsdítően üdítő ráadásával hálálta meg. Szerencsés dolog volna zenekarunktól, több hasonló műsort iktatni munkarendjébe. Palló Imrét is szeretnénk többször viszontlátni!

KORSZERŰ FRANCIA ÉS AMERIKAI ZENE

„Zenei spektrum” — Borisz Berman műsora a Rádió rendezésében —
—Tel-Aviv Múzeum —

Nagyjából ismeretlen művekből állította össze a sokoldalú Borisz Berman új műsorát, komoly és —zuttal humoros és vidám— számokból, a századforduló néhány jelentős szerzőjét mutatva be. Maurice Ravel fiatalkori, első vonósnyegyesével nyitotta az Izraeli Vonósnyegyes (Gronich — Markus — Steinberg — Menze) a műsort: bámulatosan érett, emocionális munka, egy álmódó Andantéval, ragyogó Scherzovall, szenvedélyesen felépített Finaléval. Rokonsága Debussyval épp oly szembeötöl az impresszionizmusról jellemző dallamformálásban és harmonizációban, mint a kettőjük közötti különbség. Kitűnő előadásban hallhattuk. Eric Satie (1866 —

1925) a francia modernnek egyik legmarkánsabb és legszellemesebb képviselője, —(aki többek között Cocteau, Massine és Picasso közreműködésével írt egy balettet), leghumorosabb oldaláról mutatkozott be: — Bernsteint megelőzve, egy kutya-szvitvel, —hegedű-zongorára írt „Dolgok jobbról és balról szemlélve” c. darabbal, egy bronz-szobor énekes paródiájával, négy bájos dal-persziflázssal... Kitűnő előadói Borisz Berman, Roslyn Barak, Robin Weisel-Capsuto és Lawrence Fino énekesek voltak. Végre— kacagni láttam embereket a koncertteremben, ami ritkaság: a legtöbben nem mernek reagálni a humorra...

Teljesen új oldaláról ismertük meg Amerika rejtélyes, ellentmondásokkal zsúfolt úttörő-zsenijét, Charles Ives-t (1874 — 1954) vokális művein keresztül. Bitonális, azaz két hangnemre épített 67. zsolttára a cappella-kórusra és „Serenty” egyszólamú énekkari műve erőteljes, markáns, expresszív alkotások. Cirkusz-zeneje épp oly kedves kompromisszum a népszerűség felé, mint amilyen később Stravinskyé volt... Scott Joplin amerikai szerzőnek két ragtime-jével Berman mint lendületes jazz-zenész mutatkozott be. A szerző „Tremonisha” c. operájából előadott részletek azonban még az Itai Avner által kitűnően vezetett T.A. Egyetemi kórus előadásában sem emelkedtek ki a sablonból... Bermannek és műsorának nagy sikere volt: már azáltal is, hogy megneveztette és szórakoztatta közönségét...

PARTOS ÖDÖN UNNEPLÉSE A RÁDIÓBAN

Mintegy előlegként október 1-i 70-ik születésnapjára, vasárnap este nagyszabású kétórás műsorral adózott a jeruzsálemi rádió Partos Ödönnek, a zeneszerzőnek és brácsaművésznek. 1938-ban alijázott, előtte Berlinben, Bakuban, majd Budapesten, mint a Hangversenyzenekar hegedűs koncert-mestere és szolista szerepelt. Kodály növendéke volt s ez rányomta bélyegét első, itt írott szerzeményeire is, melyek szoros kapcsolatot kerestek egy a közélettel, mint a biblikus folklórral. —de később mind erősebbet a közep európai korszerű irányzatokkal. Ez a ket-tőség, a nyugati és keleti zenei nyelvek szintézise kíséri végig alkotómunkásságát. Mind erősebben válnak azonban a zsol-tárok jelszavá, s mosódnak el a strukturák és rendszerek intellektuális anyagában.

Igy különösen mély szakadékot éreztünk a rádió kétórás műsora keretében közvetített szerzemények— melyeket volt igazgatója tiszteletére a telavivi Rubin Zeneakadémián rendezett ünnepség alkalmával vettek fel hangszalagra. — s a páratlan brácsa-művész felvételei között. A félórás „Zsolttárok” c. vonósnyegyes, „Metamorphoses” c. zongoradarabja, „Ködök” fuvósötösre, és Vonósconcertinója érthetővé teszik, miért tekintik külföldön Partos Ödönt az izraeli progresszív zene reprezentánsának.

PATAKI LÁSZLO
Kérdés és felelet: A.E.-né, T.A.: Vak-e Dániel Barenboim? — „Hallistenek élesebb a látása számos kartársánál...”

PÁRIZSI LEVEL

A formák költője

(Henry Moore gyűjteményes kiállítása az „Orangerie” termeiben)

A tavaszi kiállítási szezon leggyönyörűbb élménye, Henry Moor életművének gyűjteménye — a világhírű „Orangerie” termeiben a Concorde téren. A nyolcvanegy éves

mester a mai napig is alkot és több kritikus szerint művei egyre jobbák.

Henry Moor a világ egyik legjobb jelenkori szobrásza-

nak tekintik. Az anyag — a kő, a vas, a fém — az ő kezét között életet kapnak. A kőtömbök, a sziklák, a természet erejével hatnak. Az ember és a természet ötvözetére egy-egy szobra. Fekvő aktjai, mint a „tájképek” hegycsúcsok költőien megformált változatai. Az idős angol szobrász ereje főleg az anyag és természet nagy egységében rejlik.

Henry Moor az emberi testet nem vonja ki a térből, hanem szintézist alkot a test és a környezet között. Szobrai, akárcsak rajzai, óriási szuggesztív erővel bírnak.

A modern kor problémái, az „angoisse”, a háború féltelme, a rajzok főtémája. Auschwitzot, Treblinkát sugallja egyik rajza. Henry Moor szobrai homorú és domború formák kiegyensúlyozott dialógusából születnek. Az anya és gyermekét ábrázoló szobra, mint egy szép lírai költemény, szavaknál is érthetőbben fejezi ki az anya és gyermeke meghitt, varázsos kapcsolatát. Az idős mester kedvenc témája ez.

Az Orangerie termeiben a nézők ezrei vonulnak fel és hajtának fejet a zseniális mester életműve előtt...

G.FORRAI ESZTER

KONYHASZEKRÉNYEK

közvetlenül az asztalosműhelyből

850 FONT FOLYÓMETERE
PRÉSELT FÁBÓL
1100 FONT FOLYÓMETERE
SZENDVICS FÁBÓL

AZ ARBAN: MÉLY KENYÉR FIÓK * KIHUZHATÓ ASZTAL VÁGÁSRA * EVOESZKÖZ-FIÓK * KIHUZHATÓ SZEMETTARTÓ * TISZTÍTÓSZER RÁCS * FÜSZERTARTÓ * KÉT TOVÁBBI FIÓK * NIKKELFOGÓK * A SZEKRÉNYEK FORMAICA BEVONATTAL KIVÜL ÉS BELÜL

A LEGKITŰNŐBB MUNKA * 5 ÉVES JÓTÁLLÁS * KAMATMENTES RÉSZLETFIZETÉSI LEHETŐSÉG

** GYORS SZÁLLÍTÁS **

Bővebb részletek és otthonában teendő látogatás megbeszélése:

TELEFON: 88 99 73

PEL-TOURS

UTAZÁSOK
TURISZTIKA
TEHERSZÁLLÍTÁS

AZ ÖN KULCSA

ÁTFOGÓ ÉS ÉLVEZETES KÖRUTAZÁSRA AZ USA-BAN ÉS KANADÁBAN

A GREYHOUND vállalat AMERIPASS jegyei

lehetővé teszik, hogy megismerje Amerikát és Kanadát a legkényelmesebb és legtakarékosabb módon korlátlan utazással luxusautóbuszokon, a rendes útvonalakon.

15 nap **165,— \$**
21 nap **199,— \$**
egy hónap **225,— \$**
két hónap **325,— \$**

Rendelkezésre a GREYHOUND szervezett körutazásai is. LESZÁLLÍTOTT ÁRU SPECIALIS REPULÓUTAZÁSOK FIATALOKNAK (csoportok és egyesek számára)

Az ár 10%-a izraeli fonthan.

Részletek és feliratkozás a PEL-TOURS önhöz legközelebb eső fiókjánál

TEL-AVIV, KÖZPONTI IRODA: ÁCHAD HÁAM 28, TEL. 50851

Tel-Aviv, Ben Jehuda 49, tel. 221226
Tel-Aviv, Hilton Tel-Aviv, tel. 246832
Jeruzsálem, Siomcion Hámalca 2, tel. 234318
Jeruzsálem, Hotel Hilton Jeruzsálem, tel. 534092
Jeruzsálem, Hotel „Plaza” Jeruzsálem, tel. 224622
Háifa, Derech Háamaut 82, tel. 660981
Chedera, Szimátat Herbert Sámuel 66, tel. 22927
Rechovot, Herzl-u. 167, tel. 951080
Natanja, Dizengoff 33, tel. 22724
Herzlia, Hotel Sharon, tel. 938772

PEL-TOURS SZERVEZÉSÉT — ÖN ÉLVEZI!

SZERETNE

EGÉSZSÉGESEBB LENNI?

VITAL

a világ legjobb természeti produktumainak sorozata, a legolcsóbb áron a világon.

* A világ természeti kincsekben leggazdagabb országából 16 féle természeti tápszert hozunk, amelyek pótolják azt, ami teste táplálásához hiányzik.

MÁS ÉLETMÓD VITAL SEGÍTSÉGÉVEL

Kapható a természeti produktumokat árusító üzletekben, gyógyszertárakban és a Supersol üzleteiben.

LÁNYOK A SZIGETI ERDŐBEN

(Sziván 20-ára, a magyarországi zsidóság vézskorszakának évfordulójára)

Irta: J. JOSZEF KOHÉN

M. Ráchelt én sohasem láttam. Nem volt szerencsém személyesen találkozni a társnővel, D.Elvirával és Magdával sem. Amióg ők mentek keresztül, akik 1944-ben, a magyar zsidóság vézskorszaka évében léptek 20-ik életévükbe, az érzésem szerint páratlan történet a magyarországi zsidóság, de talán az egész zsidó nép vézskorszakának történetében.

A három leány történetét egy 20-oldalas magyar nyelvű okmány tartalmazza, amely immár 20 éve fekszik el a „Júd Vásem” irattárában, a vézskorszak menekülteinek tanuallomásai között. Ezt a vallomást M. Ráchel tette 1958-ban, s noha a hangja a száraz tényközlésé, tartalma akkora feszültséget teremt olvasójában, amelyet csak az „Anna Frank”-szerű drámák tudnak átérteni. Ha izraeli drámaíró kezébe kerülne, bizonyára nem messiás földön keresné új darabja tárgyát.

M. Ráchel, leánynevén Zipsper, akár két társnője, Szigeten, Máramaros megye székhelyén született és élt, a magyar királyság legzsidósabb városában. Bölcsék és írók, rabbik, jesiva-vezetők és kommentátor-szerzők városa volt ez, talán az egyetlen magyar város, ahol héber és jiddis irodalmi élet pezsgett. Édesapja R.Mose Zipsper chaszid zsidó volt, tehetős kereskedő és a Tan alapos ismerője, aki cionista lett és meggyőződését két gyermekébe is átplántálta: Efrájmába, akit Ukrajnában gyilkoltak meg, és Ráchelbe, aki 14 éves korától fogva aktivált. A magyarországi zsidó bevándorlása megfosztotta kenyerétől, mikor pedig egyetlen fiát behívták kényszermunkára és kiküldték Ukrajnába, megfőrt a szelleme is, egyszeribe megöregedett. Nyugalomát csak a chaszidok tanházaiban lelta: ott töltötte ideje javarészt, tanulgatva és imádkozva. A két D.-nővér édesapja is tehetős kereskedő volt, aki úgy látszik, többet foglalkozott közügyekkel. Amikor 1944 márciusában a németek vetették át Magyarországot fölött az uralmat, letartóztatják a hitközség több vezetőjét, köztük a D.-leányok édesapját is. Elszállították az ország valamelyik gyűjtőtáborába, s attól fogva nyoma veszett.

Z.-M.Ráchel sorstársnővel együtt Szigetnek ahhoz a zsidó zöméhez tartozott, akikről Eli Wiesel, a szigeti származású ismert író azt írta, hogy „a szigeti zsidók egész az utolsó pillanatig nem tudták, mi vár rájuk... Lengyelben és egyebütt leszádkadt az ég, s megröndült a föld, de mi erről nem tudtunk. Senki sem érezte fontosnak, hogy tájékoztasson, figyelmeztessen bennünket... Kerek egy évvel a varsói lázadás után még mitem tudtunk a náci zsidópusztító terveiről. Az egész világ tudott a végső megoldásról, csak Sziget zsidái nem... Abban a meggyőződésben éltek mindannyian, hogy a zsidóknak nyugton ki kell várniuk a szörnyűségek végét... Ma ez persze hihetetlenül hangzik.”

Ráchel azonban látta, hogy sötét felhők tornyosulnak Magyarországra fölé. Mint tanuallomásában elmondja, igyekezett megelőzni a bajt. Volt neki az iskolában két keresztény osztálytársa, akikkel jóbarátságba került, bejáratos volt a házukba is, még abban az erdő-parcellában is bujdoskázott a Ionescu-fiukkal, amely az apjuké volt. Később ezek a gyermekkori kapcsolatok meggyengültek kisé, de nem szakadtak meg. Ahogy a világ sötétedni kezdett körülötte, Ráchel egyre gyakrabban gondolt az öreg Ionescu sűrű erdejére. Felújította a barátságot a fiúkkal, Ionescu Petruval és Nicolai-al, meg a két D.-leánnyal is összeismertette őket. A szép D.Magda varázsa megejtette Petrut. Ráchel rábeszélte a két fiatal román fiút, építsenek erdejükben bunkert hét ember számára, — a három leányra és a két szülői párra gondolt. A fiúk belementek.

Az erdő közepén, egy óriási szikla tövében, ásták ki a 3x3 méteres, 1,70 magas bunkert. Az ajtaja a bokrok sűrűjéből nyílt, ahol csak igen éles szemnek tűnhetett fel. Amihez hozzáfűzendő, hogy 1944 elején, a német bevonulás előtt 2 hónappal készült el, amikor a magyar zsidóság még aránylagos nyugalomban élt, s alig gondolt arra, hogy neki is fenékig kell majd ürítenie a mérgepharagot. 1944 márciusában a bunker már készen állott. Amikor közzétették a súlyos zsidóellenes rendeleteket, a leányok elárulták szüleiknek a veszedelmes titkot, ám nagy csalódásukra heves ellenkezésbe ütköztek. R.Mose Zipsper és felesége megtört, apatikus emberek lettek, nem is voltak a fő-

löttük lebegő veszélynek tudatában. Bezárkóztak a maguk kis világába, kizárták onnan az őket körülvevő valóságot. A D.-leányok édesanyja már gyakorlatiasabb lett volna, de várnia kellett, amíg kiszabadul a férje, akit — mint említettük — a németek bevonulásakor lezártak.

1944 áprilisában, amikor egyre makacsabban tartotta magát a hír, hogy a szigeti zsidókat a már készülő gettóba szorítják, a három leány kiköltözött a bunkerbe. Böven ellátták magukat élelmiszerekkel, konzervekkel és kétszersülttel. Megállapodtak a Ionescu-fiukkal, hogy ezek kéthetenként fognak hozzájuk kilyárogatni, mikoris élelmiszereket, lapokat és híreket hoznak majd magukkal. A leányok csak egyhónapra, jószerivel a nyári hónapokra tervezték ottmaradásukat, mert hiszen „félre már a németek messze lesznek Szigettől, ha egyáltalán marad hírnemőjük” — idézi most Ráchel M.

A leányok szellemi táplálékáról is gondoskodtak. A többi között héber tankönyvekkel és iskolásfüzetekkel is felszerelték magukat. De gondoltak az önévédelemre is: Ráchel magával vitte fivérének a pisztolyát is, 20 tölténnyel. Ezenkívül néhány jól megköszörült hatalmas konyhakés tartozott a „harci” felszereléshez.

Junius végéig rendben is ment minden. Valamelyik Ionescu-fiú, többnyire Petru, pontosan kijárt hozzájuk, s a bunker félhomályába ők hozták az egyedüli fényugarat. De most behívót kaptak, s el kellett Szigetet hagyniok. Távozásuk előtt megbízható helyettesről is gondoskodtak: egy 50 körüli, Mures nevű román munkást avattak be a titokba, aki valamikor dolgozott a Ionescu-tanyán és tisztességes, becsületes embernek ismerték. Ráchel elmeséli, hogy nem nagyon tetszett neki a Mures képe, de hát nem volt más választásuk. Mindjárt jelentős képzőművészettel látták el, részben vásárlásokra, részben pedig veszedelmes munkájá béréként. Augustus közepén Mures meghozta az esedékes élelmiszereket, s mielőtt távoznék volna, további pénzeket kért azzal, hogy az élelmiszerek szüntelenül emelkednek, s csak a feketepiacon lehet beszerezni őket. D.Magda szó nélkül átadott neki még 1000 pengőt. „Rögtön éreztem, meséli most Ráchel, hogy fatális hibát követtünk el, mert Mures ekkor tudta meg, hogy komoly pénzeket hoztunk magunkkal. De már nem lehetett visszacsatolni, a pénz szaga attól fogva szüntelenül facsarta az orrát. Már alig egy hét múltával ismét feltűnt, a lányok nagy rémületére, s már beléptek látható volt, hogy nem a régi. Ittas volt, mindjárt bele is kötött Magdába, ki akarta kényszeríteni erdei sétára. A lányok a leghatározottabban ellenszeregtek. Ekkor ő azzal kezdett fenyegetőzni, hogy jóban van a németekkel, maga is egy háborús üzemenben dolgozik. Csak egy szó — és végetek van, ijesztegette, aztán azt követelte, hogy a lányok adják oda neki minden pénzüket, ő majd hozza mindent, ami kell. „Minek nektek itt a bunkerben pénz?” — kérdezte.

„Rettenetes helyzetbe kerültünk, meséli Ráchel, tisztán láttam, hogy nem szabad innen elevenen kiengednünk, mert azzal mindnyájunk életét tennék kockára”. Miközben a zsaroló Magdával beszélgetett, Elvira jelentős pillanatokra váltott Ráchellel. Mindketten érezték, hogy muszáj drasztikusan eljárni. De hogyan? Szülőházukban a szigeti lányok sosem kerültek ilyen helyzetbe. De hát az életakarat mindennél erősebb. Elvira reszkető kézzel kezdett maratni a kosarában, melynek aljában ott volt a csörtlött pisztoly. Ez fel is keltette Mures gyanúját, aki rákiáltott: „Mit kutatgatsz?” — „Pénzt keresek”, rebegette Elvira, már háttal állt a zsarolónak, s mire megfordult, kezében már ott csillogott a revolver. Mures ösztönösen félreugrott, s beverte a fejét a bunker mennyezetét képező sziklába. Fájaldalmában vadul felkiáltott s rá akarta vetni magát a leányra. Eldörrent a pisztoly. Mures újra felkiáltott, sziklózódni kezdett románul, halválat érte a gölygő. Elvira most már teljesen öntudatlanul lötte ki az egész tárat, amivel együtt az ő ereje is kimerült és összeesett. De már Mures is a földön hevert „mi pedig, meséli Ráchel, előbb valószínűleg megkövültünk, aztán pedig zokogni kezdtünk. Magda a nővérét vigasztalta, én meg Mureshez léptem, aki ekkor még hörgött, aztán elnémult. Az éjszakát mindvégig a bunker legátalábbi sarkában gubbasztva töltöttük, minél messzebb a tetemtől. Még hajnalban is szinte békák voltunk a rémületől. Elvira sírógörcsre még mindig tartott, de én Magdával kikeresem egy olyan helyet, ahol se szikla, se gyökerek nem akadályozták az ásást. Két álló napon át ástuk a sirt, mert hisz nem volt más szerzemünk, mint a konyhakések. Nagy ügyvel-fajjal odavonszoltuk és letakartuk földdel a holttestet. A helyet ágakkal és avarral fedtük el. Napokon át az élmény szörnyű hatása alatt állottunk, de az idő megnyugvást hozott.”

Ettől fogva nem volt kire várniok. A leányok takarékoskodni kezdtek az élelmiszerekkel, mert már hozzá kellett nyulni a vastartalékhoz is. Gombával és erdei gyümölcsevel pótolták az étrendet. Közben már beköszörött az ősz is, esős, hűvös napok következtek. Októberre az egész élelem kifogyott. Egyszerre csak meghallották, hogy a Kárpátok felől lövöldözés hangja közeledik. Aztán elnémultak az ágyuk, és haljós csend telepedett az erdőre. Nem járt arra senki, s a lányoknak fogalmuk sem volt, hogyan áll az arcvonal, kihez tartozik a terület. Csak október végén, amikor az éhezés rábeszélte őket, hogy nincs mit veszteniük, akkor határozta el Ráchel, hogy tisztázza a helyzetet. „A fejemre kendőt, a vállamra hárszót tettem, meséli Ráchel, ahogy a parasztlányok járnak, s egy délután nekiindultam, hogy estére érkezek Szigetre. Legelőször a cigánytelepre néztem be, fölül tartottam a legkevésbé. Egy kis cigányleány szavaiból megtudtam, hogy a Vörös Hadsereg már több mint egy héttel azelőtt elfoglalta a várost. A gyermek nem mulasztotta el hozzátenni, hogy óvakodjék az orosz katonáktól, minden asszony fél fölül.”

Nem sikerült megtudnom, mi lett a két D.-lány sorsa, Ráchel nem számol be rólok. Magáról elmondja, hogy 1945-ben megszökött onnan és alijázott. Egy évet kibucban töltött, 1949-ben pedig férjhez ment Menáchem M.-hez. 1958-ban, amikor e vallomást tette, Tibériásban lakott, ahol két fiút szült: Móset (édesapja után) és Efrájmot (Ukrajnában pusztult bátyja után).

Próbáltam megkeresni ezt a bátor, okos asszonyt, de hiába. Kár, mert szerettem volna látni, hogyan érvényesült tetteikérsége új otthonának felépítése során.

SVÁJCI KÉPESLAP

HOGYAN LEHET KORRUPCIÓVAL

SOK PÉNZT KERESNI?

A mellékjövdelem kérdése a világ egyik legégetőbb problémája volt és marad. Ezzel foglalkoznak a szovjet kolhoznyikok, de a világirodalom számos nagysága is. Így a román színműíró Caragiale, akiről Rohwolt „A modern világirodalom története” című művében a következőképpen számol be. „Senki sem volt nagyobb befolyása a modern dramaturgiára, mint éppen neki”. De gondoljunk csak Ephraim Kishon Höngig professzorára is, aki jövdelem feljavítása érdekében a szünetekben törökmetét áru tanítványainak, amíg végül is megérdemelten — cukorkagyáros lesz. S ne felejtjük el azt a régi szovjet viccet sem, miszerint a „Vörös Borona” nevű gyárba kiszáll hetekre a KGB, mert a munkások állandóan lopnak. Minden este mindenkit átmotognak a gyár kapujában és jön az öreg Kohn egy talicska homokkal. „Mi van itt?”, kérdi a rendőr szigorúan, mire Kohn bácsi siri kezdi: „Házat építék... itt annyi a homok... gondoltam, hazaviszek egy talicskára valót”. Átkutatják, nem találnak semmit, ez meg így megy este-ről estére, amíg a KGB is megújja: „Kohn elvtárs, itt mindenki lop, tehát maga is. De ha megmondja, mit és hogyan, nem lesz semmi büntetése”. Erre Kohn bácsi: „Kérem, én a talicskát lopom...”

Az alábbiakban, a kapitalista tapasztalatcsere elvének alapján, elmondom három módszerét annak, hogyan Svájcban korrupcióval sok pénzt lehet keresni.

I. Az ember öskeresztény svájcinak szülessen, mert svájci zsidó, vagy aki öskeresztény, de nem svájci, nem kerülhet nagy svájci banknál vezető pozícióba — kisbanknál meg nem lehet sok pénzt keresni. De ha az ember ennek születik és feldolgozza magát igazgatónak, akkor már csekély fáradsággal elintézhet egy lichtensteini, hivatalosan bejelentett telefon-cégnél 750 millió frankot (300 millió dollárt), amint az a multiheten a svájci Kreditanstalt-nál (a harmadik legnagyobb svájci bank) történt.

750 millió frank még Svájcban is nagy

pénz: másnap a Kreditanstalt részvényei huszszázalékkal, a svájci frank meg három százalékkal esett. A baj ebben a metodushban csak az, hogy rájöhetnek, amin rá is jöttek: Az igazgatóknak (hároman szervezték meg az ügyet) egyelőre ülnökük kell. Tán öt-hatév.

A gyengébbek kedvéért: sok nagy és sok

kétes cég működik az önálló lichtensteini főkhercegségben, mert sehol Európában nem olyan előnyösök az adófeltételek, mint ott.

II.

A második módszernek az az előfeltétele, hogy az ember svájci és mélyhozza gazdag svájci, tehát kockázathat is pár milliót — frankban vagy dollárban, mindegy. Ennek a svájcinak tudnia kell, hogy egy svájci bank nem bukhat meg, hiszen Svájc ebből él és „pas, d'argent, pas de Suisse”, magyarul „ha nincs pénz, nincs Svájc sem”. Tehát összevásárolt párszáz Kreditanstalt részvényt, akor, amikor ez a legértékesebb és vár. Pár napot. Ezalatt a svájci nemzeti bank és a többi három nagy svájci bank szavazta a Kreditanstaltot egy három milliárdos kölcsönre: ezzel igazolva, hogy mindenki továbbra is Svájcban tarthatja fekete-pénzét, hiha nincs, a svájci szolidaritás mindenről gondoskodik.

Persze, a Kreditanstalt visszautasítja a segítyt, bebizonyítva, hogy 750 milliárd veszteségeket minden nehézség nélkül elvisel. A bank ez, bizni kell benne — mire a részvények újra felugranak vagy tíz százalékkal.

S így a gazdag svájci mekeresett csekély tíz százalékot pár nap alatt, a korrupció jóvoltából, de becsületesen.

III.

A harmadik módszer teljesen azonos az elsővel. Az igazgató leléli az öt-hat évet, majd kivessi egy névtelen svájci safe-ből a korrupcióval keresett párszáz milliót és boldogan él — meg gazdagon! százhusz évig.

Figyelem: a safe-nek azonban egy főnévi, nagy svájci bankban kell lennie, mert csak ezek százszázalékosan biztosak!

EGY FERDITŐ FORDITÓ

A tudomány és a technika szüntelenül módosítja a nyelvet szókincsét: hogy a tömörkedő találmánnyal, felfedezéssel lépést tarthasson, kénytelen minden nyelv egyre újabb kifejezésekkel kiegészülni.

De megváltoztatja a technikai fejlődés a már használatban lévő szavak értelmét, alkalmazási módját is. Erre akkor döb-bentem rá legelőször, amikor egy csöndes tengerparti szakaszon heverve, ezt hallottam valamerről: „Gombold be, szivem, az ajtót!” Hátranéztem, s megláttam egy autót mellet a szép, nagy, kifeszített sátrát, melyet épp akkor hagyott el a fiatalasszony, s begombolta maga mögött a camping-sátor vitorlavászon ajtaját. De nem kell ezért a tengerpartra menni, bármelyikünk konyhájában is elhangozhat az, hogy „vágd fel, légy szives, a tejet.” Szegény nagyanyánk, ha élne, el nem bírná képzelni, miért kellene a tejet felválni, és hogyan, mint ahogy azon is meghökkenne, hogy „gyujtsd be a vizet!”, pedig hát ezt mondjuk, ha be kell nyomni a bojler gombját.

A technika pedig halad tovább, péntek este a nyelvi kultúra s az irodalom egy újabb területére, a műfordításra tört be váratlanul. Ehhez azonban némi bevezetés tartozik:

A műfordítás kérdése mindig is körülvitatot volt. A kulturtegyezők elsegitették, hiszen száz néphez viszi el egy-egy alkotás szépségeit, de mindig akadnak olyanok, akik azt állították, hogy mivel minden nyelvnek más a jellege, szókincse, zenéje, felépítése, ezért a műfordítás, kivált a versek, eleve hamis. Az olasz ezt így fejezte ki: „Traduttore — traditore”, vagyis hogy a fordító — áruló. A mondas magyar megfelelője úgy szól, hogy „Fordítás — ferdtetés”, s már maga e

két változat egybevetése is igazolja mindkettőt, mert hiszen az árusítás más, mint a ferdtetés, a műfordítás lehetőségeiből mégsem teltett többre.

Mindez eddig az írott fordításokra vonatkozott. Most aztán a mondott fordítás szólt bele a vitába, ami várható is volt ebben az audio-vizuális világban, amelyben ki-ki több képet lát és több hangot hall, mint amennyi betűt olvas.

Péntek este Lév-Ari meginterjuvotta Flatto-Sáront, s ennek francianyelvű válaszait szimultán fordította héberre Jozsef Rozen. Pontosan, szinte szó-ról-szó-ra, mégis teljesen hűtlenül, valóban ferdtítve, sőt elárulva. De hát hogyan, ha minden szót becsületesen visszaadott? A tónussal, ami döntő, a hangszínnel, amelylyel a tollal dolgozó műfordító nem is rendelkezik. A román azt mondja, „Tonul face muzica”, a hangszín, a tónus teszi a zenét, a „Táte, schik mir Geld” című anekdota is ezt szemlélteti, s talán lesz még, aki emlékszik a kedves, régi vigjátéokra, amelyben a férj (Ajtay) mindig megadja feleségének a neki járó „kicsi szivem” megszólítást, de ezt hol gunyosan, hol szemrehányóan mondja, hol haraggal, hol már szinte sziszegve, míg a „kicsi szivem” már rég nem becézés, hanem hol rendreutasításnak, hol meg éppen szitoknak hangzik.

Csak hogy a pénz kérő fiu meg a férj a maga nevében beszél. Rozennek viszont a más nevében kellett szólnia, s ő mégis megengedte magának a ferdtítő tónust. Amikor Flatto-Sáron Izraeli iránti szerelméről beszélt, a maga részéről halkan, tárgyilagosan, Rozen oly haragsányan fellengzősre erősítette fel a hangját, hogy a vallomás szíruposra, kulisszahasogatóra torzult. Fordított ő, hogya, de

csak a szót magát. Az igazi értelmét tüstént megváltoztatta, meghamisította a dilettáns színész áruól líhegésével, az ironizáló túlzás fals muzsikájával, véges-végig egyfajta bohóckodással, aminek a boldogtalan Flatto hangszíneben, modorában nyoma sem volt, mindezt Rozen muzsikálta belé, nem tudom, minő joggal.

Nem annyira Flattot kell ellen megvédeni, bármelyik képviselő kanott még annyi szavazatot, mint ő: kerek két mandátumra valót. A fordítás és a távközlés hírelt kell megóvni ettől a módszertől, amely tulaj-nyeg a fordítás technikáinak kérdésén, annál sokkal jelentősebb erkölcsi értéket fenyeget.

gr.

FRIZURA
25.- IL
Wanda — Deuschtlól,
Pierre — a Ben Jehudáról,
T. A., Balfour 11. sz. alá

PEDIKUR
MR. PIERRE
-nél
T.A., BALFOUR 11

KÖNYVET KERES?
Megtalálja. Jöjjön
a Hadash könyvtárhoz.
35 éves a

HADASH
Nesz Clona utca 4, Tel Aviv
(Járkon szállónál) tel. 59684
1977 VI. 3

JUNIUSI AKCIÓ
vakáció a Holt-tengernél
210.- IL
félpenzióval
+ értékőbblet-adó
személyenként,
2 ágyas szobában

Helyrendelés: T. A., Sd. Rothschild 66, telefon
625955, 615398. Szdom: tel. 057 - 90851-2-3-4
97848 — telex 5-294

A KIS KABOS

Kabos László az egyik legnépszerűbb kabarészínész Magyarországon. Rendszerint csak „Kis-Kabos”-nak, vagy haja színe szerint „Vörös Kabos”-nak hívja mindenki; országosan ismert művész.

A Pódium színpadán kezdte a pályát, színészutazásokkal. Sárdy Jánost, Gózon Gyulát és mások jellemző előadásai stílusát parodizálta. Azokban az időkben az a hír járta, hogy a kis Kabos unokaöccse a nagynak, vagyis Kabos Gyulának.

Ez persze nem igaz. Nemrég a Klauzál-téren egy „sötét-butik”-ban, Kabos László elmondta nekem, hogy sárvári születésű. A vészkorszak miatt nem folytathatta színészi tanulmányokat, ellenben a MIKÉFE nővendéke volt — zsidó fiatalok szakmai átéléző intézménye volt — és hivatásos kertész.

Husz éve nem láttam Kabost színpadon. Közben érett művész vált belőle. Nem igaz, hogy a külsejéből él, ahogy ezt kezdetben — némi rosszindulattal — állították róla. Hogy kiárusítja a vörösségét. Mélyről bugyborékoló humora van, s azért emlékeztetek az alakításai, mert egyféle társadalomjavító szándék hatja át minden szavát, illetve mozdulatát. A Vidám Színpad tenyérvívi játéktérén alig van rajta kívül zsidó művész — olyan, akinek ennyire jellegzetes zsidó lenne a fizikuskája, egy sines — mégis ő az egyetlen, aki izes, népi, dunántúli kiejtéssel beszél.

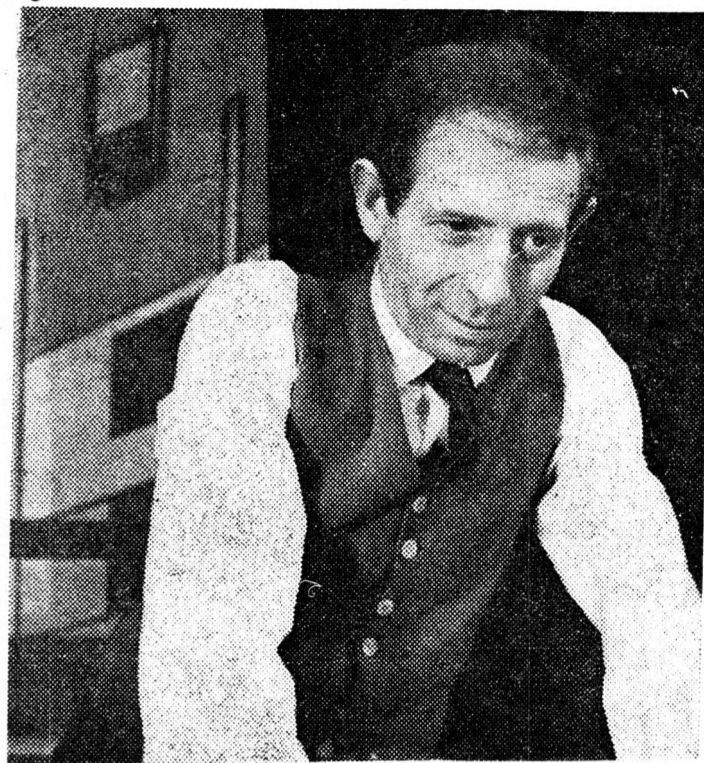
A Vidám Színpad műsoriragatója ki is aknázza alaposan Kabos zsidó jellegét. Az egyik kabaréban szép sikerrel fut egy ugynevezett „közéleti iskola” jellegű szám, amelynek lényege, hogy a színészek bent ülnek az iskolapadban és a tanító bácsi kérdéseket ad fel nekik időszereffé témákkal kapcsolatban. Szóba kerül a Közéletet. A tanító bácsi történetesen Kazal Lászlóhoz intézi a kérdést, aki így hártja el magától:

— Tanító bácsi, ez nem az én asztalom! Ez a kérdés a Kabos Lacit illeti...

De ennél egyértelműbb kabarét is láttam a Vidám Színpadon. Az egyik műsorban nemzetközi ökölvívó meccs folyik. A színpadra lép Mohamed Ali, az arab csoda-boxoló, aki fel-

ismerhetően Jászner Áráfát maszkjában jelenik meg a közönség előtt. Senki nem akar

A nagy csata előtt egyik szeméremlejtésére ezt kérde tőle: — Nem félsz, Lacikám?

KABOS

ellene kiállni a porondra. Végül Kabos kénytelen megmórkézni vele.

— Már hogy félnék? — válaszol Kabos. — Én, aki 1944-ben macaszt árultam a körton

KULFÖLDRE KÉSZÜL? Csomagoljon! A többivel mi törődünk!

- * Csoportos repülőutazások kedvezményes áron: Európa fővárosaiba, USA-ba * Kanadába * Mexikóba * Távolskeletré * Délafrikába * ROMÁNIÁBA
- * Vezetett társas kirándulások: Európába, a Skandináv államokba, Távolskeletré, USA-ba, Délamerikába, Balkán államokba — Romániába. (Külön ifjúsági csoportok és kóser ellátású csoportok is)
- * Summer School: kirándulásokkal egybekötött angol nyelvoktatás az angliai intézetekben középiskolások számára.
- * Vasúti és autóbussz bérletek (korlátlan utazásra) Európában és USA-ban. Számos további lehetőség: (autóbérlés, szálloda utalványok, gyógyfürdők, stb.)

BÁRMILYEN UTAZÁSI ÜGYEVEL FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR

UTAZÁSI IRODAHOZ
T. A., BRENNER 2
(Allenby-sarok)
Telefon: 28 59 59 • 28 17 55

MAGYARUL BESZÉLUNK

ORVOSI KORMÁNYBIZOTTSÁG NÉMETORSZÁGBÓL JÖVŐ KÁRTÉRÍTÉSEKRE

Figyelem! Mindenki, aki személyes egészségügyi követelést nyújtott be a németországi kártérítési hatóságoknál, valamint ezek képviselői figyelmébe:

Megsemmisítik a régi orvosi igazolásokat a kórházakban

Az országban levő kórházak, és az ezekhez tartozó poliklinikák (Márpeot chuc) a közeljövőben

megsemmisítik az orvosi igazolásokat, amelyek 1956 előtt megejtett kórházi beutalásokról, valamint kezelésekről kapcsolatos okmányokról szólnak.

Ez okból ajánljuk az egészségügyi követelések benyújtóinak (lásd fent) és akiknek a követelése még nem nyert elintéztést, és ez okból esetleg szükségük van orvosi igazolványokra (betegség összefoglalás, vizsgálatok eredménye, röntgenfelvételek stb.), hogy azonnal forduljanak a szóban forgó kórházakhoz azzal a kérelemmel, hogy a szükséges aktákat megőrizzék.

Fagyas Mária:

A HADNAGY ÉS A BIRÓ

26.

— Hát azt, aki a mérget küldte. Dorfrichter felállt. — Nem. És hogyha tudni akarod a véleményemet, sohasem fogják megtalálni... Csak hogy mielőtt feladnák a játszmát, még néhány egzisztenciát tönkretesznek.

— Egyebek között a miénket — mondta az asszony és a szeme megtelt könnyekkel.

— A miénket nem! — Dorfrichter nevetett. — Minket nem keritene kére. Csak gyenge és gyáva emberekkel bánhatnak el, velünk nem.

— Én gyenge és gyáva vagyok — sóhajtott az asszony.

— Te a kilencedik hónapban lévő állapot asszony vagy. Amikor ismét a régi leszel, nevetni fogsz az egész histórián. Addig bízd rám az egészséget, kedvesem. Én mindketőtökért erős vagyok.

Mint rendesen, most is gyalog ment a kaszárnyába. A százada szuronygyakorlatokat folytatott, az őrmester felügyelete alatt. Dorfrichter elavultnak, éppenséggel nevésegesnek tartotta, hogy ilyen nagy fontosságú tulajdonitának a közelharcnak. Ő a lövegverek híve volt, és álláspontját mindig hangosan megvédte, még a feletteseivel szemben is. A ténnyeljárásokról tudták, hogy Dorfrichter rendkívül korrektül és tudományos megalapozottsággal teljesítette kiképzészi feladatait, de nem lelte örömet benne. Igazi képességei a manőverek során tűntek ki, különösen akkor, ha alkalma nyílt egyéni kezdeményezésre. Az elmúlt nyár során lezajlott hadgyakorlatokon József Ferdinánd főherceg vezérkara vitte el a pálmát. A herceg váratlan sikerének a titka — suttogták a tiszti-körökben — annak tulajdonitató, hogy Dorfrichter az ő vezérkarához tartozott.

Dorfrichter százada felső-ausztriai parasztleányokból állt. Néhányan Salzburgból, Dorfrichter szülővárosából származtak, meg a környező hegyekből. Ezeknek a családját is ismerte s így könnyen kapcsolatot talált hozzájuk: tisztelték, és mélyszélesen hísegesek voltak hozzá. Dorfrichter felettesei tudták, hogy a főhadnagyt egy valóságos csapatban is valóban követnék a katonái.

Tizenegy óra felé köztölték vele a parancsot, hogy jelentenie kell a ténnyeljárásokról Schultz őrnagynak. Ezuttal nem várokottatták, azonnal bevezették az irodába. A bizottság teljes létszámban jelen volt: Wencel tábornok, dr. Weinberger felügyelő, — mindketten reggel érkeztek Bécsből — és Kunze kapitány. Schultz őrnagy, a linzi garnizon katonai törvényszékének az elnöke, éppen megérkezett. Egy fiatal hadnagyt vezetett a jegyzőkönyvet. Ő volt az egyetlen, aki felállt, amikor Dorfrichter belépett. A többiek nem mozdultak, még székekkel sem kínálták a főhadnagyt.

Kunze kapitány nyitotta meg a kihallgatást. Minden bevezető nélkül a magasba emelte a zöld-fehér dobozok egyikét.

— Látott ön már ilyen dobozt? — Kunze pillantása a fiatal ember arcifejezését kutatta. Azt várta, hogy nyugtalanságot, vagy éppen ijedséget lát és megzavarta kissé, amikor kiderült, hogy minderről szó sincs. A főhadnagyt magabiztossága csodálattal töltötte el a nyomozót.

Dorfrichter közelebb lépett és megvizsgálta az asztalon elhelyezett dobozokat.

— Igenis — bólintott, aztán azonnal hozzáfűzte: — Legalábbis hasonlókat láttam. Dielman hadnagynak küldtem egy tucatva valót, tollhegyekkel.

— Ezzel a megfontolt szándékkal vásárolta?

— Nem, kapitány ur. Sok ilyen dobozom van odahaza.

— Hány?

— Azt nem tudom, kapitány ur, senki sem tarthatja nyilván mindazt a rengeteg holmit, ami egy háztartásban előfordul.

— Járt ön a Beethovenstrassen levő Moller vegyesáru üzletében bevásárolni?

Dorfrichter vállat vont.

— Nincs kizárva, de nem emlékszem az üzletre. Beethovenstrasse? — mormogta. — Ez ugyebár a vasútállomás közelében van? Lehet, persze, lehet, hogy jártam ott. Azt hiszem, hogy egy vonalzózt vásároltam valamelyik üzletben a környéken.

— Nem vonalzó volt. Ön egy tucat ilyen dobozt vásárolt.

Dorfrichter úgy látszott, csodálkozik. — Nagyon régen lehetett, mert sehogysem tudok visszaemlékezni rá.

— Nem olyan régen történt — mondta Kunze. — Nemsokkal november elseje után.

Dorfrichter olyasfajta kémozdulatot tett, mintha meghökkenené Kunze jelentése. A nyomozó valamit sugott a fiatal hadnagyt

fülsébe s az elhagyta a helyiséget. Nemsokára visszatért Moller kereskedő ifjabbik lányával.

A lány barna gyapjuruhát viselt és taft bluzt sonka-ujakkal, amelyet erre az alkalomra nővérétől kölcsönzött. A fején nevéseges kalap díszelgett, amelyről egy mosmedve farkához hasonló furcsaság csüngött. Amikor megpillantotta az ünnepléses férfiarcsot, elpirult. Előbb vagy utóbb, gondolta magában, megbizonyosodnak róla, hogy felöltözték tud viselkedni.

— Moller kisasszony — Kunze kapitány felállt és közel lépett a lányhoz. Aztán Dorfrichterre mutatva megkérdezte: — Lenne olyan kedves megnézni a főhadnagyt urat és megmondani: találkozt-e már vele valahol?

A helyiségben teljes csend uralkodott. Dorfrichter egyenesen a lány szemébe nézett és ajkán mosoly játszadozott. Az óvé volt az egyetlen barátságos arc. A lány tetőtől-talpig végignézte, a pillantása hosszasan időzött a férfi frizuráján, a gallérián, sőt a cipőjén is.

— Igen, suttogta végül.

Kérem, beszéljen hangosabban utasította Wencel tábornok, nem értem a szavát.

A lány felemelte hangját: Igen. Ugy véli tehát, hogy már látta valahol a főhadnagyt urat? — kérdezte Kunze.

— Igen — a lány bólintott. Nem nézett többé Dorfrichterre, nyilvánvalóan kerülte a tekintetét.

— Hol találkozott vele?

— Az üzletünkben.

— Mesélje el, hogyan történt, mit csinált a főhadnagyt ur az ön édesapjának az üzletében? Mit mondott önnek?

— Hát... — a lány még mindig mereven bámulta a padlót, minthogyha a parkettmintha érdekelné. — Belépett és megkérdezte, hogy tartunk-e skatulyákat. Akkoraját, mint a gyufaskatulya. Mutattam neki néhányat, mindegyikről azt mondtam: tul nagy. Aztán mutattam néhányat, amelyek éppen akkor érkeztek. Ezeket megfelelőeknek találta és egy tucatnyit kért belőlük. — A lány mélyen sóhajtott. — Ez volt minden, amit mondott.

— Nem, nem így volt! — mondta Dorfrichter mosolygva és megfenyegette az újjával. — Azt is mondtam magának, kislány, hogy szép kezei vannak. Talán elfelejtette már?

A leánykának távra maradt a szája. Öszönösen a kezeire pillantott, aztán a főhadnagyt pajkos ábrázatára. Amikor észrevette, hogy a többiek is meglepődtek, elvörösödött. A bizottság csodálkozva bámult rájuk.

Egy idő után Kunze megkérdezte: — Valóban mondta önnek ezt a főhadnagyt ur?

Zavarában a leányka nem tudott szóhoz jutni, csak bólintott.

— Azonkívül egy kis doboz marcipánt is vásároltam — mondta Dorfrichter. — Kétfélét tartottak az üzletben. Ugy emlékszem, eprést kértem.

Möller kisasszony vállat vont.

— Eladott ön a főhadnagyt urnak marcipánt? — kérdezte Wencel tábornok.

— Nem tudom, Talán.

— Tartanak önök édességeket is az üzletben?

— Hogyne! Az ilyesmit az emberek a karcsonyifára akasztják. Állatformájú marcipánunk is van. Apró medvék, oroszlánok, tigrisek. — Váratlanul átváltozott kereskedővé.

— Nagyon jól néznek ki a fán és nagyon praktikusak, mert az ünnep után meg lehet enni a díszet.

A bizottság nem tanusított különösebb érdeklődést a marcipán-medvebocskok iránt és elbocsátotta a tanut. A leányka pukkedlivel bucsuzott először a bizottságtól, aztán Dorfrichtertől és úgy ugrott ki az irodából, mint egy macska, amel feldöntötte a tintásüveget és kinn akar lenni, mielőtt a pecsét szétterjed a szőnyegen.

— Ha jól értem, főhadnagyt ur, — folytatta Kunze —, ön elismeri, hogy a skatulyákat a Mollerék üzletében vásárolta.

— Nem ezeket, amelyek az ön asztalán vannak, kapitány ur. Hasonlókat.

— Az ördögbe is, Dorfrichter! — dörgött Wencel tábornok. — Néhány perccel ezelőtt azt mondta, hogy nem volt abban az üzletben és nem vásárolt ott skatulyát. Mit gondolt, miért vagyunk mi itt? Hogy társasjátékot játszunk?

— Kéremalásan, tábornok ur, én csak azt mondtam: nem emlékszem erre a bevásárlásra.

— És most eszébe jutott?

— Amikor megláttam a kislányt, minden eszembe jutott, tábornok ur.

— Mivel magyarázza az amnéziáját és a váratlan gyogyulást?

(A jövő pénteki számunkban folytatjuk)

S. DZIGAN
Szatirikus Színházának bemutatója
és kifőző együttes a politikai szatírban:

M'LEKT NIST KAJN HONIK... NEM NYALUNK MÉZET...

CHOLON — „Armon”
ma, péntek 3. 6 — 8.45

Utolsó előadás
TEL-AVIVBAN — „Ohel Sém”
holnap, szombat, 4. 6 — 8.15

RÁMÁT-GÁN
„Bét Hábiszdadrut”,
vasárnap, 5. 6 — 8.30

UJ KELET USA-ban
Szerkesztőségi, előfizetési és hirdetési ügyekben felvilágosítással szolgál
COLEMAN KALMAN KAHAN
619 E. 2nd Street
BROOKLYN N.Y. 11218
Phones: 633-0843 — 633-0564

EUROMUR
ajtó- és falbevonat

A HETI SZIDRA

BEHÁALOTCHÁ

Igy szolt az Örökkévaló Mózeshez, mondván: Szólj Aronhoz és mondj neki: Midőn felteszed a méceseket, a lámpás előrése felé világítson a hét méces... És így készült a lámpás: vert aranyból a szára, valamint a virága vert munka volt, a minta szerint, melyet mutatott az Örökkévaló Mózesnek, aképpen készítette a lámpást.

(Bemidbár 8, 1-4)

A Midrásban érdekes legendát olvassunk arról, hogy Móse Rábénu ahogy sem tudta megtervezni a menorát. Még csak képzeletben sem látta annak alapját. Az Örökkévaló megmondta, hogy szinaranyból készüljön, vert munka legyen, mégis, amikor a kivitelezésre került a sor, minden elölele elpárolgott. Az Örökkévaló tűzből való mintát is mutatott neki, de mindez nem használt. Móse Rábénu minduntalan azzal tért vissza: „Uram, elfelejtettem...“ Ekkor mondta az Örökkévaló, hogy forduljon Becálélhoz, aki nyomban eleget is tett a megbízatásnak és elkészítette a menorát. Móse Rábénu megindult hangon hálaalkodott a művésznek. „Lám — mondta — nekem az örökkévaló sokszor mutatta a mintát, mégsem tudtam megcsinálni, te pedig nem láttad a mintát és mégis megcsináltad. Illik rád a név, mert valóban az Örökkévaló árnyékában („becél el“) álltál, amikor az Örökkévaló a menóra készítés módját megmutatta“.

A Midrás ezután így folytatja: „A Templom pusztulása idején a menorát elrejtették és amikor eljön az idő, s az Örökkévaló megkínnyorúl népén, visszakérül majd a helyére, hogy megőrvendeztesse Jeruzsálemet“.

Nyilván ezt a midrási legendát is szem előtt tartotta az a Kneszet-bizottság, amely annakidején a zsidóság legkiemelkedőbb szimbólumát, a menorát iktatta államunk címerébe.

„És a gyülekezés nép, amely közöttük volt, mohó vágyakozásba esett; és újra sirtak Izráel fiait is és mondták: Ki ad nekünk húst enni? Emlékezzünk a halra, melyet ettünk Egyiptomban ingyen, az uborkára, a dinnyére, a párhagymára, a vöröshagymára és a fokhagymára, most azonban lelkünk kiszáradt, nincs semmi, csak a mannára néz a szemünk.“

Ezek a szavak — olvassuk — bepillantást nyújtanak azokba a szolgáltekbe, akik többre becsülték Egyiptom fokhagymáját, mint a szabadság kenyerét.

Az Irásban előforduló halak élénken foglalkoztatták a magyarokat. Hát létezik az, hogy a zsidók mindent elfelejtettek volna? A rabszolgamunkát, a hajcsárokat, a verést, a vízbefojtott fügyermekeket? Vajon Egyiptom tényleg úgy élt emlékeztetükben, mint egy üdülő, ahol finomabb finomabb ételkelek traktálják az embert és mindezt — ingyen? A magyarok emlékeztek arra, hogy a napi félgaz-normához szükséges számlát nem kapták ingyen, ezért is nehezen képzelhető el, hogy a halat ingyen osztogatták volna...

A Szifré — Bemidbár könyvének legrégibb rabbinikus kommentárja — azt írja, hogy „chinám min hámicvoti“. Szabad magyar fordításban azt jelenti, hogy „vallási parancsoktól mentesen“.

Ezek szerint a sivatagi nemzedék nem a koszt miatt panaszkodott. Ezt valahogy még megszokták volna — viszont az erkölcsi köteleket annál nehezebben. Igaz, az egyiptomi kivonulás nagy változást jelentett az életükben, mert lehullott kezükről a rabbilincs. De nem kevésbé igaz, hogy a Tóra újabb bilincseket rakott rájuk — vallási és erkölcsi parancsok formájában. A Tóra megzabolázta az egyéni és a közéletet, szabályozta a családi életet, a szomszédok közötti viszonyt, a hétköznapiakat és a pihenőnapokat. Pontos utasításokat adott arra vonatkozólag, mit szabad enni és mit nem, mit szabad inni és mit nem. — A Tóra rendelkezéseket tartalmaz az öltözködésre vonatkozólag is. Igazi forradalmi változásokat azonban szexuális téren idézett elő, amennyiben gátat vetett a féktelen nemi

tozódásnak és ezáltal új érárt, az erkölcsiség korszakát nyitotta meg az emberiség történetében.

Bölcsseink szerint ez az utóbbi rendelkezés volt minden panasz oka. Függetlenül attól, hogy mit emlegettek, vizet vagy kenyeret, húst vagy halat, lényegében a „szabad szerelemre“ gondoltak, amely abban az időben divott. A siránkozás általános és leplezetlen volt. „És hallotta Mózes, amint a nép sirt családjai szerint, kiki sátra bejáratánál“. A Szináj-hegyi kinyilatkoztatás bárki bárkivel összeköltözhett. Testvérek házasodtak egymás között, férfi elvette apja hugát, vagy anyja hugát, a fiu a vagyonnal együtt apja feleségét is örökölte, divat volt, hogy férfi saját édesanyjával köitött házasságot. Móse Rábénu egy napon mindennek véget vetett, arra kötelezte a zsidókat, hogy bontsák fel a Tóra által tiltott kapcsolatokat. Ennek nyomában jött a zugulódás és az általános lázongás.

★

„Gyűjts össze nekem hetven férfit Izráel vénei közül, akikről tudod, hogy ők a nép vénei és vezetői és vidd őket a találkozás sátrához, hogy álljanak ott veled. És én leszállok és beszélek veled, elveszek a szelleméből, amely rajtad van és ő reájuk teszem, hogy viseljék veled együtt a nép terhét...“ (Bemidbár 11, 16-19)

A „hetven vén“, tulajdonképpen az első zsidó parlament. Ennek az intézménynek a felállításával az Örökkévaló Móse Rábénu kérését honorálta, aki panaszkolva mondta: „Nem bírom én egyedül vinni az egész népet, mert nehéz az nekem“.

Lám — írja Ozánjim Látora című kommentárjában néhai Reb Zálmán Sorotzkín — ez a különbség közöttük és más népek között: a zsidó parlament, ellentétben minden más parlamenttel, nem véres forradalomban született meg. A Tóra felfogása szerint a hatalom nem egyből, mint szolgátság és teher, a király pedig népének hűségese szolgálja. Amikor Móse Rábénu, a zsidóság királya úgy érezte, hogy a rá rótt feladat meghaladja az erejét, könyörgött az Örökkévalónak, adjon mellé parlamentet, amely megosztja vele a terhet és a felelősséget.

A kommentátorok zöme rámutat arra, hogy ezek a fejezetek az egymásután következő lázongásokról számolnak be, amelyek a Szináj-hegytől való eltávolodás után robbantak ki. A parlamentáris intézmény (a „hetven vén“) a válság kellős közepén született meg és éppen az volt a célja, hogy elnémsa a zugulódókat, és segítsen kiküszöbölni a levertséget és a kishittiséget. Ezért Móse Rábénu a véneket próféta hatalmának egy részével is felruházta.

★

A szatmári hitközségi háboruskodás a két világháború között évekig tartotta izgalomban az erdélyi zsidó közvéleményt. Egy alkalommal Reb Móse Aron Krausz a nagybányai zsidók tudós rabbija, a következőket mondta:

Az Irás szerint Móse Rábénu azt kérdezte: honnan vegyék húst?

(„méajin li hászár“) Mire az Örökkévaló így válaszolt: „Eszfá li sivim is, gyűjts össze nekem hetven férfit“. Mi az összefüggés a kérdés és a felelet között? A nép követelőzik, zugulódik és lázong, — az Örökkévaló pedig választásokat rendel el. A „hetven vén“ talán csodát tesz és előteremt a húst?

A szatmári rabbi-szék körül dúló háboruskodás azonban mindent megmagyaráz — folytatta Krausz rabbi. — Így mondta az Örökkévaló: A nép zugulódik? Te ve gondald-bajjal? Móse fiam, írd ki választásokat... Ismerem a népet: melyhet választásokról van szó, minden egyébről megfeledeznek és szivvel-lélekkel belevetik magukat a háboruskodásba...

★

Eszfá li sivim is, gyűjts össze nekem hetven férfit, akikről tudod, hogy ők a nép vénei. A kommentátorok hozzáfűzik: akik érett korban vannak és bölcsességük révén képesek arra, hogy megosszák veled a vezetés fájdalmait.

Eszfá li sivim is — ez az alkotmányjogi alapja a Szanhedrin intézménynek, amely az ókorban a zsidó állam legfőbb politikai hatósága és ítélkező szerve volt.

Ismeretes, hogy az állam felállítása után Juda Léb Májmon rabbi, az első vallásügyi miniszter, mozgalmat indított a Szanhedrin restaurálása érdekében. Májmon rabbi elgondolása szerint az intézmény arra volt hivatva, hogy vallási kérdésekben szabadon döntsön, és döntései mérvadások legyenek az egész zsidó nép számára. A terv, amelyet a vallásos tábor jó része hevesen ellenzett, megbukott. „Lo ichsár dára“, a kor nem érett meg a nagy gondolat befogadására — állapította meg rezignáltan a harc befejeztével az ősz tudós.

Abban az időben, amikor a Szanhedrin terve még napirenden volt, az amerikai Mizráchi-mozgalom egy veteránja kereste fel Májmon rabbi miniszteriumában. A rabbi nyomban kedves vesszőparipájára, a Szanhedrin kérdésére terelte a beszélgetést.

— Mi a véleménye a tervről? — tadakolta a rabbi látogatójától.

— Megmondom őszintén: a tervvel meg tudnék békélni, csak azt nem tudom, honnan fog venni hetven férfit?

— Nem tudom, mire céloz...

— Elmondom aggályaimat. Annakidején a Szanhedrin-választásokkal kapcsolatban Móse Rábénu utasításokat kapott. Mit mond erről az Irás? „Szemelj ki az egész népből derék férfiakat, akik istenfélők, az igazság emberei és a haszonlesés ellenségei“. Mármost — folytatta az amerikai látogató — lássuk, kedves Májmon rabbi, mi a helyzet? Derék férfiú akad. Minden bizonylan találni fog istenfélő embereket is. Ánsj emet, az igazság emberei sem haltak ki népünkben. Hátra van még az utolsó — szoné vácá, a haszonlesés ellenségei. Honnan, könyörgöm, honnan fog venni hetven olyan zsidót, aki gyűlöli a pénzt?

A talpraesett és szellemes mondásairól ismert Májmon rabbi egy pillanatra elhallgatott, majd mosolyogva így válaszolt:

— Meggyőződés, hogy a haszonlesés ellenségeit megkapjuk, — jó pénzért...

HOL KÖTTETNEK A HÁZASSÁGOK?

Ha feltenné valaki a fenti kérdést egy mai, modern fiatalembernek, a válasz talán így hangzana: a hadseregben, az egyetemi campuson, vagy valamelyik diszkotékban. Talán olyan is akadna, aki az egyetemes kedvéért házasságkötvetit írodát, vagy I.B.M.-et említené.

Bölcsseink szerint „házasságok az égben kötöttek“, és amikor fiu- vagy leánygyermek megszületik, a felső régiók valamelyikében kihirdetik: a most megszületendő lélek ennek és ennek lesz a házastársa.

Hajlamos vagyok hinni ebben a determinista filozófiában, mert csak így tudok magyarázatot találni Károl és Szará házasságának csodálatos történetére.

★

Károl fiatal lengyel cháluc volt, aki néhány társával együtt elmenekült egy Auschwitz felé irányított transzportból. Sok vándorlás, viszontagság és szenvedés után, 1944 tavaszán eljutott Aradra.

Arad Dél-Erdélynek az a határmenti városa volt, amelyen kersztül több ezer lengyel, magyar és szlovák zsidó menekült meg. Akinek sikerült eljutnia Aradig, az megmentettnek érezhette magát. Arad zsidói gondoskodtak arról, hogy viszonylagos biztonságban érezzék magukat, eljussanak Bukarestig, ahonnan alijia-kezesek ki-váltak Károlt, miután Aradra érkezett, bekapcsolódott a mentő-akcióba, és ahelyett, hogy a már kipróbált utak egyikén elindult volna a román főváros felé — fogadta a naponta érkező menekülteket és segítette az utak kiépítésében. Így

folyt ez a munka mintegy három hónapon keresztül, amíg egy napon az ortodox hitközség három vezető tagját, Scharfstein Jakab elnököt, dr. Weinberger János ügyvédet, a hitközség jogtanácsosát és Feig Adolfot, a kitűnő hatósági kapcsolatokkal rendelkező kijárót behívták a Szigurancá-hoz, a román biztonsági szolgálathoz.

A mai napig is homály fedi, mivel fenyegették meg a három férfit, de tény, hogy Scharfstein Jakab elnök felment — péntek este — a zsufozásig megléteplom szószerűre és néhány mondatos beszédben a következőket közölte: A szigurancán voltunk ma délelőtt és ott közölték velünk: tudomásuk van arról, hogy párszáz zsidó menekült bujkál a városban. Felajánlották, hogy minden, másnap a helyi rendőrségen jelentkező menekültnél hivatalos okmányokat adnak, hogy tovább utazhassanak Bukarestbe. A szigurancia főnöke kéri — és mi csatlakozunk e kéréshez —, hogy mindenki, aki menekülteket bujtat, hasson oda, hogy az jelentkezzék a legális továbbutazás céljából.

Másnap, szombaton, mintegy kilencven menekült jelentkezett. Csábította őket a hivatalos, veszélytelen továbbutazás lehetősége. Közöttük volt Károl is. A menet elindult a Neuman palotában lévő rendőrség felé. A rendőrség vaskapuja tárva-nyitva állott, még őrszem sem állt a kapu előtt. Csak, amikor az utolsó zsidó is átment a kapun, zárták azt le és nem volt több lehetőség kijönni. Néhány menekült — közöttük Károl is — felvitték egy irodába kihallgatás céljából. Akkor már kétség-

telen volt, hogy a hatóságok célja távolról sem a humanitást szolgálja. Amikor vissza akarták vezetni a kihallgatottakat a rendőrségi cellába, Károl hirtelen elhatározással a szoba egyik nyitott ablakához lépett, egy másodperc alatt annak párkányán volt és leugrott a harmadik emeletről.

Csodálatos módon életben maradt, csak a lábai törtek el. A kilencven zsidót két órával később kivitték — súlyos őrizet alatt — a vasutállomáshoz azzal, hogy átteszik őket Magyarországra, ahonnan naponta tízezres transzportok indultak Auschwitz felé.

Károlt, begipszelt lábakkal az egyik helyi kórházba utalták.

★

Másnap a hatóságokkal való jókapcsolat megint helyreállt. Feig Adolf megfelelő „ajándék“ ellenében elintézte, hogy Károlt minden nap meglátogathatta valaki azon a címen, hogy kóser ételmelet kell neki hozni.

A látogatók és ételmezés megszervezésével Szarárt, egyik cionista ifjúsági szervezet tagját bízták meg, aki naponta hozta Károlnak, szinte anyai hűséggel, a kóser ebédeket.

A beteg menekült őrszére állandóan a szobában tartózkodott egy rendőr, aki a hitközség pénztárából kapta a fizetését. Szará „kiegészítette“ valamivel ezt a pénzt, hogy a rendőr a látogatás idején más elfoglaltságot találjon. Ez idő alatt adta meg Károl utasításait a továbbfolyó mentési munkálatok részleteit illetően. És úgy látszik, a hivatalos beszélgetéseken túl is akadt témája a

RÖSSEL MORDECHAJ

(Folytatás a 12-ik oldalon)

ÁRÁDON NEM IZZADNAK NYÁRON

MEG VAN LEPVE?

TUDJUK, DE NEM KELL MEGLEPŐDNIÉ.

ARAD 600 MÉTER MAGASAN FEKSZIK A TENGERSZÍNE FÖLÖTT. HÜVÖS, TISZTA ÉS SZÁRAZ KLIMÁJA AZ ORSZÁG EGYETLEN OLYAN VÁROSÁVÁ TESZIK, AHOL NEM IZZADNAK NYÁRON

Speciális árleszállítási akció nyári üdülésre 1977/5/8—1977/7/15 közt

★ ★ ★ Mászádi szálló, 180.— IL (egy személy kétágyas szobában). — Telefon: 057/90240—97140

★ ★ ★ Nof Arad szálló 150.— IL (egy személy kétágyas szobában). — Telefon: 057/97056—97057

★ ★ ★ Márogo szálló 150.— IL (egy személy kétágyas szobában). — Telefon: 03/227733, iroda TelAvivban, 057/97014 (Az árak: félpénzű, é. t. a. nélkül)

Rendszeres Egged járatok a szállodáktól a gyógyfürdőbe. További részletekért forduljon a szállodákhoz.

NYÁRON ÜDÜLJÖN

SZÁRAZ KLIMÁBAN **ÁRÁD**

TEL-AVIV MUZEUM

Június 9-én, csütörtökön 1/2 9 órakor

LENGYEL VERA

ZONGORAESTJE

Műsorán: Bach-művek, Schumann „Kreisleriana“ és három izráeli ösbemutató:

Mose Gassner, Barolszky és Kopytman művei

Küldjön vám-mentes **IKKA** ajándék-mentes **IKKA** utalványt MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK

MEGRENDELŐHELYEK:

JERUZSÁLEM: JERUZSÁLEM KÖNYVTÁR, Javec-u. 2

Üzleti órák 9-1 és 4-7 — Kedden délután zárva.

TEL AVIV: G. Kemény, Ben Jehuda 27, I. emelet, d. e. 9-12.30, délután 4-6.30 között. Telefon: 55052. — Pénteken zárva.

HAIFA: Ungár János, Micháel utca 2 (Arlozorov sarok). Gerbeich üzlethelyiség, vasárnaptól csütörtökig 10-12-ig, tel. 667876, lakás tel. 525 661.

Levelezés kizárólag: G. KEMÉNY, Tel-Aviv, Ben-Jehuda 27. címre kérünk.

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA.

FIGYELEM.

CSEHSZLOVÁKIÁBA VALÓ KÜLDÉSRE

TUZEK ajándék-bónók kaphatók

Budapesti sírok ápolására megrendeléseket felvesszünk.

AZ EGYENES UT

— ŐSI TANÍTÁSOK FORRÁSAIBÓL —

Szombat délután a Pirké Avot második fejezetét olvassuk, amelynek nyitánya így szól:

„Rabbi mondja: Melyik az egyenes ut, amelyet az ember választ magának? Az, amelyet maga az illető becsületesebb tart és amely az emberek előtt is becsületesebbnek tűnik. És légy óvatos a könnyűnek látszó vallási parancsok teljesítése körül, éppen úgy, mint a fontosnak látszóak körül, mert nem ismered a velük járó jutalmat. Vesd össze a parancs teljesítéséből eredő kárt az érte járó jutalommal, ugyancsak a megszerzésével járó előnyt az érte járó jutalom (elmaradásból eredő) kárral.”

„Rabbi” alatt Rabbi Jehudát, a fejedelmet, a Misna szerkesztőjét értjük, aki Rabbi Simon ben Gámliél fia és utódja volt a fejedelmi méltóságban. Rendkívül művelt, széles látókörű, vezérlő egyéniség, aki kimagasló vallási és világi műveltsége, tündöklő jellege, végletes szerénysége és hatalmas vagyona egyaránt predestinált nemcsak a fejedelmi méltóságra, de arra is, hogy Róma hatalmas császára bizalmas barátságával díszkedhessen. Egy kortárs vallomása szerint, Mose Rábénutól Jehuda Hámászi-ig nem egyesült történelmi és emberi nagyság egy személyben úgy, mint benne. Szerénysége és igénytelensége mellett hatalmas jövedelme legnagyobb részét jótékony célra fordította. Tanítványait különösképpen segítette. Rendkívüli valóságossága a „szent” melléknévre is méltóvá tette, ezért a fogalom vált „Rabbi” megjelölésévé. Rábénu Hákádós (a mi szent mesterünk) néven is szerepel. A polgári időszak szerinti 135-ben született, vagyis ugyanabban az évben, egyszere állítása szerint ugyanazon a napon, amelyen Rabbi Akiva, a Bár Kochbá-féle szabadságharcban való részvétele miatt vértanúhalált halt. Huszonhét éves korában lett fejedelem, mint a Hillel-féle dinasztia hetedik uralkodó sarja. Rabbi Jehuda a Szinhedriont Bét-Seárimba tette át, később pedig Cipóriba és Tibériásba helyezte. 219 körül halt meg, hamvai Bét Seárimban nyugsznak.

Rabbi Jehuda a Misna megalkotása révén vált halhatatlanná. Hogy milyen hatalmas munkát végzett ezzel a művel, arról csak megközelítő fogalmat alkothatunk magunknak, ha rámutatunk, hogy 63 traktátust tölt ki az a törvénykönyv, melynek anyagát számtalan forrásból kell összegyűjtenie, rendeznie, felülbírálania, rendszerbe foglalnia és végleges megállapítania. Végletes szerénységére vall, hogy tévedését a vele vitában álló ellenféllel szemben is beismeri. Tulajdonképpen ő demokratizálta a Halachát, amennyiben módot nyújtott a szabad véleménynyilvánításnak. Ezt a módszert a talmudbölcsek továbbfejlesztették, úgyhogy a végén a legtöbb iskolában a vitát rendszerint szótöbbséggel döntötték el. A Talmudnak van is erre egy kifejezése: „... nimnu vegamru...” Más szavakkal: „összeszámolták” a szavazatokat, és az eredménynek megfelelően állapították meg a Halachát.

Rabbi Jehudáról megjegyezték, hogy szerette és kultiválta a görög nyelvet és irodalmat is. Élete végéig dolgozott hatalmas művén, a Misnán, amely teljes befejezést csak halála után, a polgári időszak szerinti 220-as évben nyert.

„És légy óvatos a könnyűnek látszó vallási parancsok teljesítésében éppen úgy, mint a fontosnak látszó körül”. A Dor Déá című könyvben olvassuk a következőket:

Mint ismeretes, Aron Chorin aradi főrabbi a reformmozgalom élharcosa volt, aki hamburgi és berlini kollégáival egyetértésben az ősi zsidó vallás „csinósitására” törekedett. Az általa javasolt és bevezetett első reformok apróságok voltak. Így például megengedték az azzal, hogy az imarendből kihagyják a második „Jekum-purkán” kezdetű imát, péntek este nem mondták többé a „Báme mádlkin” kezdetű Misnát, törölték a sófárfúvás-előtti „Jehi rácon” kezdetű könyörgést, kulturálatlanok tartották a purimi

Megila-olvasásánál a kerepelést, valahányszor a felolvasó Hámán nevét emlegeti, megszüntették azt a szokást, miszerint Jom Kipur előtt kápárá-szertartást rendeznek, főlegesenek vették, hogy az Alénu ima közepén az ember kiköpjön, és hogy betegágyas asszony házánál ugynevezett Sir-Hámálot-cédulákat ragasszanak fel. Ugyancsak megengedték, hogy a chupát a templomban állítsák fel, és nem ragasztókat ahhoz, hogy az esketés szabad ég alatt történjen. Ezek voltak kezdetben a látszat szerinti jelentéktelen reformok. Közben azonban Chorin rabbi tovább ment: megengedte híveinek, hogy szombaton vonaton utazzanak, az istentisztelet nyelvét a héberrel fokozatosan átcsérelte németre, oronát vezetett be a templomba, amely szombaton is járszot, kicenzurálta azokat az imákat, amelyek Cion és Jeruzsálem újjáépítésére vonatkoznak, míg a végén nyilvánosan támadta a Talmudot, majd „engedélyt” adott az írásbeli Tan megváltoztatására, olyan értelemben, hogy mellőzni kell mindazokat a vallási parancsokat, amelyek szerinte nincsenek összhangban a modern életvitellel...

A Mekor Báruch című könyvben olvassuk, hogy Reb Jose-Bar briszi rabbi házában küldöttség jelent meg, melynek tagjai a város ugynevezett felvilágosodott rétegét képviselték. A küldöttség szóvivője azt fejtette: a zsidó vallás súlyos béklyókat rak az emberre, bizonyos lazításokra van szükség, enyhíteni kell különböző parancsokat. Beszéd közben Reb Jose-Bar megértőleg bólogatott, majd később azt mondta, hogy már régóta foglalkozik ezzel a gondolattal. Egyik művében, amely kéziratban fekszik, már igyekezett enyhíteni különböző halachikus parancsokat. A válasz meglepte a küldöttség tagjait, s több oldalról elhangzott a kérdés: volna a rabbi olyan kedves és közönlényük röviden a könnyítések lényegét.

— Örömmel — adta vissza rabbi Jose-Bar. — Ime néhány példa: 1.) Mint ismeretes, van néhány döntvényező, aki szigorúan ragaszkodik a Mááriv-ima idejéhez, szentül tilos éjtél után ezt az imát elmondani. Nos, én elhatároztam, hogy könnyítést teszek ezen a téren és megengedem, hogy egész éjjel imádkozzunk Máárivot. 2.) A szigorú rabbiak zöme úgy véli, hogy a Rábénu Tám-féle tfilin-t csak a vallási élet arisztokratái rakhatják fel, csak olyan talmudtudósok, akik elismerést és hírnevet vívtak ki maguknak. Nos, én könnyítést vezettem be ezen a téren is, és megengedem bármelyik zsidónak, hogy két pár tfilint imádkozzon. 3.) Van egy vélemény, miszerint ima közben nem szabad pihunot mondani, mert ez megszakítja az ima folytonosságát. (Pihun: vallásos tartalom zsinagógai kötelezettség.) Nos, én elhatároztam ennek a tilalomnak a felülbiztosítását és megengedem bárkinek, hogy annyit pihunot mondjon, amennyit akar. 4.) Vannak döntvényezők, akik úgy vélik, amennyiben az ember egyetlen egyszer elfelejtette az Omer-számlálást, kiesett a sorból és nem mondhatja el többé az ezzel kapcsolatos áldást. Kedves barátaim, én ezen a téren is messzeemenő engedményeket teszek: annak ellenére, hogy az ember egyáltalán megfeledkezett az Omer számlálásról, nyugodtan folytathatja azt másnap és az utána következő napokon, miközben nyugodtan elmondhatja az áldást. 5.) A döntvényezők egy része úgy véli, hogy Tisá Beáv előnapján nem szabad tanulni, akkor sem, ha ez szombati napra esik. Nagy fáradozások árán sikerült kimutatnom, hogy halachikus szempontból igenis engedélyezhető a tanulás. Ezért megengedtem, hogy olyan esetekben, amikor Tisá Beáv előnapja szombatra esik, a zsidók nyugodtan üljenek és tanulják a Tórá-t. 6.) Van egy szigorú vélemény, mely szerint ros hásaná napján tilos a böjt. Jómagam azonban azt igyekszem kimutatni, különböző hitelt érdemlő halachikus források alapján, hogy igenis szabad ros hásaná napján böjtölni. Aki tehát akar, nyugodt lélekkel megetheti azt, sőt nemcsak ros hásaná első, hanem második napján is böjtölhet...

BESZÉLGETÉS OTTO FRANKKAL

Anna Frank amsterdami szobrát — 89 éves apja leplezte le

Ki nem ismeri szerte a világon Anna Frank nevét? Az olvasók könnyes szemekkel olvasták egy fiatal gyermek megrendítően közvetlen, lélekbe markoló, halál előtti feljegyzéseit, amelyek a világ minden civilizált nyelvén megjelentek. A nézők milliói pedig színpadon és filmen is látták művészi feldolgozásban, a holland zsidó leánya tragikus életétörténetét.

A holland kormány intézkedése nyomán nemrég — amint már beszámoltunk — felavatták Anna Frank szobrát Amszterdamban, közvetlenül az „Anna Frank emlékműzeum” mellett, amely a holland főváros Prinsengracht nevű régi negyedében, a kikötő partján, abban a régi lakásban kapott otthont, ahová a mártír-írónő majdnem két évig be volt zárva és ahol gyermekbetűs feljegyzéseit fehér papírvékra írta, nem is képzelve akkor még, hogy azok — hivatalos statisztikai adatok szerint több mint tízmillió példányban, több mint ötven nyelven, köztük japán, orosz, ivrit, eszperanto és arab tolmácsolásban is napvilágot látnak.

A szoboravatáson, amelyen sokezer ember vett részt, két férfi állott Anna Frank emlékműve mellett. Az egyik a várost képviselő amsterdami polgármester, a másik Otto Frank, Anna Frank 89 éves apja, aki mint a Frank család egyedüli életben maradt tagja, második feleségével visszavonultan él Bazelenben.

A „France Soir” című ismert francia napilap kiküldött tudósítója, Claude Yelnick, Anna Frank hivatalos „rehabilitációja” alkalmával felkereste Baselben Anna Frank apját, a 89 éves Otto Frankot, aki a Buchenstrasseban (a Bükk utcában) lakik, egy kesztes házában.

A francia újságíró érdekes cikksorozatában megállapítja, hogy a jövőre 90-ik életévébe lépő Otto Frank, az életben is, valóban olyan, mint egy sudár bükkfa. Valamikor — zsidó léte — Frankfurtban, ahol először családát alapított, katonatiszt volt. Többször kiténtetett főhadnaggy az első világháborúban anélkül, hogy tisztá-iskolát végzett volna.

Otto Frank elmondotta a France Soir munkatársának, hogy tulajdonképpen tisztá-iskolájának köszönheti a halás utókor, hogy Anna Frank feljegyzései nem semmisültek meg. A náci-korszak fokozódó ildőzése elől Hollandiába, Amszterdamba menekült Otto Frank családja, magával vitte ugyanis a családfev egykori katonaládáját is, amelyre rá volt mázolja a következő szöveg: Otto Frank tartalékos főhadnaggy. Ez a láda később bekerült a Frank család önkéntesen vállalt két éves rabóságának szegényes butorzatába is.

Amikor az emlékezést augusztus 4-én az egyik szomszéd aias árulása folytán, egy öttagú hitlerista katonacsoport (egy német tiszthelyettes és négy holland „kollaboráns” katoná) felfedte kilitűnkét és buvóhelyünkét és ránk tört, előbb az észereket követelte — mondja Otto Frank a francia újságíróknak — amiket azonnal át is adtunk, a német tiszt-

helyettes tekintete a katonaláda feliratára tévedt:

— En tartalékos német főhadnaggy vagyok. Ez az enyém! — feleltém kérdésre.

— Ugy láttam, egy pillanatra megengyhült, talán meg is sajnált, utána négy hóhérlégnyelével együtt felszóliott, hogy csomagoljunk. Eközben leest a földre az aktatáska, amelyben Anne-Lise Marie leányom, akinek neve lerövidítve, mint „Anne” ment át a világ köztudatába, jegyzeteit rejtette.

Otto Frank így folytatta emlékezéseit:

— En tudtam arról, hogy leányom naplót vezet, de nem tulajdonítottam ennek nagyobb fontosságot. Egy díszes jegyzőfüzetbe írta be feljegyzéseit, amelyet 13-ik születésnapjára ajándékoztunk neki. En sohasem néztem be a naplójába, amelyet egy jólzárt aktatászába rejtett. Ez az aktatáska elkerülte most a tiszthelyettes figyelmét és azt jó szomszédaink találták meg és adták nekem vissza, amikor hazatértem. Minket szeptember 3-án deportáltak Auschwitzba, engem elválasztottak ott feleségemtől és két leányomtól (Anne-nak volt még egy testvére), akik sohasem tértek többé vissza. Engem az oroszok szabadítottak fel és Odesszán keresztül kerültem haza.

— Milyen volt Anna Frank? — tette fel az elmaradhatatlan kérdést a francia újságíró.

— Eszes, talár túl eszes, az ő korában már nőiesen kacér, csinos, kicsit szeleburdi leányka volt. Egyáltalán nem volt jó tanuló, tanítatása sok problémát okozott nekünk, egyszer ki is csapták az óvodából — választ most ószintén a holtában világhíressé lett kislány apja.

A France Soir munkatársai szerint Frankék jelenlegi bazeli háza sem kicsi, sem nagy. A házban semmisen „történelmi”, semmisen „drámái”. A muzeum, amely Anna ereklyéit, kéziratait tartalmazta és amely napoként sokszáz látogatót vonz a világ minden részéből, Amszterdamban van. Itt a családi házból, ahol a 89 éves Otto Frank lakik fiatalabb, második feleségével, aki a bergeni-belsemi táborból tért vissza, csak néhány, a falon lévő családi fénykép árulkodik Anna Frankról.

A 89 éves Otto Frank a ház kertjében buszuzik az újságíróktól. Kertjének bokrait most a szomszéd nyesegeti.

— En már, sajnos, nem tudok a kertben foglalatotkodni — mondja kissé szegyenkeve, majd nagyot szippantva a friss levegőből hozzá teszi:

— Erzi a tavasz illatát?

Otto Frank néhány órán át állandóan beszél. Emlékezett történelmi időkre, legendákra, hősökre, leányára: Anna Frankra, akit milliók ismernek. — Nem volt benne semmi pöz, semmi csináltság — állapítja meg az újságíró.

— Látogatom meg egy év múlva — buszuzik — jöjjiön el a 90-ik születésnapomra. Ez már valami egy ember életében.

BENCZEL BELA

A héber nyomdabetű bölcsője

400 évvel ezelőtt nyomták Cfatón az első héber könyvet

Ezidén, 1977-ben ünnepli Cfat a héber nyomdabetű bölcsője, az első héber nyelvű könyv kiadatásának 400-ik évfordulóját.

Cfat a kabbala és a héber betű városa, 16 évvel ezelőtt ismét a régi fényében tűndökölt, amikor Janait Ráchel-Ben Cvi, második államelnökünk övegye, a művészegyedben elvágta az avatásra váró nyomdaművészeti muzeum előtti szalagot. A muzeum megnyitásával, ha csak jelképesen is, de visszatért a héber betű a bölcsőjéhez. Ugyanis Rabbi Jom-Tov Cahalon „Lekach Tov” című könyvét 1577-ben itt nyomták ki, s ezzel a ténnyel indult meg a könyvnyomtatás nem csupán a Szentföldön, hanem az egész Közkeleten. (Kairóban 1592-ben, Damaszkuszban pedig 1605-ben.) A XV. század derekán, amikor Cfat a kabbalizmus fellegvára a „fénykorát” élte, mind a város bölcsői, mind a Közkelet többi írástudója Konstantinápolyban, Szalonikiben, de főképpen Velencében nyomtatták könyveiket.

Ez a földrajzi távolság természetesen sok pénzt emésztett

fel. A helyzetet felismerve, egy-szerre csak feltűnt Eliézer Askenázi prágai nyomdász, aki elhatározta, hogy a Szentföldre költözik és Cfatón állítja fel nyomdáját. Feltételezte, hogy nem csupán a Szentföld, hanem a távoli galut is, itt nyomtatott könyveket fognak vásárolni.

Eliézer Askenázi Prágában tanulta a nyomdász mesterséget, később nyomdáját átvitte Lublinba, ahol társával 1556-ban kinyomtatta Mózes öt könyvét, az öt Megilát, valamint a háftárákat, Lublinban járvány tört ki, a várost, mint annyian mások, ők is elhagyták s a Lublin mellett fekvő városkában Jichák fiával nyomtatta ki a „Gitim”, valamint a „Pesachim” traktátusokat. (1561—62.)

Később visszatért Lublinba, ahol 1573-ig adott ki könyveket. Ezekben már a keserű galutra panaszkodik, amelyet nem sokkal később fel is számolt. Tekintve, hogy a Szentföldre való utazás s a magukkal hozott nyomdagépek, valamint ezek kezelőinek utazása, sok pénzbe került, Askenázi és társai utközben Konstantinápoly-

ban kiszálltak, hogy pénzt keressenek. A „Romániai kehilák imarendjei és szokásai” címen nyomták ott az első könyvüket. 1576-ig maradtak Konstantinápolyban, ahol saját alá rendezték Rabbi Even Jais „Makor Baruch” című könyvét.

Ezután jöttek Cfatra és nyomtatták ki Jom-Tov Cahalon rabbi „Lekach Tov” című könyvét. Ezzel a művel rakták le 400 évvel ezelőtt a szentföldi, sőt a közkeleti nyomdai alapjait.

A „Lekach Tov”-ot Rabbi Mose Galanti „Kehilát Jáákov” (1577—78), majd egy évvel később Rabbi Smuél Aripul „Szár Salom” című könyve követte.

Askenázi cfái vállalkozása nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, részben a rossz közlekedés, részben pedig megfelelő segítőházi hiánya miatt.

Mig Eliézer fia Jemenben, addig az apa Konstantinápolyban ment el könyveit árulni, ahol egykori társával, Dávid Kastival együtt, 1586-ban kinyomtatott Rabbi Smuél Aripul „Lév Chákhám” című művét. A következő évben visszatért 1840-ben Jeruzsálemba tette át

Cfatra, ahol Rabbi Jiszráel Nadzsárának, a híres poétának „Zmiret Jiszráel”-ét, valamint a „Miszchevet Batevél” című könyvet nyomtatták ki. Ez az utolsó, Cfatón nyomott könyv, miután nem sokára meghalt. Tízennégy évvel később a nyomdabetűket Askenázi fia Damaszkuszban adták el, ahol 1605-ben „egyetlen könyvüket, Josiáhu Pinte: Keszef Nivchar” című művét nyomták ki.

Mintegy 250 év telt el, amíg a Szentföldön, ismét csak Cfaton, héber nyomdát állítottak fel Jiszráel Bak, aki szülővárosában, Berdicsévenben, már 1815-ben, mindössze 23 éves korában, már könyveket nyomtatott. 1831-ben jött Cfatra. Betűit és szakembereit is magával hozta.

Aljijája után egy évvel, 1832-ben, a „Szfat Emet” című könyvet, majd utána öt könyvet nyomott ki a városban. Ennek a második cfái „uttörőnek” sem volt több sikere, mint elődjének. Cfaton, illetőleg a közeli Dzsermák nevű faluban maradt egészen 1839-ig, majd rúch Barzel voltak az akkori

székhelyét, ahol két évvel később Rabbi Cháim Jozsef Azulaj (CHIDA) „Ávodát Hákodés” című könyvét nyomta ki. 1875-ben halt meg.

A cfái nyomdai harmadik ciklusa 1863-ban kezdődött, amikor Galicziából odaérkezett Diver Kara. Az ugyancsak magával hozott betűkkel — 1886-ig nyolc könyvet nyomott ki.

Ismét tízezer „szület” következett a cfái nyomdaiarban. Három társ, névszerint Mose Bohrik, Menáchem Weidberg és Avráhám-Cvi Soiegelmann. Rabbi Jáákov Béirav „Zimrá-t Háárec” című könyvét, valamint a „Szent Ari szokásait” nyomtatta ki. A vállalkozás éltető lelke, Snieelmann, 1885-ben egy brosurát is kiadott, majd amikor meggyözödtek róla, hogy Cfat képtelen Jeruzsálemmel konkurrálni, abbahagyták a könyvnyomtatást.

1913-ban a „Hágáil” néven újabb nyomda nyílt Cfaton, melyet már a modern kor nyomdájának nevezhetünk. Jid Meiberg, Zeév Perl, valamint a pár évvel ezelőtt elhunyt, Ráv Baruch Barzel voltak az akkori

napok nyomdaiarának utódai. Külön érdemük, hogy az első világháború alatt itt nyomták az első héber papírpénzt.

Miután elképzeléseiket nem sikerült megvalósítaniok, a nyomdát 1925-ben továbbadták a hét évvel ezelőtt elhunyt Jiszráel Aharon Friedmannnak, akinek nyomdáját nagyobbik fia, Avráhám vezeti tovább. (Kisebbit fia, Jáákov, Haifán nyomdatulajdonos.)

A Friedmann-nyomda egyben Cfat ujkori történelmének egyik részese. A felszabadító háború alatt itt nyomták a lakosságot informáló „Kol Cfat”-ot, majd az arab tengerrel körülzárt és ostromolt Cfat a maga nemében egyedülálló vállalkozását: a cfái bélyeget is itt nyomták.

A Berettyóújfaluból alijázott Weisz György, 1958-ban nyitotta meg kizsuzdesére és láb-hajtásra beállított kis nyomdáját. Az évek során gépeit nem csupán a kor követelményeinek megfelelő modern gépekre cserélte fel, hanem az öt évvel ezelőtt leszerelt láncát látványt is betanította. A lánc hadsereg, — de tudásunk szerint —

Izráel egyetlen nyomda-készítő lány, akit már a munkügyi minisztérium is kiténtetésben részesített.

Azután, hogy Weisz György 1975 őszén elhunyt, Ráchel leánya, illeóleg férje, vezetik „Acmon” nyomdájukat. Valamivel Weisz György nyomdájának meemvitása után a csupán könyveket nyomó „Hámámid” nyomdát tulajdonosa, Tel-Avivból áthozta Cfatra. Ez a vállalkozás azonban tisztavirág életű volt...

A 400 éves jubileum alkalmából jegyeztük fel a cfái nyomdaiar keletkezését, amely azzal, hogy Cfat „fénykorának” egyik lánczeme — egyben a héber nyomdaiar bölcsője is volt.

Gallii G.Ervin

KADAR BELA, BERMAN LIPÓT, NEOGRÁDI ÉS MÁS MÁRKÁS FESTMÉNYEK
KLEIN ANDRÁS
Tel-Aviv,
Rothschild 89,
TELEFON: 623-759

» Változtatni vagy eltűnni «

Ex a címe Edward Goldschmith könyvének, amelyet 1972 óta 16 nyelvre fordítottak le és félmillió példányban kelt el. A könyv távlatra szóló környezetvédelmi tervet vázol, amelyet azóta számos nagy iparosított országban tanulmányoznak. — Goldschmith a napokban interjút jelentetett meg a „The Ecologist” című lapban, amelyet 1969-ben alapított. Noha következtetéseivel nem lehet maradéktalanul egyetérteni, megállapításai, vizsgálatai igen figyelemreméltóak. Ezzel a megfontolással közlünk részletet Goldschmith interjújából.

— A természetvédők tábora az utóbbi időben rendkívül megerősödött. Franciaországban fontos választási jelző volt a természetvédelem. Nyugat-Németországban a lakosság megakadályozta egy atomerőmű építését. Mindez azt jelenti, hogy döntő fordulat várhatunk ebben a kérdésben?

— Ugy értem, általános megmozdulásról van szó, amely az ipari civilizáció ellen irányul. Az atomerőművek ennek az ipari civilizációnak a szimbólumai. A természetvédelem egyben ürgy is a gépesítés, az uniformizáció, a közép-szerűség elleni harcra. Az emberek nemcsak a természetet féltik, de az is fáj nekik, hogy a városok egyhangúsága egyre általánosabb jellegűt ölt. Csak a természetben élnek és ez biológiai és kulturális leszegényedéssel jár. A természetvédőknek intellektuális és politikai erőt kell képviselniük és úgy látszik, a legjobb uton haladunk ebben az irányban. Ezt bizonyítja a természetvédelmi mozgalmak gyors elszaporodása az utóbbi időben szinte a világon. Ma már a Himalája környékén is szervezkednek a természetvédők.

A Himalája tövében fedeztem fel a Chipco mozgalmat. Indiában tárgikus események történnék társadalmi téren. Ezért gazdasági okokból a bükkfát fenntartásának a politikának a katasztrófák következményeit. Elvész a humusz, földszuszamások várhatóak és árvizek. Amikor a favágók ki akarják vágni a bükkfát, a fatu asszonyai körülveszik őket, egymás kezét fogva kört alakítanak (Chipco azt jelenti: megölelni) és azt mondják: „Előbb bennünk kell megölnünk, ha hozzá akartok férkőzni a fákhöz”. A kormány szakértői azt állítják, hogy ezermillió szempontot befolyásolják a lakosság, és a mozgalmaknak nincs tudományos alapja. Ennek ellenére a természetvédők száma és elkötelezettsége egyre nagyobb.

SEM KOMMUNIZMUS, SEM KAPITALIZMUS

— Amikor ön megalapította hét évvel ezelőtt a „The Ecologist” című lapot, gondolt-e arra, hogy ilyen gyors ütemben fejlődik majd ez a mozgalom?

— A nagy gondolatok akkor eresztnek gyökereket, ha a megfelelő pillanatban merülnek fel. Sem előtte, sem utána. Nem véletlen, hogy Leibnitz és Newton egyidőben fedezték fel a differenciális számítás, Wallace és Darwin ugyanabban az időben jutottak hasonló konklúziókra a fajok fejlődését kutató munkájukban. Marx és Freud olyan elméleteket szövegeztek meg, amelyek a levegőben lógtak, ők csupán szintetizálták ezeket a gondolatokat.

Ma az értelmiségi közhangulat segíti a természetvédelmi mozgalmak fejlődését, mert az ekológia az egyetlen alternatíva a hagyományos tudománnyal szemben, amelynek a hiányosságai immár nyilvánvalóak. Másfelől kialakult egy ideológiai úr, amelyet nem lehet a materialista filozófia elveivel betölteni. A kommunizmus elavult elmélet: csupán a központi bürokrácia elmélyítéséhez vezet. Egy felelőtlen társadalomhoz, ahol az egyéni, családi és közösségi felelősséget az állam vállalta magára. Így kialakult egy förtégtársadalom, amelynek nincs struktúrája, mert a család és a közösség hagyományos felelősségétől megfosztva elvesztette létjogosultságát és bomlásnak indul.

A kapitalizmus viszont az individualizmust, a céltalanságot és a fogyasztási örületet kínálja. Mind a két rendszer egyazon materialista mítoszra épül.

— A természetvédelem kissé mágiikus kifejezésnek hangzik, amely mögött ne húzódnak meg pontosan körülírt fogalmak. Önnek van egy meghatározása erre a fogalomra?

— A klasszikus ekológia a környezetet öszszes együttműködőnek a tanulmányozását jelenti. Általában kevés figyelmet fordítottak arra, hogy egy meghatározott környezet összetevői milyen kölcsönhatást gyakorolnak egymásra. Pedig akár egy erdő élete is, olyan, mint egy egységesen működő szervezet. Az ekológia bebizonyítja, hogy nem lehet büntetlenül felbontani az egyensúlyt a különböző összetevők között, ahogyan nem lehet megzavarni egy szervezet biológiai egyensúlyát

sem. Vagy egy család belső egyensúlyát, például.

Ma a természetvédelem ezeknek a jelenségeknek a tanulmányozásánál is többre vállalkozik. A természet és a társadalom, a természet és a technológia kölcsönhatását is kutatja. Ennek megfelelően az ember tanulmányozásával is foglalkoznia kell, mert ez a jény egyre kevésbé él természetes környezetében, amelyet az ipari tevékenység lényegesen megváltoztatott.

A TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK CSÓDJÁ

A hagyományos tudomány kutatási módszere a részletekre bontás, a rendszerek alkotó elemeinek a tanulmányozása. Ezt a módszert nem lehet alkalmazni egy természeti rendszer tanulmányozásában, mert a lakosság, a társadalom, az egyén szerves része egy rétegre osztott, hierarchikusan megszervezett rendszernek.

Például: az emberi szervezet nyolcvan százalékban vízből áll, a többi 20 százalékot különböző vegyi anyagok képezik. De ezeknek a vegyi anyagoknak a pontos keverésével nem lehet előállítani egy embert. Ezek a vegyi elemek három milliárd esztendő alatt szerveződtek azzá a komplex rendszerre, amit emberi szervezetnek nevezünk.

Ez minden természetes rendszerre érvényes. Ha egy család tagjait hosszú időre szétválasztják, amikor ismét találkoznak, nem tudják újra összerakni azokat a kapcsolatokat, amelyek tökéletes család-tá tették őket. Egy család nem csupán tagjainak az összessége.

A szervezés fogalmának a megértése lényeges a természetvédelemért folyó küzdelemben. Az egyes elemek tanulmányozása csupán tájékoztatást nyújt a rendszer megértéséről. De nem biztosítja a rendszer megértését. — Ezért az ekológia az ember és a természet egymásra hatását tanulmányozását tűzi ki céljául.

— Az ön véleménye szerint tehát filozófus megközelítésről van szó?

— Igen, a kérdés teljesen új megközelítéséről. A természetet kívül idetartozik a munkanélküliség, a nevelés, lakás, a mezőgazdaság, az ipar és a társadalmi szervezés kérdéseinek a tanulmányozása is. Néhol ilyen téren kétségbeesett helyzetek alakultak ki, és a kormányzatok ide-oda kapkodva, egymástól függetlenül próbálják megoldani ezeket a kérdéseket. Mi úgy véljük, hogy ez lehetetlen.

Hangsúlyoznom kell, hogy az egyetemen tanított hagyományos kutatási módszerek akár közgazdaságról, akár szociológiáról van szó, az ipari korszak emberének a gyakorlatára támaszkodnak. Csak-hogy ez a korszak összesen 150 esztendő. Mit jelent ez az emberiség történetéhez viszonyítva? Semmit. Bennünket az ember sok évezredes gyakorlata érdekkel. Ha a társadalomtudományok csődbe jutottak, és képtelenek megoldani a kor nagy problémáit, annak az a magyarázata, hogy általános és állandó érvényű elveket hangoztatnak, amelyek tulajdonképpen az emberiség történetének csak egy rövid korszakában alkalmazhatók.

— Ön tehát kétségbevonja ezekben a tudományoknak az objektivitását?

— Teljesen. Míndegyik ugyanazokra az elvekre alapít szinte vallásos elfogultsággal. A társadalom teljes iparosításának a mítoszában hisznek, egy anyagi paradiocsom megteremtésében, amelyet a tudomány és a technológia hoz majd létre. Azt a paradiocsomot hirdetik, amelyben mindenből bőven lesz majd, az emberek szórakozással töltik az idejüket, és nem ismerik sem a szegénységet, sem a betegséget. Az ember által kitalált összes paradiocsomok közül ez a legnaivabb. Ezt lehet a legkevésbé megvalósítani, mert éppen azoknak a törvényeknek a megsértését feltételezik, amelyeket a tudósok fedeztek fel. Elsősorban a termodinamika és a biológiai fejlődés törvényeivel ellentétesek. A természetvédelem és a társadalmi szervezés törvényeiről már nem is szólva.

A FOLTOZÁS NEM SEGIT

— Ön tehát azt állítja, hogy az ember kétszáz esztendeje a saját tönkretétel érdekében tevékenykedik?

— Azt állítom, hogy a technológiai civilizáció kizárólag egyirányban keres megoldást: az anyagi fejlődés megvalósításában. Emiatt bizonytalanságot okoz.

— Mit ért ön bizonytalanság alatt?

— A normális fejlődés során minden természetes rendszer, minden élőlény egyensúlyt a környezetben álló változások. A stabilitásra való törek-

vés kell biztosítsa a tökéletes folyamatoságot. Lényegében ez a fejlődés törvénye. Tehát egy olyan rendszer, amely nem tudja biztosítani stabilitását, pusztulásra van ítélve. A stabilitás csak egy más szó a „túlélés” megfogalmazására.

— Csak-hogy a változások megjavítják egy rendszer biztonságát. A kutatás nemcsak a kutatás kedvéért folyik, mint ahogy a változtatás sem öncélú...

— Egyelőre létszámosság javításokat eszközölnek, foltozásos alapon. A társadalom kitalál új szükségleteket, hogy

hetőnek tűnjön. De ezzel elfogadják, mint elkerülhetetlent. Vagyis állandósítják.

Más példa: terjed a rák. Az ok: a környezet szennyeződése, a különböző kisugárzások. Mit tesznek a baj ellen? Kórházakat építenek, egyre költségesebb kezelési módszereket találnak ki. Az emberi szervezet alkalmazkodik a veszélyhez? Szó sincs róla. Egyre sebezhetőbbé válik. A társadalom ismét nem oldja meg alapjában a problémát.

— Ön úgy gondolja, hogy az ember kevésbé alkalmazkodóképes, mint az állatok?

— Pontosan ezt gondolom. Egy rovar

EDWARD GOLDSCHMITH

azok kielégítésére irányítsa erőfeszítéseit. A technológiai civilizáció megszüntet és felszámol megvalósított dolgokat, hogy állandóan újakkal helyettesítse. Új autót, repülőgépet, jésszekrényt, villamoskiszüléket gyártanak, még mielőtt szükség lenne újításra ezen a téren, és ehhez üzemekre, autószárdákra van szükség. Az úgynevezett technoszféra kiszorítja az élő világot, a bioszférát, amelynek három milliárd évre volt szüksége ahhoz, hogy kialakuljon.

Ideje, hogy meggyőződjünk arról, hogy az anyag e két szervezési formája a technoszféra és a bioszféra nem halad együtt: szükségszerűen versenyben állnak. Bármelyikük terjedése a másik kárára történik. Nem fér meg egyazon helyen egy erős és egy cementgyár. A mező és az országút. Választani kell. Anglia területének 12 százalékát már most beton borítja. Még hozzá a legjobb mezőgazdasági területeket. Ha így megy tovább, 2167-ben Angliában nem marad egyetlen négyzetkilométernyi bevezethető terület. A technoszféra terjedése a bioszféra zsugorodását okozza. Amikor a gazdasági fejlődés felfelé iveléséről beszélünk, egyben a bioszféra csökkenését jelentjük be. A természeti kincseinket tekintve minden gazdasági növekedés szegényebbé tesz bennünket.

— A stabilitás azonban az adott helyzet megőrzését jelenti. Vagyis a stagnálást. Ez pedig kizárja a haladás lehetőségét.

Az evolúciót nem szabad összetéveszteni a haladás fogalmával. Az evolúció olyan folyamat, amely nem igényli a változást. A fejlődés viszont kizárólag a változásra épül. Hogyha mi változást igénylünk, azt bizonyítja, hogy rosszul alkalmazkodunk a környezetünkhöz. A haladás fogalma teljesen új. Egy bizonyítatlan, megzavart világban született. Az egyetlen valóban haladó társadalom csak az lehet, amely képes élni bizonyított környezetében anélkül, hogy azt tönkretenné.

NEM LEHET ALKALMAZKODNI A MÉRLEGHEZ

— Érthetően, hogy az ember, aki millió éveken át szüntelenül alkalmazkodott, most képtelen alkalmazkodni a haladó ipari társadalomhoz.

— Óvakodjunk a fogalomzavaroktól. Mit ért az alatt, hogy alkalmazkodni? Egyelőre a szimptomákat gyógyítjuk, nem a betegséget. Angliában a fogszuvasodás veszedelmesen terjed. Tizenhét millió ember vesztette el a fogait. Az ok: helytelen táplálkozás. Alkalmazkodni azt jelentené: olyan eledelt fogyasztani, amely nem okoz fogszuvasodást. Ehelyett mit csinálunk? Egyre több fogászt nevelünk, akik műfogorokat helyeznek az emberek szájába.

Más példa. Az amerikai nagyvárosokban növekszik a bűnözés. Az ok: a társadalom, a család szétesése és a munkanélküliség. Mit tesz a hatóság? Új rendőreket alkalmaz és a technikusok költséges vizsgálóbizottságokat gyártanak. Ez nem adaptáció, nem alkalmazkodás. A betegséget álcázzák csupán, hogy elvisel-

Hosszútávon ennek a társadalomnak alapvetően meg kell változnia, mert fejlődési lehetőségei nincsenek többé biztosítva. Hogyan jött létre az ipari forradalom? Rendkívüli körülmények tették lehetővé, de ezek sohasem ismétlődhetnek meg többé. Ezen kívül rengeteg nyersanyag áll rendelkezésükre nevétségesen alacsony áron. Kőolaj-tartalékaink több milliárd esztendő során alakultak ki. Egyetlen szimerit elegendő volt arra, hogy szinte kimerítsük ezeket a tartalékokat 1,50 dollárral hordóként. Ennek a fantasztikus tökének az amortizációjához a 14 dolláros ár is alacsony. Ez minden nyersanyagra vonatkozik. Ha valódi áruknak kellett volna megfizetni ezeket a nyersanyagokat, nem került volna sor az ipari forradalomra.

Ma a nyersanyagok kimerülése fenyeget. Senki nem mondhatja meg, hogy 20, vagy 30 évre szóló tartalékokkal rendelkezünk-e. De nem is ez a fontos. Azt kell tudomásul vennünk, hogy az egész civilizációnkat olyan nyersanyagokra építettük, amelyek nagyon rövid idő alatt eltűnnek. A 3 milliárd év során kialakult tartalékokat három generáció feleltá.

GANDHINKAN VOLT IGAZA

— Ön tehát arra a következtetésre jutott, hogy le kell szerelni az eddig felépített ipart. Ön realista megoldásnak tekinti ezt a javaslatot?

— Teljes mértékben megvalósíthatónak látom, ha idejében és fokozatosan megkezdjük. A közgazdasáink sosem gondoltak arra, hogy egy szép napon gazdaságosabb lehet a gépeket felváltani emberekkel, mint az embereket felváltani gépekkel. Mert az iparosítás anyaghiányt liettük, amely nagyon rövid idő alatt eltűnhet. Ezek a tényezők már most rendkívül magassá teszik a társadalmunk fenntartási költségeit.

Kenneth Watt amerikai közgazdász „The Titanic Effect” című könyvében kiszámította mibe kerül az amerikai társadalom fenntartása a következő 30 évben. Több mint 2000 atomerőművet kellene építeni, megoldani a vízellátást, átépíteni a lakások javarészt és fantasztikus összegeket költeni egészségvédelemre. Az összeg, amelyet kiszámított, szédületes. Watt szerint Amerika csak fantasztikus nehézségek árán tudja fenntartani a jelenlegi társadalmat a század végéig. Lehet, hogy nem is rendelkezik ekkora tőkével. És ha az USA sem tudja megoldani ezt a kérdést, akkor ki más tehetné.

Itt van mindjárt a munkanélküliség kérdése. A közgazdászok mindig azt állították, hogy csak az ipari terjeszkedés oldja meg a munkanélküliség kérdését. Ez valóban így lenne, ha korlátlan mennyiségű tőkével rendelkezhetnénk s ha a gazdasági fejlődés is határtalan lehetne. A mi korszakunkban, a fejlett technológia korában minden munkahely bizonyos méretű tőkét feltételez. Csak-hogy minden munkahely fenntartása egyre több pénzt igényel. Valahányszor egy gazdasági ág fejlődése megtorpan, minden új bevezetett géppel eltűnik egy, vagy több munkahelytér, amelyet nem lehet pótolni. Szerintem a megoldás apró vállalatok létesítésében keresendő, ahol az emberi hozzájárulásnak sokkal nagyobb szerepe van, mint most.

— A takarékoskodás az önmagukat eladó kis közösségek és a lassú technológiai fejlődés egy kicsit a kínai elgondolásra emlékeztet.

— Igen, csak-hogy ennek a gondolkodásmódnak számos összetevőjét határozottan elvetem. Nem érthetek egyet ideológiai és kulturális elgondolásaikkal. Inkább Gandhi elveit tartom életképeseknek a világnak azon a részén.

Gandhi mindig úgy vélte, hogy a nyugati módszereket nem lehet alkalmazni Indiában. A nagy probléma a lakosság élelmiszerellátása, vagyis a mezőgazdasági termelés növelése. A iparosítás az ellenkező eredményre vezet, elvonja a mezőgazdaságtól a fejlesztésre szükséges tőkét és energiát. Amit jelenleg Indiában csinálnak, világosan bizonyítja, hogy ez az út helytelen. A városok fejlesztési terve 30 millió lakos befogadására készültek, ami egyszerűen örület. Ujra kell értékelni a mezőgazdasági termelékenység fogalmát. A megművelhető földterület és a felhasználható energiaforrások végesek.

— Mig az emberi energia ugyebár nincs keretkhez kötve.

— Csak a föld maximális lehetőségeinek a kihasználásával lehetjük meg a jövőnköt. Mindenhová ültetni kell mindent, ami gyökeret ereszthet. Erre csak az emberek alkalmasak. Olaszországban tönkrementek az olajfák és Angliában az almafák, mert nincs szüretelőgép.

— Ön tehát hisz a természetvédelmi mozgalom gyors fejlődésében?

— Hiszem, hogy gyorsabban fejlődhet, mint ahogy gondoljuk. Őt év múlva nem lesz olyan kormány a világon, amely megnyerhetné a választásokat, na, programjában nem szerepelnek komoly tervek a természetvédelem biztosítására.

Bertolt Brecht ebben a drámájában, amit 1940-ben írt, azt akarta kifejezni, hogy az emberi társadalom mélyen korrupt, mert maga a rendszer helytelen és bűnös; és talán azért vitte a cselekményt a távoli Kína egyik képzeletbeli városkájába, hogy kimutassa tézisének általános érvényét.

Bibliát jelenettel kezd a számos színből álló, hosszú drámát; három angyal száll a földre, Szecsuan városába, meg akarják menteni a világot a megsemmisüléstől, ha csak

NEMZETI SZÍNHÁZ

BRECHT: A SZECSUÁNI JÓLÉLEK

egyetlen jó lelket is találnak a földön. De az emberek rosszak, érzéketlenek; Wang, a vízhorád még szállást sem talál nekik, ahol az éjszakát töltsék, senki nem akar segítségükre lenni. Végre Sen Te, a jószívű prostituált megszanja és meglátja őket a lakásába. Az istenek há-

lából annyi pénzt adnak neki, hogy dohányboltot és dohánycsomagoló üzemet nyithat belőle.

LEVANA FINKELSTEIN

Sen Te reméli, hogy sokat tehet a szegényekért, de tévedt, mert boltját ellepik az ingyeneélok, lopják az árut, be-

fészkei magát egy nagy koldus-familia, a ház tulajdonosnője zsarolja és a szegény, egyszerű Sen Te-nek ekkor mentőtölte támad; férfiruhába öltözik, s mint távoli rokona, Sui Ta, rendet csinál a boltban. Elkérgeti a gonosz koldusnépséget, kifizesi a házbért és férjhez akarja adni Sen Te-t.

Amikor Sen Te hosszú távolléte gyanút kelt, bíróság elé állítják a jötevő roknt gyilkosság vádjával. A bírák előtt — akik természetesen a három istenség — Sen Te bevallja az igazat, elmondja kétségbeesítő helyzetét és segítségüket kéri. Hiszen ő mindenivel jól akart tenni! Az istenek azonban maguk is tehetetlenek, s visszarepülnek a mennyekbe. Otthagyják egyedül, tanácstalanul a szegény, jószívű Sen Te-t.

„Mert ezen az öreg földtekén — ahol a rendszer korrupt — mindenki aljas, becstelen lett“. De érdekes módon Bertolt Brecht több darabja nem a

szervé politikai tanításai révén maradt fenn az utókor számára, hanem kitűnő irodalmi-színházi értékei miatt. Ilyen darabja a Courage Mama és A szécsuáni jó lélek is, többek között. Sen Te megható, meleg, jószívű asszonyisága megragadja a nézőt és együttérzést vált ki belőle.

A Nemzeti Színház előadásában különösen, ahol Levana Finkelstein oly ragvógó Sen Te-t alakít. Ha emlékeim nem csalnak, a nyolc-kilenc éve fel-fedezett kis kövér katonaleány ilyen nekivaló, nagy szerepet még nem kapott.

Körülfötte kisebb szerepekben jelennek meg a színház több rangos művésze, igen jó szereposztásban: Flézer June, mint a vízhorád, Rónai András, a kövér, gazdag és szerelmes borbély. Tova Pardo, az elegáns tulainé, tündéri ölelével, Ássi Hamagbi, az állatstalan repülő, a három istenség: Mosko Alkalav, Jákov Ben-Sirá és Báruch Dávid — és mások.

Emeli a darabot a rendező Dávid Levin és a díszlettervező Éli Szináj kompetens munkája.

Dr. MARTON GIZELLA

— KULFÖLDRE UTAZÓKNAK —
SPECIALIS OSZTÁLYUNKON MINDENFÉLE BÖRÖND:

- ★ szekrény kofferek
- ★ összehajtható bőröndök
- ★ kerek bőröndök
- ★ presztizs bőröndök import (Samsonite Am. Tourist)
- ★ Utazótáskák
- ★ Utlevél tárcák
- ★ Övek pénznék
- ★ Kézitáskák
- ★ bel- és külföldi gyártmányok legnagyobb választéka

Speciális ajánlat kerek felszerelésre bőröndökre, helyben.
CHAJIM ZENTNER & CO.
Tel-Aviv, Pinsker utca 4 (I. em., Noga kávéház fölött)

Most még inkább, mint valaha —
szükségünk van az erős és önnálló Hisztadrutra

Ez év június 21-én Önnek is, mint a Hisztadru tagjának teljesíteni kell kötelességét és meg kell választania képviselőit a Hisztadru 13. kongresszusára, a helyi munkástanácsokban és a NÁAMAT 12. kongresszusára.

Az általános szakszervezet tagja számára nagy jog és kötelesség együttműködni a különböző fokú választók intézménye felújításában és kialakításában, amelyeket a következő négy éven át azok fogják irányítani, akik személyes megválasztása befolyásolja a Hisztadru sorsát.

A 9. Kneszet választások után kerül sor a hisztadru választásokra A „Likud“ előretörése és a „Hátnuá Hádémokratíti Lásinu — DÁS“ megjelenése a Kneszet választások során döntően befolyásolja minden izraeli dolgozó jövőjét, ha a fordulat tendenciája nem változik meg és a Hisztadru általánosságát, teljesességét és eredményeit kétségbe vonókat nem sikerül feltartóztatni.

A döntő időpontot a támadás visszaverésére, s mi több, az erők összefogására és a világos ellenakció megindítására a hisztadru választások ideje. Mától kezdve a választások napjait küzdelem lesz közöttünk és riválisaink között a teljes foglalkoztatás, a drágasági hullám feltartóztatása, a reálbérek, az automatikus drágasági pótlék, a létfenntartás, az egészségügyi szolgáltatások és a szervezett szakszervezeti harc terén elért eredményei érdekében.

- Ezeket az alapelveket és továbbiakat akarjuk megvédeni —
Ezeket akarjuk kiszélesíteni, megjavítani, nagyítani:
- A teljes foglalkoztatás fenntartása.
 - A munkahelyek képviselőinek közvetlen bevonása a Hisztadru választott intézményeibe.
 - Szektorok és vállalatokénti átfogó bérpolitika végrehajtása a reális jövedelem biztosítása mellett.
 - Nemzeti feladatnak tekintik a termelésben dolgozók támogatását.
 - Az ipari demokrácia kibővítése.
 - A drágasági pótlék rendszer fenntartása.
 - Olyan elrendezés kivívása, amely állandó százalékos keretben szubsídiumot biztosít a létfenntartású cikkek számára.
 - Társadalmi - gazdasági megállapodás aláírása a drágulás megfékezése és az árak szilárdsága érdekében.
 - A nemzeti jövedelem egyenlőbb elosztása.
 - A szociálpolitika elmélyítése.
 - A munkaviszonyok megszilárdítása, a hisztadru fejelem elmélyítésének szemmel tartásával a létfenntartású szolgálatásokra.
 - A dolgozó nők és a háziasszony jogainak előbbre vitele.
 - A munkásgazdaság koncentrációja, mint döntő tényező a nemzetgazdaság fejlesztésében.
 - A nyugdíjasok jogainak megerősítése.
 - Az arab és drúz dolgozók bevonása a különféle társadalmi és gazdasági tevékenységekbe.
 - A fogyasztók jogainak megvédése.

אנחנו איתך - בוא איתנו!
אמת

להסתדרות עצמאית וחזקה
המערך / מפלגת העבודה-מפ"ם

HITLER MONOLÓGJAI

A napokban jelent meg Koppenhágában dr. Henry Picket „Hitler asztal melletti csevegései“ című érdekesítő könyve. A szerző 1941 július és 1942 július között Hitler kelet-franciaországi főhadiszállásán tartózkodott és pontosan, szó szerint, feljegyezt mindent, amit Hitler ebéd és vacsora idején az asztal mellett mondott, vagy fecsegett.

Ezekből az „asztal melletti beszélgetésekből“ kitérünk, mi volt Hitler véleménye az új európai rendről, a német faj feladatairól, de ami bennünket legjobban érdekel: mit mondott a zsidókról és a zsidó fajról.

Hitler, aki hitte, hogy csak az erős faj állja meg a helyét a létharcban, az egyik monológja során a következőket mondotta: A zsidók képesek minden nyomás és természet adottságok között fennmaradni. A zsidókat meg lehet találni Kelet-Szibériától kezdve egészen a Lapp-földre. A katolikus egyházal való leszámolását 10 évvel elhalasztotta: „Akkor majd elszámolunk velük és a nekik járó helyre állítom őket!“ — mondotta.

A könyvből olvastuk a következő figyelemre méltó és Hitlerre jellemző történetet: 1941 májusában Rommel Feldmarsall és Reder tengernagy Hitlerhez fordult és kérte, helyezzen át két páncélos divíziót Észak-Afrikába és állítsa azokat Rommel rendelkezésére. Ez a két páncélos divízió lehetővé tette volna Rommel számára, hogy megtörje az angolok ellenállását a libiai sivatagban és a frontot áttörve, elfoglalja Egyiptomot és az egész Közelkeletet. Hitler azonban 1941 májusában 180 divíziót vont össze a „Barbarossa“-akció keretében, hogy 1941 júniusában áttörje az orosz frontot és lerohanja a Szovjetuniót és a Vörös Hadsereget. Ezért megtagadta Rommel kérését, mondván, hogy ha majd sikerrel befejezi a „Barbarossa“-akciót, akkor hajlandó 20 divíziót is a rendelkezésére állítani.

Most, amikor 36 év távlatából visszapiantunk az eseményekre, akkor rádöbbenünk, hogy a Közelkelet történelme gyökeresen megváltozott volna, ha Rommel megkapja a kért megerősítést. A két páncélos divízió révén nagyszerű esélyei voltak az angol front áttörésére és Egyiptom elfoglalására, tekintettel arra, hogy az angolok még nem voltak kellően felkészülve és nem rendelkeztek elegendő számu katonasággal Észak-Afrikában.

A KIBUCNYIKOK REHABILITÁCIÓJA

A kibucnyikokat eddig az izraeli polgári társadalom azáltal vádolta, hogy elhanyagolják a Tóra parancsolatait. Most saját szememmel győződtem meg róla, hogy ez hamis vád. Nemhogy elhanyagolják, sőt felelevenítik. A bét-oreni és sok más kibucban megtartották sávuot ünnepén a Tóra parancsolatait. A „bikurim“, a zsengek áldozatának bemutatásával elevenítették fel.

A tórai parancs így szól: „És a zsengek napján, midőn bemutatottok új lisztáldozatot az Örökkévaló tiszteletére, heletek ünnepén, legyen nektek szent gyülekezet...“

A kibucnyikok a földet turják és meg vannak róla győződve, hogy a jeruzsálemi szent Templom mihamar felépül és gyakorolni akarják a bikurim bemutatásának szertartását.

De nem csupán az első gyümölcsöt mutatták be, hanem egy szokást, egy hagyományt is betartottak: Sávuotkor tejesételeket fogyasztottak a chávérok.

Es emelje a magyar-zsidók értékét az, hogy ezt a sávuoti szokást Bét-Orenben — pesti szakács vezette be, mentette meg az utódok számára.

Szóljon még valaki egy szót is a kibucok, különösen pedig a bét-oreni kibuc ellen.

(ricsel)

AZ ANGOL SAJTÓ TÖBBSÉGE — MUNKÁSPÁRT-ELLENES

(Folytatás a 4-ik oldalról)

dés utját. A Daily Express és Daily Mail (bármennyire is kitűnő lapok az újságírás, lap-szerkesztés szempontjából), csak a szűsőséges szenvedélyeket szíthadják a demokrácia szabad jétékát sértő szubjektivitásukkal.

Ezért kellene megszívlelni Harold Wilson szavait, melyeket a sajtóval foglalkozó Királyi Bizottsághoz intézett.

Harold Wilson nyilatkozata szomorú olvasmány. Mert a konkluzió, amit levonhatunk ebből, hogy tulajdonképpen Angliában a választásokat mindig a sajtó túlnyomó többsége a konzervatívok javára szeretné befolyásolni. Függetlenül attól, hogy melyik párt javára hajlik a választó rokonszenve, ez az állapot nem méltó az olyan demokráciához, mely a nyugati világ emberi szabadságjogainak Magna Chartáját képviseli az Egyesült Államok Washington — Jefferson-adta szabadság-alkotmányával. Ideje lenne ezen változtatni a konzervatívok és munkáspártiak, valamint a liberálisok szabad akaratából.

Mert a nagymultu Konzervatív Pártnak, Disraeli és Churchill pártjának, nincsen szüksége a sajtó elfogult, fogadatlan prókátoraira. A hagyomány angol „fair play“ biztosítja a mérsékelt demokratikus fejlődés útját.

HOL KÖTTETNEK A HÁZASSÁGOK?

(Folytatás a 9-ik oldalról)

két fiatalnak. Károl lábairól még nem került le a gipsz, amikor 1944 augusztus 23-án a románok felmondták a németekkel való barátságot és csatlakoztak a nácizmust letörő háborúhoz. Károl kikerült a börtön-kórházból és baldachin alá vezette Szárát. Sérülésének alig maradt nyoma.

Ennek időstova harminchéárom esztendeje.

Hát nem az égben köttetnek a házasságok? Igaz, olykor szeditőben veszélyes utat kell megtenni, mint Károlnak is, amíg egy ember eljut odáig, de ha ezt nem az égben intézik, bizonyára sone jön létre...

ART BUCHWALD:

Vita a szaharin körül

A szaharin problémával kapcsolatban meg kell vallanom, hogy nem vagyok érdektelen kivülről. Egyik unokahugom Marvin Eisenstadthoz ment férjhez, a Sweet and Low társulatdonosához. Ez a cég állítja elő a rózsaszín kis csomagokban árusított porszaharint, amely minden vendéglőben, fűszerkereskedésben és szupermarketben megtalálható.

Jóllehet a társaság egyetlen részvényese sincs a birtokomban, nagyon büszke vagyok Marvinra és gyakran eldicsekszem a rokonsággal. El sem tudják képzelni milyen hatást keltenek a washingtoni vacsorákon amikor csak úgy mellékesen megjegyzem, hogy „a sógorom gyártja a Sweet and Low-t (Édes és Alacsony kalória)”. Egész este sütkérezem dicsőségének fényében.

Habár Marvin igazi szaharin-mágnás, sohasem feledkezik meg szegény rokonairól, és évenként egyszer kapok tőle egy csomagot tele sokszer Sweet and Low zacskóval és annyi szaharinnal, hogy az elég lenne minden patkány elpusztítására Washingtonban.

Ezeket a tényeket csupán azért említem meg mert nem szeretném, ha a szaharin ellenes népek azzal gyanúsítanának, hogy kizárólag Marvin sógorom kedvéért írtam ezt a szaharinpárti cikket.

A rideg valóság az, hogy a Marvinnal való rokonságtól teljesen függetlenül is elenezném az egészségügyi hatóságok rendeltetést, amely betiltja ennek a mefferséges édesítőszereknek az árusítását az Egyesült Államokban. Embertársaim számára, akik, mint jómagam, állandó harcot folytatunk az elhízás ellen, a szaharin a biztonságos édesítő. Megkönnyíti a büntudatunkat valahányszor állati nagy vacsorákat burkolunk sokszer kalóriás krémesortákkal tetvéze. A vacsora végén mindig szaharint teszünk a kávénkba és elhiteljük magunkkal, hogy nem tettünk semmi rosszat.

A szaharin a diétázók kokainja, a fogyókúrázók anyateje, a siker édes ize. Nélküle nem maradna számunkra csak a kalóriadús cukor, amelynek nincs tápértéke és amely minden fogorvos egyes számu tilalomfája.

Nincs szándékomban az érzelmi tényezőket foglalkozni, amelyek a szaharint az amerikai életforma oly fontos kellékévé te-

szik. Beszéljünk inkább a tudományos okokról, amelyek távoltartják a szaharint a szupermarketek polcairól.

Azt mondják, hogy a kísérleti fehér patkányokkal szaharint etettek, mégpedig olyan mennyiségben, amely megfelel napi diétájuk öt százalékának. Ez egyenlő lenne napi 800 üveg mesterségesen édesített limonáddal ötven éven keresztül. A rágesálók első nemzedékében 38 patkány közül nyolc kapott húgyhólyag-rákot, a második nemzedékben pedig 44 közül 12-nek keletkezett daganata. Ami az egészségügyi hatóságok tudósait illeti, ez elegendő volt ahhoz, hogy országszerte betiltítsák a szaharin árusítását.

Nyilvánvaló, hogy a verseny nem volt egészen kóser. Nem tételezhető fel, hogy egy fehér patkány olyan hülye legyen, hogy ennyi szaharint fogyasszon a mindennapi menijében, ha nem kényszerítik rá. Ugyanazért a laboratóriumokban vannak fehér patkányok, amelyeket ráosztottak a dohányzásra. Ezek folyton rákot kapnak. Más patkányok mást sem csinálnak, mint autófüstöt lélegeznek be s hullanak, mint a legyek. Ennek ellenére a kormány nem tesz erőfeszítést, hogy leltassa az autók az országutakról. Csakis azokra a patkányokra pikkelnek, amelyeket agyontömnek mesterséges édesítőszerekkel.

A kormány részéről az lenne ésszerű, ha minden egyes Sweet and Low csomagra és minden diétás limonádés üvegre olyan figyelmeztető cédulákat ragasztatna mint, amilyen a cigarettadobozokon olvasható. Például: Az egészségügyi miniszter figyelmeztet — „Egy legutóbbi kísérlet azt mutatta, hogy 44 fehér patkány közül 12 amelynek napi táplálékába öt százalék szaharint keverték, úgy találta, hogy ez a táplálék veszélyezteti az egészségét.”

Féltreértés ne essék: mi, diétázók, nem fogjuk ezt szó nélkül tűrni. Ha nem vonják vissza a szaharin tilalmat, illegálisan fogjuk beszerezni azt a fekete piacon. Mexikó máris szervezkedik, hogy átsempéssze az árut a határon. Ha nem tudjuk legálisan megkapni a napi szaharin kábitószert adagunkat, majd gondoskodunk róla a Máfia.

Igyhát a kormányon a sor, rogy eldöntse, ki foglalkozzék a szaharin businesszel: Marvin sógorom, vagy a Mafia valamelyik keresztapja. Sok ideje nincs a gondolkodásra. (sz.i. fordítása)

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBEN

Van ilyen főnök is: „Engem nem érdekel, a beosztottjaim akár fel is gyújthatják az irodát, csak tudjak róla.”

Előfordul, hogy az ember addig üti a meleg vasat, amíg kiderül, hogy csak hideg bádóg.

Türelemmel is el lehet érni mindent, amit csak akarunk, de közben kiderül, hogy már nincs is a dologra szükségünk.

UJ ÉLET

— Nagyszerű. Ez az aranyos Évike ugy látszik, már beletörtődött szegény férje halálába.
— Ó igen. Csak a második férje nem...

SZINESZNÖK

Két színész beszélget.
— Képzeld, egy festő felkért, hogy álljak neki modellt.
— Ne beszélj. Kubista az illető?

RAGYOGÓ ORVOS

— Doktor ur, sajnos, állmatlanságban szenvedek.
— No rendben van, majd felirok magának valami jó kis altatót.
— Az nem lesz jó, mert én sajnos, nem tudok semmi orvosságot szedni.
— Nem baj. Majd felirok magának valami szép kis altatót...

EGY CSIPETNYI BÖLCSESSÉG

Furcsa ember ez a Bumburnyák. Következtesen és tántoríthatatlanul kitart a mások elvei mellett.

— Ön azt írta magáról az apróhirdetésben, hogy csinos, fekete, kékszemű asszony.

— No és? Talán hazudtam?

— Nem. Eppen ez az, ami meglep...

Ezt a napot is megérintem! Ma jött meg első alkalmából a nyugdíj. Apámnak is adok belőle. Mégiscsak az ő nyugdíja...

RENDŐRLOGIKA

A hölgy odarohan a sarki rendőrhöz:

— Biztos ur, kérem, azonnal fogja meg azt az embert.

— Miért? Mit csinált?

— Képzeld, meg akart csokolni.

— No és? Maga azt hiszi, hogy később nem akad másik?

KEGYETLENSÉG

— Maga miért vádolja kegyetlenséggel a feleségét?

— Azért, bíró ur, mert elhagyott.

— Ez nem kegyetlenség.

— Igen, de visszajött...

ÁRTATLANSÁG

— Mondja, maga miért tagad, mikor a rendőrségen már mindent bevallott?

— Azért, bíró ur, mert közben az ügyvédem meggyőzött az ártatlanságomról...

CHIKAGOI IMPORTVICC

A körözött betörő megáll a plakát előtt, amely a körözését hirdeti és jutalmat ígér a nyomravezetőnek. Így morfondíroz magában:

— Az ördög vigye el. Így romlott volna az árszám?

Legutóbb még 1000 dollárt ígértek a nyomravezetőnek, most meg csak ötszázat. Hová jutunk?

J. KAHÁN
szörmeüzlet

Fel-Aviv, Ben Jehuda 54
Tel. 286-701

A BREZSNYEV VICCEK GYÜJTEMÉNYEIBŐL

A Szovjetunió belső ellenzékének a humora, hiába tesz a kormányzat megannyi erőfeszítést, hogy gyökerestől kiirtsa, mégis virágzik, s kedvenc célpontja napjainkban a Szovjetunió kommunista pártjának vezetője, Leonid Breznyev. A Párizsban megjelenő „International Herald Tribune” írja, hogy a szovjet vezető szintelen előadási modora és megjelenésének kérkedő volta az oka annak, hogy a politikai viccek szerzői ő felé reptik a legszívesebben mérgezett nyilakat.

Az újság idéz is egy néhány Breznyev viccet, amelyek szájról-szájra szállanak a Szovjetunióban. Ime egy néhány közülük:

Cseng a telefon Breznyev irodájában. Egy női hang közli a párt főtitkárával, hogy a hívó évekkkel ezelőtt együtt aludt vele. Új kocsi, jobb állást és pénzt kér Breznyevtől, s azzal fenyegetőzik, hogy ha nem tesz eleget a követeléseinek, akkor a nyugati sajtóban teszi közzé a régi esetet. A sarokba szorított Breznyev enged a zsarolásnak. A nő azonban mindegyre újra telefonál, minden alkalommal újabb követelésekkel áll elő, s a főtitkár könytelen mindnek eleget tenni. A kétségbeesett Breznyev végülis könyörgésre fogja a dolgot: árulja el végre neki a hölgy, kicsoda, és hogy mikor aludtak együtt?

— Ugyan Breznyev elvtárs, hogy is nem emlékszik? Márja Ivanovná vagyok és a párt 23-ik kongresszusán aludtunk együtt Szuszlov elvtárs beszéde alatt.

A másik történet: Jimmy Carter kirándul Leonid Breznyevvel a „Grand Canyon”-hoz, a hatalmas arizonai szakadék-vonulathoz. Vita kerekedik közöttük arról, mennyire hűségesek személyi testőrei. Carter próbátelt javasol. Odafordul a főtestőrhöz, s ezt mondja: „Joe, szeretném megmutatni Breznyev urnak, mennyire tisztelsz engem. Fordulj sarkon, s gorj le a mélységbe.”

Az elnök nagy csalódására, Joe vonakodik: „Nem tehetem, elnök ur. Feleségem és gyermekeim vannak, gondolnom kell rájuk.”

Breznyev győzedelmes mosollyal fordul a maga főtestőréhez, Ivanhoz, s arra kéri, ugorjon le a mélységbe. Iván egy pillanatil sem tétovázik, hanem ugrik. Csodálatos módon, ruhásárnya beleakad egy sziklába, s most ott lóg ég és föld között. Miközben még ott vergődik, hozzálép Carter, akit megdöbbenett Iván elszántsága, s megkérdi tőle: „Hogy mehetett bele ebbe az örültébe?”

„Carter ur, feleli Iván, végeredményben nekem is gondolnom kell feleségemre és gyermekeimre.”

Végül pedig: Brznyev meghívja koros édesanyját Fekete-tengerparti villájába. Megmutatja édesanyjának csodálatos palotája szépségeit. Elviszi a séta-jachtjához, luxuskocsi parkjához, sorra mutatgatja kincseket érő műtárgyait. Ezután jelennek meg a személyzet tagjai, akik pompázatos egyenruhában átomvacsorát tálalnak fel azokban a kínai porcelán edényekben, amelyet Breznyev Anglia királynőjétől kapott ajándékba. A vacsora végeztével Breznyev hátradől a székén, úgy kérdezi édesanyját: „Nos, mama, mi szólsz a te Leonid fiacskához?” Nem is rossz, mi? „Minden szép és jó, kedves fiam, feleli édesanyja, de mitévő leszel, ha azok az átkozott kommunisták kerülnek majd uralomra?”

NEM OK NÉLKÜL

— Szóval maga megivott egy üveg konyakot, holott kocsit vezet.

— Mi egyebet tehettem volna, kérem. Elvesztettem az üveg dugóját...

TÁRSALGÁS

— Ugy látszik, kifogytunk a témából.

— Most mit csináljunk?

— Hallgassunk.

— Jó. De miről.

— Kicsit erről, kicsit arról...

APÁK

— Sajnos, nem tudom, mi csinálják a fiammal. Megbizhatatlan.

Egy szavát sem lehet elhinni.

— Nagyon egyszerű. Nevelj belőle meteorológust.

MINDENKI GYANUS, AKI EL

— Tegnap felásták a telket és egy ezer éves csontvázat találtak.

— Képzem, milyen nehéz lesz tisztázni magad a gyanu alól...

A VENDÉG KISSÉ BOGARAS

Pincér: — Parancsoljon, uram.

Vedég: — Hozon egy szép adag kocsonyát. De forrón...

NŐI SZEMPONT

— A férjemnek egész nap csak az autó van a fejében.

— Örülj neki, drágám. Legálább van egy olcsó garázsa...

GERVAI FURS SALON
88 BEN JEHUDA ST. TEL-AVIV TEL. 226724
LISTED BY THE MINISTRY OF TOURISM

LONDONI IMPORTVICC

Egy férfi izgatottan lép be London egyik elismert munkaközvetítő intézetének igazgatójához:

— Uram, maga ajánlott tegnap a feleségemnek egy kiti-nó csakácskót?

— Igen. Miért, mi a baj?

— Baj nincs kérem. De maga most azonnal veszi a kabátját és velem jön.

— Hová?

— Elfogyasztani az ebédet...

KIZÁRÓLAG LOGIKUSAN GONDOLKODÓKNAK

Van egy problémám. Hogyan mondjam meg a fizetőpincérnek finoman, tapintatosan, meleg emberi szavakkal, hogy becsapott?

Apróhirdetés: „Kezdő autózvezető tanukat keres következő karamboljához.”

Eddig nem nagyon láttam meg a hibáimat, de most orvosi tanácsra szemüveget kell majd hordanom.

RUTH UZIEL

PARAPSZICHOLOGUSNO, JOSOL OV. ES KAVE SEGITSEGEVEL

Bedun származású, ötödik generáció az országban. Különösen súlyos problémák megoldása. Ha tanácsotlan lelki problémáit illetően, nincs önbizalma, Lázassági, családi béke problémái vannak, tanácsra van szüksége, élete bármely területén, forduljon még ma Ruth Uzielhez, akinek megbízható segítése által már sokszáz férfi, nő és gyermek szabadult meg problémáitól és találta meg boldogságát. **SZOMBATON IS FOGAD.** Találkozás megbeszélés: Tel-Aviv, telefon: 29 71 91

Hölgyeim!
KIFOGASTALAN SZABÁSÚ ELEGANS SZOKNYA
BINDER KONFEKCIÓ
TEL-AVIV • Náchlát Benjámin utca 21, tel. 623081
RENDELÉSEKET MÉRLET UTÁN VÉGEZELÜNK

«LEOPARD» BÖRKABATOK
Készben és rendelésre — Kabátok meghosszabbítás — Exkluzív modellek — Gyári árak
Tel-AVIV • HANEGEV 8
(Hásáron sarok, Jácháná Merkázit a Chevrát Háchámállu szemben.
Telefon: 26 36 71

SPECIÁLIS ÁRUSÍTÁS
JERSEY KOSZTUMOK ÉS SELYEMRUHAK
export feleslegekből
divatos és sportszerű modellekben, minden méret, különösen nagy méretek.
ALLENBY 76 (középső emelet), 1. A.
Nyitva reggel 9-től este 6-ig megszakítás nélkül.
Pénteken zárva.

YAKHIN

MINDEN IZ A YAKHIN IZLETES KONZERVEIBEN
Milyen kényelmes, kellemes és izletes Yakhin gyártmányokkal készíteni étkezéseket

- * Zöldség konzervek
- * Kompótok
- * Paradicsom püré
- * Savanyúságok
- * Gyümölcslevek
- * Szirupok

A CFÁTI ÁZKÁRÁ ELÉ

„Isten, ne maradj esendben,
ne légy hallgató és belenyugó — Isten“
(83-ik Zsolttár)

A 600 ezer magyar-zsidó mártír tragikus elmulásának 35-ik évfordulóján, szívn 20-án, (június 6-án, hétfőn d.u.) Cfáton a szentéletű kabbalisták, tóramasolók és szellem-óriások városában jön össze — az északi Kirját Smonától a déli Askelonig — a magyar-zsidó törzs maroknyi megmaradtjai, hogy emlékezzenek és emlékeztessenek drágáikra abban a miniatűr Szentélyben, melyet a 15-ik Függetlenségi Napon (1963 április 29-én) nevéikre és emlékükre avattak fel, hogy az idők végéig hirdesse a törzs dicső múltját.

Ez a zsidóság volt az egyik drágakő abban a nyakékban, melyet európai zsidóságnak neveztek — s ma már nem létezik. Elnyelte Auschwitz, Bergen-Belsen, Majdanek és a többi halálgyár. Tízezerre pedig mint munkaszolgálatosok fagytak meg Ukrajna végtelen hómezőin.

A közeli két évvel ezelőtt, mintegy hatszáz ezer font költéssel megnagyobbított templom mellett, most felavatandó újabb Emlécsarnok falain örökítik meg egy a mártírok neveit, mint a szent hitközségeket. A nevek láttán megelevenednek az ismert, kedves arcok. Szülők s mosolygó gyermekek, szerető házastársak, testvérek, gyermekkori barátok és ismerősök. Egy generáció távlatából mind-mind megelevenednek a régi otthonokkal, iskolákkal, tanházzakkal, rabbikkal és az ősi fölások fölé hajló talmid-chá-chámokkal.

Ilyenkor Hozzájuk szállnak a gondolatok. EMLÉKEZ-ZUNK és NE FELEJTSEK el, hogy Európában — mind-össze egy nemzedékkel ezelőtt — zsidónak lenni „bűn“, kereszténynek pedig szegény volt...

Lengyel Vera

LENGYEL VERA zongoraművész június 9-én, csütörtök este fél 9 órakor nagyszabású műsorral koncertezik a Tel-Aviv Muzzeumban. Bach két korál-előjátékán és Chromatikus Fantáziáján és fugáján, Schumann „Kreiserlied“-jén kívül az izraeli zongoraművészek nemzetközi híri előadója három hazai szerző művét mutatja be. Közülük szerepel Mose Gassner, Givat-Oz-kibuc többszörös díjjal kitüntetett, budapesti születésű zeneszerzőjének „Tokkát“-ja is, első előadás-ban.

CHUG JOCEJ HUNGÁRIA, Jeruzsálem, Agripas 8 MAGYARORSZÁGI MÁRTIRJAINK EMLÉKERE RENDEZENDŐ

ORSZÁGOS ÁZKÁRÁT

június 5-ikén — י"ד סיון — előestéjén, vasárnap este 7 órakor tartjuk a Héjchál Slomo nagytermében, háráv Kohn Eliezer, New York — Natanja, Goldschmidt József polgármester helyettes, dr. Jáfe Mose, Rappaport Ottó — Tel-Aviv, Sáfát Ávráhám, háráv Singer Pinchász, Jád Vásem, Goldberger Árje főkantor és Fisch Ávráhám részvételével.

VEGYÜNK RÉSZT MINDANNYIAN
AZ ÁZKÁRÁN!

A VEZETŐSÉG

A sepsiszentgyörgyi rabbi

A héber nyelven megjelent Toldot Hajehudim Branszil-vánia című könyvben azt olvassuk, hogy Sepsiszentgyörgyön ortodox hitközség létezett, de állandó főrabbija nem volt. 1941 szeptember havában fényes rabbi beiktatási ünnepsége zajlott le a sepsiszentgyörgyi status quo hitközségben. Dr. Löwy Ferenc, a marosvásárhelyi főrabbi iktatta be a fiatal dr. Dávidovits Mihály Dávidot a rabbiszékbe, mint anyakönyvvezető főrabbit. Az új rabbi a pesti Országos Rabbiképző Intézet kiváló növendéke volt és az állást méltó elődjétől, dr. Neumann József óbudai főrabbitól örökölte, aki 1903-tól 1914-ig végezte a szent szolgálatot Sepsiszentgyörgyön. Ezután évtizedekig nem volt betöltve a rabbiszék. A beiktatás fényes ünnepségén a hitközség elnöke Mandel Lajos üdvözölte meleg szavakkal az új főrabbit, majd utána Berkovits Mór a Chevra részéről, Klein Jenőné a Nöegylet részéről, dr. Fuchs László az Iskolaszék és Fahndrich József az ifjuság részéről tolmácsolták a sepsiszentgyörgyi zsidók jókívánságait és örömet. A felszólalók után a fiatal főrabbi mondott gondolatokban gazdag, szép beszédet.

Dr. Dávidovits Mihály debreceni ortodox család sarja volt. E sorok írója készítette el őt a gimnáziumi magánvizsgákra. E melegsívű, tehetséges ifjú rabbi hitközségével együtt 1944-ben mártírsorsa jutott. Emlékük legyen áldott. Dr. GONDA LÁSZLÓ

KOLOZSVÁR és VIDÉKE

ÁZKÁRÁJÁT

1977 június 6-ikán — י"ד סיון — hétfőn délután pontosan 6 órakor, a Hitáhdut Oléj Hungária, — Tel-Aviv, Hájárkon 61 szám alatti nagytermében tartjuk.

Találkozás délután 4.30 órakor.

A VEZETŐSÉG

ÁNUÁR SZÁDÁT SZANÁLÁSA

(Folytatás a 3-ik oldalról)
gyelmezteni, hogy az UNO közgyűlés (és nem a Biztonsági Tanács) erre vonatkozó, nem kötelező határozatait nemcsak Izrael utasította el, hanem az amerikai UNO delegátus is Washington utasítására ellenük szavazott.

De Carter most nemcsak kártérítést emleget, hanem már alapot is tervez erre a célra.

VISSZA A FELOSZTÁSI TERVEZÉZ?

Az amerikai elnök állítólag ezekkel a nyilatkozatokkal válaszolt az új Likud kormány deignált miniszterelnökének szavaira a „felszabadított területekről“ és a nyugati partvidék betelepítéséről. Csak hogy Menáchem Begin megállapításai még nem kötelezik Izraél következő kormányát, sem Amerikát, vagy bárki mást. Ezzel szemben, a vezető világhatalom elnökének nyilatkozatai a közkeletű kérdésben ígéretnek tűnnek az arabok és a palesztinaiak szemében és elkerülhetetlenül azt a benyomást keltik, hogy egy cél-folt, de mégis fennálló amerikai terv részeit képezik.

Az amerikai elnök a múlt-ban — Izraél nyomatékos követelésére — tartózkodtak saját terveik publikálásától, nehogy elveszítsék a közvetítés lehetőségét. Kivételt a William Rogers külügyminiszter nevéhez fűződő terv képezett, amely megbukott. Most Jimmy Carter nemcsak a Rogers-tervhez tért vissza, hanem nyilatkozataival kész tényeket akar teremteni, még a tárgyalások kezdete előtt — mégpedig Izraél számára elfogadhatatlan tényeket. Amennyiben az elnök nem szünteti be nyilatkozatait, rövidesen alighanem már az UNO 1947 évi palesztinai felosztási tervét fogja emlegetni. Ez nem tréfa. Vannak erre mutató jelek.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni az összefüggést Carter elnök közkeletű nyilatkozatai és Ánuár Szádat Izraellel szembeni kártérítési követelése között.

GÁLÉ BUTOR

örömmel közli új címét
RÁMÁT-GÁNBAN

Import bútorok nagy választéka
a legújabb modellekben,
különösen kedvező árakon

★ HALÓSZOBÁK

inkluziv: dupla ág, 2 éjjeliszekrény,
toalett, 3 részes kristály tükör

csak 5,900.— IL

és 4 ajtós szekrényel

csak 8,800.— IL

★ IFJUSÁGI SZOBÁK dús választékban

★ SZALONOK külföldi bársonnyal
csak 5,900.— IL

Meghívjuk a közönséget holnap,
1977.6.4, szombat este

AZ ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓRA

Rámát-Gán, Hásoteret u., Bialik 21 sarok

TÁRSALKODÓNÓT KERESÜNK

idősebb hölgyhöz 6 hétre, június 15-étől,
magyar, német vagy cseh nyelven, — jó
referenciákkal.

Érdeklődni bármikor 74 31 07 telefonon.

PETÁCH-TIKVÁN, A

NEVÉ SÁLÉV

AGGOKHÁZÁBAN

HAJÁRKONIM UTCA 8,

FELVESZNEK SZÜLÓKET LÁBADOZÁSRA

ÉS PIHENÉSRE, KITÜNŐ ORVOSI

FELÜGYELETTEL. KÓSER KONYHA,

KELLEMEK, CSALÁDIAS LEGKÖR.

TELEFON: 90 78 95

ÜDÜLÉSI KIRÁNDULÁS

Ausztriába, Svájcba és Olaszországba!

Braunné kíséretével,

aki minden igényről gondoskodik!

Indulás: 1977. 8. 1-én.

Ára: 5,950.— IL + 450.— s

MÉG MARADT NÉHÁNY HELY —

SÜRGŐSEN TELEFONÁLJON RIVKÁNAK, A

»SHARTOURS« IRODÁBA, NATANJA
0 5 3 — 3 1 3 4 5

KÖZÉLETI ESEMÉNYEK

A Bár Ilán egyetem zsidógtudományi fakultásán ösztöndíj-alapot létesítettek a néhai Grosz Ezra, a debreceni zsidó gimnázium egykori tanára, az első magyar—héber szótár társszerkesztője emlékére. Az első ösztöndíjak kiosztására szerdán, június 8-án, délután 5 órakor kerül sor az egyetem szenátusi termében. Nátánél Katzburg professzor, a zsidógtudományi kar dékánja és Menáchem Cvi Káddári professzor, az egyetem prorektora, valamint az ösztöndíjjal kitüntetett fiatal kutatók, Ráchel Henman és Ráfáel Turgeman tart előadást. Az ünnepség keretében ázkárát is tartanak Grosz Ezra emlékére.

A Kísvárda és környékéről elszármazottak nagyszámban vettek részt az ideai ázkárán. Marmorstein Ávráhám, Petách Tikva polgármestere megnyitó beszédében bejelentette, hogy a jövő évi ázkárára elkészül a kísvárdai emlékkönyv. Szamek Jákov főkéntor liturgiai éneke után dr. József Károly főrabbi tartott emlékbeszédet. Ugyancsak ő vállalta a kísvárdai emlékkönyv szerkesztését is.

Mult hét kedden tartotta az ungváriak szervezete ézevi ázkárját a HOH termében. Dr. Horovic Tivadar vezetője szavai után meggyújtották az emlékművet. Misna tanulás és kollektiv káddis után Adler Herman főkéntor az El Málé Ráchámim imát recitálta. Dinur Dov, aki az ungvári zsidóság történetéről disszertációt írt a tel-avivi egyetem keretében a galuti zsidóság története megörökítésének fontosságáról beszélt. Az ázkára sikeres megszervezése Markovics Mór és Reisman László érdeme.

Haifán, az Idősebbek Klubjában, a Kneset-választások eredményeiről tartott jól felépített előadást Székely Sándor, a HOH központi ügyvezető elnöke. Utána a klub 15 tagjának rendeztek kollektiv születésnapi ünnepséget. Bratsuc Margit köszöntötte az ünnepelteteket, majd ajándékokkal kedveskedett nekik.

Kfár Szában, a Rosenfeld galériában, szombhat este megnyitott Kun Hédy festőművészneképzéltáza.

A Bné Brit-rend Nordau páholyában a mult héten Rodán István festőművész tartott előadást „Picasso magánélete“ címmel. Az előadást Gréda József vezette be.

EGYMÁS KÖZÖTT SZEMÉLYI HIREK

A baráti kör jókívánságokkal halmozta el és meleg ünnepelésben részesítette Vajda Szimcha mérnököt, a HOH országos alelnököt, a chederai csoport ügyvezető elnökét és nejét, Olga, negyvenedik házassági évfordulójuk alkalmából. Vajda Szimcha a magyarországi cionista mozgalom egyik kiemelkedő aktivistája volt.

A jeruzsálemi Omen-teremben, a héten tartották Micháel (Marc) Ofry és Eva fia, Dani esküvőjét Sosi Ben-Amival. A katamoni cionista gyermeknevelési intézet tanári karához tartozó Ofry-házaspárt jókívánságokkal vették körül.

Sok szerencsekívánatot kapott dr. Kedmi Cvi, volt uppesti rabbi és felesége, valamint özvegy Löwy Jicchákné Balassagyarmatról, gyermekeik, Ráchel és Eli házasságkötése alkalmából. Az esküvő Nir Ecjonban volt és a szertartást ráv Náchum Kuk, rámat-gáni rabbi végezte. Az ifjú párt a menyasszony édesapja, dr. Kedmi üdvözölte.

Szük családi körben tartották Natanján Kleinmann Jicchák (Pisti) és Rubinstein Tony (Bukarest—Natanja) esküvőjét. A násznép sok jókívánsággal vette körül az örömszüllőket, a margittai származású Kleinmann Imrét és Rózsit, illetve a bukaresti származású Rubinstein Moset és Zsukit. Az esketésit; szertartást ráv Jehosua Brizsk végezte, az áldásokat Bernát Jicchák és ráv József Deutsch mondották.

A tel-avivi „November“ klubban, a héten tartották Irsay Tamás műpítés és felesége, Tova, Gádi fiának bár-micváját. A szüllőket és a nagyszüllőket, Szará Irsayt és Mirjám Herskovitsot az örömműnepség alkalmából a magyar jisuv köréből számos jókívánsággal halmozták el.

Gratulációkkal halmozták el Szamek Jákov főkéntort és hitvesét, Rózsit, második fiu-unokájuk, — Rosenberg Smuel és Trude fia — Mose Cvi bár-micvája alkalmából.

Rokonok, barátok, ismerősök gratuláltak a choloni Breiner és Sajovits családoknak, valamint a szüllőknék, Áginak és Ezrinek, első fiugyermekük születése alkalmából. A brit-milát a choloni Báruch-teremben tartották.

Nagy sikerrel zajlott le a tel-avivi HOH és a Bné Herzl kulturbizottságának évadzáró női előújásaja. Jungreis-Maestro Elza önéletrajzi részleteket olvasott fel, Klein Bözsi humoros konferanszot adott elő, dr. Marton Gizella a nemrégiben elhunyt dr. Stark Valériáról emlékezett meg, Szekulesz Olga asszonyokról szóló vidám novellákat olvasott fel, Szidon Erzi a mai divatról beszélt és előadását ruhamodellekkel illusztrálta, végül Wellisch Bözsi a néhai Gács Teri irásaiából adott elő. Az estet Dán Dalmát vezette le.

New Yorkban, a Bné-Cion égisze alatt működő UHJA körölte az első magyar Önképzőkör színházi csoportját, vidám műsoros délutánt rendezett az Amerika—Izraél Barátság Háza auditoriumában. Walter Freitag elnök köszöntötte a megjelenteket, köztük a Magyar Zsidók Világszövetsége és a többi magyar-zsidó egyesület számos vezető tagját és bejelentette, hogy az est teljes bevételét a Rámát Gánban lévő Medical-center céljait szolgálja. Roffman Helén mutatta be a jólsikerült kabaréműsor szereplőit: Roth Carole, Somló Magda, Mauthner Mimi, Teichholz Éva, Lauber Imre, Lefkó Endre, Neumark Zoltán és Acim Izram műkedvelő előadókat.

A natanjai WIZO-ban a héten a Deko és Máté cégek költséval egybekötött bemutatót tartottak. A recepteket Klein Emmerich, a Máté cég technológusa ismertette. A sikerült estet Braun Kató nyitotta meg.

Cfáton ünnepélyes külsőségek között bucsuztatták Deutsch Jicchák századost, a cfáti rendőrség volt parancsnokát. A banketten Áháron Náchmiasz cfáti polgármester a Keren Kájijemet aranykönyvi bejegyzési okiratát nyújtotta át a galili kerület akkori parancsnokságára helyezett rendőrtisztnek, Mordechaj Ron rendőrtábornok, az északi rendőrkörzet, Dávid Franko ezredes, a galili kerület parancsnoka és Slomo Roif felügyelő, a cfáti rendőrség új parancsnoka, szóltak fel. Ugyancsak Náchmiasz polgármester elismere oklevelet nyújtott át József Menáchem rendőrfelügyelőnek, aki annakidején mindent megtett, hogy a megáradt Jordán folyó által elsodortakat megmentse.

A nagyapa, dr. Breiner György, a kolozsvári „Tribuna“ irodalmi folyóirat adminisztrációs igazgatója volt.

A rokonság és a barátok szeretettel gratuláltak a temesvári származású és Askelonban élő Berger Dezsőné — Rezsinek, első dédunokája születése alkalmából.

Haifán, szük családi körben, ünnepelte 80-ik születésnapját a lörinci származású Jungreis Izidor, a haifai kikötő nyugalalmazott alkalmazottja.

A jeruzsálemi városvezetésén Ovadjá József főrabbi jelenlétében ünnepélyes keretek között adták át az ösztöndíjat és kitüntetést Weisberg Ávráhám-Jehuda jesivanövendéknek, bibliai témájú értekezéséért. Sokan gratuláltak a szüllőknék, a Beér-Séván élő, putnoki, illetve sárospataki származású Weisberg Jekutiélnak és Ráchelnek.

Az Izraélben élő tótkomlósiai sok szeretettel vették körül a héten Zakariás (Grosz) Boriskát, aki a születésnapját ünnepelte.

Ráchel Kedmi, a fiatal zongoraművész, nagy sikerrel szerepelt a tel-avivi Zeneakadémia hangversenyén, ahol Mozart műveket adott elő.

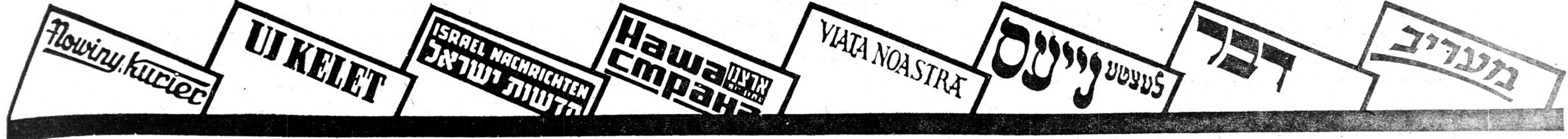
Kettős családi öröm érte a héten Révész László tel-avivi mérnököt és feleségét, Kait. Negyvennyolc órában belül két unokájuk született, Zsuzsi lányuk kislánya. Chén — és Évi lányuk kislánya. Hádár, A népszerű Révész házaspár sok jókívánságot kapott ebből az alkalomból.

APOLÓNÓ vállal kis, meleg otthonában, sok türelemmel szeretettel 24 óráig felügyelettel, idős embereket gondozásra, orvosi felügyelet alatt. Beszél angolul, németül, románul, magyarul, jiddisül.
RÁMÁT-GÁN,
MÁALÉ HASÁCHAR 7
(Katznelson—Modiin sarok)

לוח 8 מעריב

חשדור הראשי: "בית מעריב"
תל-אביב, רחוב קרליבך 2
ת"ד 20050, טלפון 287211

הלוח הנפוץ ביותר במדינה - כל מודעה מתפרסמת ב'8 העיתונים

לחברה תעשייתית גדולה דרושים

1. מהנדס מערכות קוד חום וצנרת
2. מסגר - מכונאי

בעל ידע בהשמל מכניקה, בניה ותורת הבקרה. נסיון של 10 שנים לפחות. ידע עברית ואנגלית - הכרחית.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בבכתובת: ת"ד 33401, תל-אביב.

אומ"סו (ישראל) בע"מ

דרוש לנו דיילות מכירה

בחנויות שלנו בתל-אביב, ירושלים ובאר-שבע.

5 1/2 שעות עבודה ביום

נא לפנות: טל' 59891, ת"א.

מנהל/ת חשבונות

סוג ד' נסיון בהתאמות בנקים

פקידה להנהלת חשבונות

עם ידע בנשיונל.

לפנות טל' 472883 או ליתד. 13041 ת"א

קבוצי בנין איזור הדרום

מרחבי אזור בנין מיועדים לראשית פיתוחו 100 מ"ר שטח בנין (400 מ"ר שטח נט) חלון סרוגה, 4 חדרי שינה, 2 חדרי ארונית, 8 חדרים אמבטיה, 2 חדרי שירותים, מטבח, פינת אוכל, פינת עבודה, שניונים, 25 יציאות, חלונות, דו-מסלול, 85 ראשי, 948565

דירות למכירה

1-1/2 חדרים

גוש דן

דירת חדר 2 סרפספת, פינת אוכל, מטבח, חלון, 790225

3 חדרים יותר

חולון בתים

בתי-בית, 5 חדרים, חדרה, מטבח, פינת אוכל, 330,000 - 380,000

מטבח, חלון, 12/1 נוח ויחודית, 10,000 - 17,000

2 חדרים

תל-אביב-יפו

בתי-בית, 2 חדרים, 145,000 - 210,000

חולון בתים

בתי-בית, 2 חדרים, 110,000 - 130,000

3 חדרים

תל-אביב-יפו

בתי-בית, 3 חדרים, 150,000 - 180,000

סקה המכונות

מודעות הרגע האחרון

מכוניות למכירה

אורני נ.ס.או

אורני 50 1976 די ראשונה בבעלות מנוחה, 25000, 4500-01949

סייגו 4 08 סטודנט + רדיו, 87485

ב.מ.וו.

ב.מ.וו. 1992 שנת 1972, 290158

סוסיתא

מנרה סוסיתא טבע פורד 67, 92501

פיג'ו

פיג'ו 504 1970 סטט + רדיו, 704456

לקונצרו בהיקף ארצי דרושים בת"א לתפקידי מפתח:

1. מנהל חשבונות מחלקת ספקים
2. מנהל חשבונות מחלקת בנקים

דרישות התפקיד:

- מנהל חשבונות מודפס (לפחות עם נסיון בתפקיד דומה)
- בקורות בניהול חשבונות יבוא בתקנות מס ערך מוסף ונינו מס במקור.

הנאים והולמים למועמד המתאים. המעוניינים יגישו בכתב בצרוף קורות חיים לת"ד 39152 תל-אביב.

תים מחשבים ומערכות בע"מ

Data General

לאגף הטכני של חברתנו

דרוש

מנאי אלקטרוניקה מנוסה

לאחזקת מערכות מחשבי NOVA ו-ECLIPSE

נסיון של מספר שנים במחשבים וציוד הקפי הכרחי.

נא לפנות בכתב לתד. 21194 ת"א ולפרט נסיון קודם. רצוי לציון טלפון.

חברה כלכלית ארצית

מזכירה עצמאית עברית - אנגלית

עבור מנהל אדמיניסטרטיבי ליום עבודה רצוף

פניות בכתב יד לתד. 29636 תל-אביב, עבור מזכירה.

אלקו בע"מ

חרושת אלקטרו-חבנית ישראלית דת-ת

מחלקה להנדסת בקרה ומחשבים

דרושים

- מהנדס או הנדסאי השמל
- לורס חזק ומתח גבוה
- רצוי עם נסיון של שנהיים.
- ידיעת אנגלית - הכרחית, גרמנית - רצויה.

מנאי השמל

בשטח זרם חזק ומתח גבוה

- נסיון בהנחת שרשרטים - הכרחי.
- ידיעת אנגלית - הכרחית.

על המועמדים לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לאלקו בע"מ, תד. 230 רמת-גן, סודיות מובטחת

חברת הישראלית לטקספורים וציוד בע"מ

CATERPILLAR

בישראל

דרוש

פקיד חשבונות

עם נסיון רצוי עם רקע טכני

שעות העבודה: 7:00 - 16:00

הסעה מאורגנת מחולון, בתים ורמת-גן.

נא לפנות למנהל כח אדם, רח' המנור 8, חולון טל. 807722.

כל מודעה בלוח זה מתפרסמת היום בשמונה העיתונים

בנק במרכז תל-אביב

מחפשים

לעבודה רצופה 09.00 - 16.00

כתבנית אנגלית לעבודה בטלקס בינלאומי

פניות בכתב יד לתד. 29569, ת"א.

למחלקה לתכנון דרושים

- מהנדס מים
- מהנדס תשתית

בעלי 5 שנות נסיון לפנות לטלפון 249276

למוסד בנקאי

דרוש

עורך-דין

בעל נסיון בתחום האזרחי מסחרי

הצעות מועמדות יש להגיש בצרוף תולדות חיים לת"ד 7095 תל-אביב עבור מס' 45.

איזור הדרום

בתי-בית, 3 חדרים, 150,000 - 180,000

איזור הדרום

בתי-בית, 3 חדרים, 150,000 - 180,000

איזור הדרום

בתי-בית, 3 חדרים, 150,000 - 180,000

מכירות

העסקה של מכירת פורד 67, 92501

מכונות תפירה

מכונת תפירה סינטי, 150,000

מכונות תפירה

מכונת תפירה סינטי, 150,000

מכונות תפירה

מכונת תפירה סינטי, 150,000

תזמורת של 8 כלים

לוח 8 מעריב

הלוח הנפוץ ביותר במדינה - כל מודעה מתפרסמת ב'8 העיתונים

„Az izraeli technológia csodája”

A KFIR A PÁRIZSI REPÜLŐSZALON SZTÁRJA

Izraeli karbantartási személyzet állandó ellenőrzés alatt tartja a két gépet — Bemutatásra kerülnek a bét-semesi Repülőgép-motorgyár gyártmányai is

Szakértők egyöntetű megállapítása szerint a jelenlegi, 32-ik párizsi Repülőszalon legnagyobb attrakciója a két izraeli Kfir gép, amely leginkább magára vonja a figyelmet a többszáz repülőgép között. Maga az a tény, hogy Izrael — légihadereje tapasztalatai alapján, — képes korszerű harcirepülő előállítására, felkelti a világ legnagyobb repülőgépszakértőinek érdeklődését.

Mint ismeretes, ez az első alkalom, hogy a Kfir Izrael határain kívül kerül bemutatásra és épp ezért az illetékesek mindent elkövetnek a maximális siker érdekében. A Kfirrel együtt karbantartási személyzet érkezett a francia fővárosba, beleértve szerelőket, fegyverszakértőket, elektronikai szakembereket is.

A két gép a legteljesebb, állandó felügyelet alatt áll. Így például minden üzemanyag töltés előtt felülvizsgálják a benzint, hogy megfelelő minőségű-e. A bemutatók programja olyan zsúfolt, hogy másodpercnyi pontosságot követel a pilótáktól. Minden bemutató repülésre készülő

vitt magával. A két gép a nap 24 órájában a kiszolgáló személyzet ellenőrzése alatt áll: „Tudatában vagyunk annak, hogy sok tízezer szempár szegeződik a két gépre és épp ezért mindenki mindent elkövet a teljes siker biztosítására” — mondják a kiszolgáló személyzet tagjai.

A két pilóta, Dani Sápír és Ászáf Bin-Nun hangoztatja, hogy a bemutató repülések rendelkezésére álló idő elég arra, hogy szemléltessék a gép tulajdonságait.

„Harcil pilótának pár perc elég ahhoz, hogy 3 perc alatt olyan magasságba jusson, amely lehetővé teszi, hogy legyőzze az ellenséget” — magyarázzák.

A Kfir mellett az izraeli bemutató érdekessége, a bét-semesi repülőgép-motorgyár gyár kiállítása. Az izraeli kormány öt hónappal ezelőtt adta át részvényeit (50 százalék) a Repülőgépipari Műveknek. Josef Sidlovsky, az ismert franciáországi repülőgép-motorgyáros, a gyár alapítója követelte, hogy a repülőgépipari Művek vegye át a kormány részét és az üzem irányítását. A cél az, hogy az üzem megkezdje repülőgép motorok gyártását a 80-as évek számára. A gyár jelenleg a Fuga-Magister iskolagépekhez állít elő motorokat, azonban megvannak a technikai lehetőségei arra, hogy korszerű motorokat is gyártson.

Avijá Sálif, a motorgyár vezérigazgatója hangoztatta, hogy Izraelnek mindent el kell követnie a repülőgép-motor gyártás továbbfejlesztése érdekében, hogy

ezzel csökkentse függőségét külföldi tényezőktől. Tegnap tartották a kiállításon a „Világsajtó Napját”, amikor is a Kfir lett a bemutató sztárja.

A fotóriporterek és a televízió fényképezők valóságos megröghanták a gépet, s minden oldalról lefényképezték.

A külföldi szakértők, beleértve a légügyi attasékat „az izraeli technológia csodájának” nevezik a Kfirt.

SMUEL KRAUSZ MEGTAMADTA TESTVÉRÉT

A közös tulajdonban levő mulató miatt veszett össze a két testvér

Smuel Krausz, az ismert dal-szerző és énekes, testvére bánalmazásának vádjával állt tegnap a tel-avivi járásbírósg előtt. A rendőrség megbízottja előadta, hogy Krausz a hajnali órákban megjelent testvére, Cádok Krausz Trumpeldor-utcai lakásán, rátámadt és súlyosan bántalmazta. A két testvér között a

közös tulajdonban lévő, Herbert Sámuel rakpart 80. szám alatti mulató vezetése miatt tört ki a konfliktus.

Krausz ügyvédje bejelentette, védené kötelezi magát, hogy a jövőben nem fogja bántalmazni testvérét. Ennek nyomán ügyvéte tárgyalásig 3000 font óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

Felejthetetlen drága édesanyánk

ROSENFELD JOHANNA 71

Kolozsvár — Tel-Aviv

SIRKÓAVATÁSÁT

június 7-ikén, — kedden délután 4 óraker tartjuk a chiloni temetőben.

Leányai: Viola és Manyi, unokái, vejei és a rokonság

Autóbusz indul Ibn Gvirolról (Mane és Zeitlin utcák között) 3.10-kor.

Találkozás a temető új bejáratánál, 3.45-kor.

KOZÓLJUK MINDENKIVEL, AKI SZERETTE, BECSÜLTE, IRÓI TEHETSÉGÉT, ÖSZINTE EMBERI SZIVÉT, HOGY

REZES GYÖRGY 71

AZ „IZRAELI KURIR” FŐSZERKESZTŐJÉNEK AZKÁRAJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT

1977 JUNIUS 7-IKÉN, KEDDEN DÉLUTÁN 4.00 ÓRAKER TARTJUK

A HAIFAI UJ TEMETŐBEN (KFAR SZÁMIR). TALÁLKOZÁS A TEMETŐ FŐBEJÁRATÁNÁL.

ÖRÖKKÉ SIRATJÁK: NAGYNÉNJEI (ARAD), A GONDOS CSALÁD, KOLLÉGAI, BARATAI

Mérhetetlen fájdalommal tudatjuk, hogy 4 év telt el, mióta az, aki legrágább volt mindnyájunk számára

Ábrám Dezsőné 71

szül. HARTMANN ILUS

Szászváros — Nagyenyed — Kirdron

ithagyott bennünket.

AZKÁRAJÁT

június 8-ikán — szerdán délután 4.30 óraker tartjuk a petach-tikvai Sgzula temetőben (88-as autóbusz).

Férje: Dezső, fiai: Mose és Smuel, unokája, bátyja: Hartmann Lajos — Montreal, húga: Loli és a kiterjedt rokonság

Mély fájdalommal tudatom, hogy eltelt egy év, mióta drága férjem

LÉB BÉLA Binjámín Zeév 71

ithagyott.

AZKÁRAJÁT

június 9-ikén — csütörtök délután 3 óraker tartjuk a Hár Házétim temetőben.

Autóbusz a lakás elől, Jeruzsálem. Hillel utca 16.

Gyászoló felesége: LILI és a család

Nem érvénytelenítik Flatto 10 milliós óvadékát

A járásbírósg elfogadta az ügyész érvelését: Flatto jelen helyzete lehetővé teszi, hogy eleget tegyen képviselői kötelezettségeinek — Miután tovább folyik a kiadási eljárás, nincs helye az óvadék hatálytalansításának

A jeruzsálemi járásbírósg tegnap elutasította Smuel Flatto-Sáron kérését, hogy miután Kneszet-képviselő lett, érvénytelenítse 10 millió fontos óvadék kötelezettségét, amelyet akkor rendezett el ellene, amikor a kiadási eljárás keretében szabadlábra helyezték.

A folyamodványban Flatto-Sáron jogi képviselői, Tonik és Cimmerman ügyvédek arra hivatkoztak, hogy a Kneszet-tagság mentelmi jogot biztosít számára és így nem lehet letartóztatni vagy kiutasítani, illetve ezt csak külön Kneszet-határozat alapján lehet elrendelni.

Zimmermann ügyvéd tegnap hangoztatta, hogy noha Flatto szabadlábon van, jogi szempontból letartóztatottak és mozgási szabadságában korlátozottak tekinthetők. „Lehetetlen, hogy egy részről valaki mentelmi jogot élvezzen, másrésztől viszont arra kötelezzék, hogy ha nem jelenik meg a bíróság előtt, 10 millió fontot kell fizetnie.”

Michael Kirsch ügyész ezzel szemben kiemelte, hogy a jelen esetben nem érvényesek azok az érvek, melyeket a védő hangoztatott. „Flatto-Sáron nincs letartóztatásban és a hatóságoknak nincs is szándékukban letartóztatni” rendezésére.

Drága jó férjem, édes jó apukánk, nagyapukánk, testvérünk, családjunk koronája

R. Ávrám Simson Mandel 71

Beszterce — Temesvár — Bné-Brák

slosimja leteltével

AZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk június 5-én — szerdán — vasárnap d. u. 4.30-kor, a petach-tikvai temetőben.

Autóbusz indul 4 óraker, Bné Brák, Aháronson utca, — a Redzin templom elől.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett drágánk,

KLEIN SÁRA (SÁRI) 71

(Klein Gyula özvegye)

Budapest — Haifa

hirtelen elhunyt.

Temetése vasárnap, — 1977 június 5-én, délelőtt 9.30 óraker, a Rothschild kórházból a haifai új temetőbe, Kfár Számir.

Külön autóbusz áll a kísérők rendelkezésére — a Rothschild kórháztól.

Gyászolják: fia: Klein Reuven és családja, USA, a Privner és Winter családok és a baráti kör

Drága férjem, apám, testvérem

LÖWI PISTA - JEHOUSA 71

elhunytának slosimja leteltével

AZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1977 június 6-án — szerdán — hétfőn délután 4 óraker a chiloni temetőben.

Találkozás az új bejáratnál.

A CSALÁD

Felejthetetlen drágánk

KLEIN ESZTER 71

(szül. STEINBACH ELZA)

Kisvárdá — Tel-Aviv

MÁSODIK ÉVES AZKÁRAJÁT

1977 június 6-án, vasárnap d. u. 4 óraker tartjuk a chiloni temetőben. Találkozás a temető új bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen családfőnk

KOPELOVITS NUSZN (NÁTÁN) 71

Brassó — Nácrát III

elhunytának első éve leteltével

AZKÁRÁT

tartunk 1977 június 5-én, — vasárnap délután 15 óraker a nocrát-III temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Tisztelgés Izrael előtt

GOREN FŐRÁBBI A NAGY AMERIKAI-ZSIDÓ DEMONSTRÁCIÓ DISZVENDÉGE

Mintegy félmillió résztvevőre számítanak az ideifelvonuláson

Slovo Goren országos áskénázó amerikai zsidóság kimagasló szefőrabbi tegnap feleségével együtt New Yorkba repült, hogy disztalják Izrael iránti támogatásúvendégként résztvegyen a New Yorkban megrendezendő „Tisztelgés Izrael előtt” felvonuláson.

Az amerikai zsidóság ezen hagyományossá vált demonstrációján az idén mintegy félmillió résztvevőre számítanak, köztük az amerikai kormányzat és az

„TAPÉTIM BNE-BRÁK”

TAPÉTAZÁST, LINOLEUM RAGASZTÁST, fahólfalig szőnyegét és minden szakmabeli munkát az egész országban vállalunk, teljes felelősséggel. Lakástervezési szakember áll a vevők rendelkezésére

Csak első osztályú szakemberekkel rendelkezünk.

IZSÁK GYURI

BNE-BRÁK, RECH. AKIBA 43, telefon: 790701

A legrégebbi tapétaüzlet a környéken.

FONTOS ÉRTESETÉS

IZRAEL MINDEN LAKOSÁNAK

A kikötősztrájk miatt kénytelenek vagyunk az európai exportra szánt divaticikkeket veszteséggel eladni, kizárólag

OFNÁT SAINT-LAURENTNÉL

Tel-Aviv, Allenby 81 (Mátmid mozival szemben)

1977. JUNIUS 4., SZOMBAT ESTE 6-TÓL

FEHÉR ÉS CHÁKI JEANS AKCIÓ	Azelőtt	Csak IL
NADRÁG, fehér jeans, női	205	67
NADRÁG, fehér jeans, férfiaknak, minden méret	205	67
SZOKNYA, fehér jeans	175	57
BLÉZER, fehér jeans, nőknek	157	57
BLÉZER, fehér jeans, férfiaknak	175	57
ZSAKET, cháki, férfiaknak	235	77
NADRÁG, cháki, férfiaknak, minden méret	165	67
SHORT, fehér jeans, nőknek 50 sz-ig	95	35

RUHA AKCIÓ CSAK 85 IL

RUHÁK, Alaska gyártól	475	85
RUHÁK (a gyár neve nem közölhető)	615	85
RUHÁK, Am Bi	517	85
RUHÁK, a Liberty gyártól	375	85
RUHÁK, Sán Sán gyártól	377	85

BLUZ AKCIÓ CSAK 35 IL

BLUZOK, Németországnak szánt export	200	35
BLUZOK, Hollandiának szánt export	200	35
BLUZOK, Franciaországnak szánt export	220	35
BLUZOK (a gyár neve nem közölhető)	185	35

Vannak gyermekblúzok is, különböző hímzéssel, csak 5 fontért, — továbbá gyermekblúzok, mindössze 20 fontért.

UJ KELET

ADÁS-VÉTEL

VIGYÁZZON a pénzére! Ne legyen új varrogépet. Regiből újat... FELVAGOTTARU üzlet keres... FELVAGOTTARU üzlet keres...

HAZASSÁG

"GOLDA" házasságkötő... "RICA SCHERER" Haifa & Hayman... "GOLDA" házasságkötő...

KÜLÖNFÉLE

HIRDETÉSEK az összes újság... HIRDETÉSEK az összes újság... HIRDETÉSEK az összes újság...

JERUZSÁLEM

VEZSUNK porcellán, kristály... VEZSUNK porcellán, kristály... VEZSUNK porcellán, kristály...

A SZER NYELVET, EGYSZER FIZET

Erdőn értesítjük mindazokat... Erdőn értesítjük mindazokat... Erdőn értesítjük mindazokat...

ALLAS

ÓZEREKÉK - metapéletek... ÓZEREKÉK - metapéletek... ÓZEREKÉK - metapéletek...

LAKAS

LAKASOK, nagy választékban... LAKASOK, nagy választékban... LAKASOK, nagy választékban...

UZLET

KISIPARI üzem, 50 négyzetm... KISIPARI üzem, 50 négyzetm... KISIPARI üzem, 50 négyzetm...

HIRDETÉSEK

HAIFAI MOZIK MÚSORA

ORAH - CSILLAG SZÜLETETT... ARMON - GYERE, ROBBANTSUNK EGY MILLIÓ... ARMON - AZ ELÁTÓKÖZTAK UTJA...

HAIFA

UJ KELET, Vicia Nostra, No... UJ KELET, Vicia Nostra, No... UJ KELET, Vicia Nostra, No...

LIDO

Ismét központi címen, tágas kiállítási termünkben... T.A., DIZENGOFF 213... A MEGNYITÓ ALKALMÁBÓL...

ROTHMAN MOSE 771

Felejthetetlen dráám... Kolozsvár - Kirját-Ata... ELSŐÉVES ÁZKÁRÁJA...

KAUFMANN CVI ARJE (HERSI) 771

Felejthetetlen férjem, édesapám, nagyapám, testvéreim... KAUFMANN CVI ARJE (HERSI) 771... Verebely - Petach Tikva...

ELIAS IGNAC (IGU) 571

Felejthetetlen drágánk... Sztarmárhegy - Sztarmár - Jeruchám... MÁSODIK ÉVES ÁZKÁRÁJÁT...

JÓKA ÉS VIDÉKE

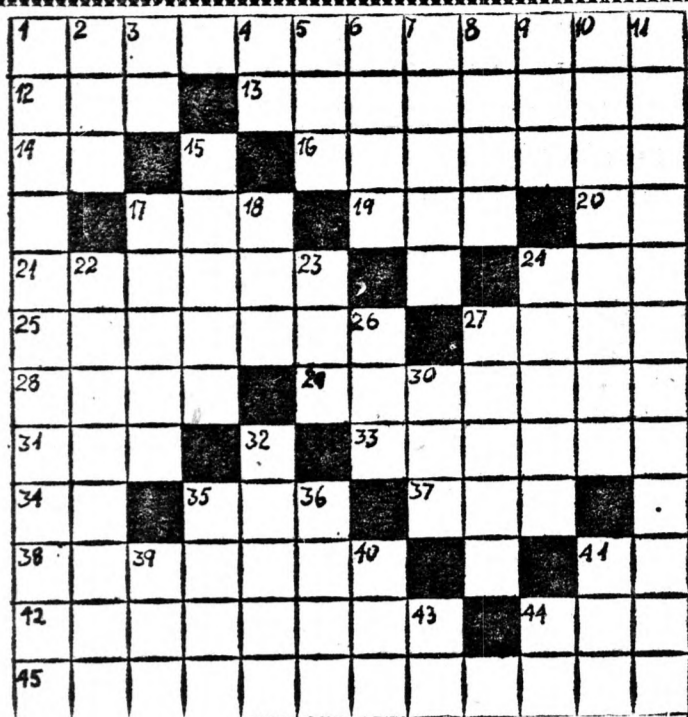
1977 június 12-én... 1977 június 12-én... 1977 június 12-én...

Strasser Tapetim... Szép otthon akarsz? Vegyél tapétát apukámnál!... TAPÉTELÉSI SZÖVEGEK... P.V.C. PADLÓK - TINÓLEUM... MUNKÁK KIVÉTELÉSE...

Strasser Tapetim... Szép otthon akarsz? Vegyél tapétát apukámnál!... TAPÉTELÉSI SZÖVEGEK... P.V.C. PADLÓK - TINÓLEUM... MUNKÁK KIVÉTELÉSE...

ROTHMAN MOSE 771... KAUFMANN CVI ARJE (HERSI) 771... ELIAS IGNAC (IGU) 571... JÓKA ÉS VIDÉKE... A GYÁSZOLÓ CSALÁD... A GYÁSZOLÓ CSALÁD... A GYÁSZOLÓ CSALÁD...

KERESZTREJTVENY 229

VIZSZINTES: 1. Könnyen párolgó oldószert. 12. Principium. 13. Idegenvezető Itáliában...

Fonetikusan, idegen összetételekben Istennel kapcsolatos. 37. Paolo. 38. Wafferli. 41. Bécsi to...

UJ KELET

REJTVENYPÁLYAZATI SZELVENY 229

HEVES-MEGYEIEK! EGER, GYÖNGYÖS, HATVAN, HEVES, PÁSZTÓ, TISZAFÜRED ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT

1977 június 7-ikén - ביום שישי תשלי"ז - kedden délután 4.30 órakor tartjuk Rechovonon, a HOH termében (Jakov utca 36).

BALASSAGYARMAT, SZÉCSÉNY, NÓGRÁD-BERCEL ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT

1977 június 8-án - ביום שבת תשלי"ז - szerdán délután 4 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion hegyen.

GYŐR ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT

1977 június 12-én, - vasárnap délután 6 órakor tartjuk Tel Avivban, a Bné Brit Rend Káplán utca 10. szám alatti házában.

MISKOLC, MEZŐKÖVESD, MEZŐCSÁT, BORSOD-MEGYE, FELSO ZEMPLEN, SZERENCS, MÁD, TOKAJ ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT

június 8-án - ביום שבת תשלי"ז - szerdán délután 5 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Hár Cionon levő emléktáblánál.

Seb után marad. 22. Két szó: 1) lengyel pénz, 2) angol leánynév. 23. Brit léghaderő (röv.). - 24. Eladó, de gazember is. 26. Levegő. 27. Nem ezzel. 30. Nem ez. 32. Két szó: 1) főzélknövény, 2) görög betű. 35. Távirati tör. 36. Kevert nyom. 39. Foszfór, Fluor, Deuterium. 40. IUE. - 41. Erő. 43. Római szám és fele. 44. IIIIKK.

TEL-AVIV Június 13. hétfő este 8-kor, HOH terem, Hájárkon u. 61. A BETEGSÉGEBŐL FELEPÜLT SUGÁR JENŐ jutalomjátéka

HOH HAIFA ELŐZETES ÉRTESTÉS: Kérjük az érdeklődőket, jegyzzék elő a június 21-iki, keddi, nagyszabású TEADÉLUTÁNT,

KITUNO SZABÁSZNÖT KERESNÖT Kötöttáruhoz Állandó munka biztosítva. Jelentkezés fizetési igény feltüntetésével:

KÜFÖLDRE UTAZIK? Sok időt és pénzt takarít meg az országok útikalauzaival (minden ország repülő- és vonat menetrendje).

GALANTA ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT 1977 június 12-én - ביום שישי תשלי"ז - vasárnap délután 4.30-kor tartjuk Jeruzsálemben, a Hár Cionon, a Mártírok Pincéjében.

SALGÓTARJÁN ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT Június 9-én, csütörtök délután 6 órakor tartjuk Tel-Aviv, Emek Jezráél - Oslenov sarok, a Bét Maramosban.

IPOLYSÁG KRUPINA, VÁMOSMIKOLA, SZOB, IPOLYNYÉK, KISGYARMAT ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT június 12-én - ביום שישי תשלי"ז - vasárnap délután 2 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion hegyen.

SZOMBATI NAPTAR

5737. sziván 17, 1977. június 3. PENTEK 5737. sziván 18, 1977. június 4. SZOMBAT Gyertyagyújtás

HETI SZAKASZ BEHAALOTCHA Háftára: „RONI VEZIMCHI BAT-CION” Zakariás 2/14-től 4/7-ig bezárólag, Szombat délután: PIRKE AVOT IL.

TEL-AVIVBAN PENTEK Dizengoff, rechov Dizengoff 132, tel. 223890. Jáni, Jehuda Hálvi 67, tel. 6:2474

CHOLONBAN BAT-JAMBAN PENTEK Rámát Hánász, Eil Kohén 1, Rámát Hánász

NATANJAN PENTEK Geva, Sáar Hásáj 14, tel. 22695

CHOLONBAN LAKÓ TÁRSAI KODÓNÖT KERES lengyelül és jiddisül beszélő asszony, délután 5-től, reggel 8 óráig, bentlávással.

GALANTA ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT 1977 június 12-én - ביום שישי תשלי"ז - vasárnap délután 4.30-kor tartjuk Jeruzsálemben, a Hár Cionon, a Mártírok Pincéjében.

SALGÓTARJÁN ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT Június 9-én, csütörtök délután 6 órakor tartjuk Tel-Aviv, Emek Jezráél - Oslenov sarok, a Bét Maramosban.

IPOLYSÁG KRUPINA, VÁMOSMIKOLA, SZOB, IPOLYNYÉK, KISGYARMAT ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT június 12-én - ביום שישי תשלי"ז - vasárnap délután 2 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion hegyen.

A HITACHDUT OLEJ HUNGARIA

TEL-AVIV Felhívjuk b. tagjaink és barátaink figyelmét Legyel Vera zongoraművész és hangversenyére. 1977. június 9-én, csütörtök este fél 9 órai kezdettel a Tel-Aviv Múzeumban. (Derech Saul Hámelech).

HAIFA A HOH Idősebbek klubja, Haifa, Pezvár 2 alatt június 5-én d. u. 5-kor tartja szokásos TEADÉLUTÁNT

HERZLIAN SZOMBAT dr. Berniker, Szokolov 28, Herzlia, tel. 981080

NATANJAN PENTEK Geva, Sáar Hásáj 14, tel. 22695

CHOLONBAN LAKÓ TÁRSAI KODÓNÖT KERES lengyelül és jiddisül beszélő asszony, délután 5-től, reggel 8 óráig, bentlávással.

GALANTA ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT 1977 június 12-én - ביום שישי תשלי"ז - vasárnap délután 4.30-kor tartjuk Jeruzsálemben, a Hár Cionon, a Mártírok Pincéjében.

SALGÓTARJÁN ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT Június 9-én, csütörtök délután 6 órakor tartjuk Tel-Aviv, Emek Jezráél - Oslenov sarok, a Bét Maramosban.

SALGÓTARJÁN ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT Június 9-én, csütörtök délután 6 órakor tartjuk Tel-Aviv, Emek Jezráél - Oslenov sarok, a Bét Maramosban.

IPOLYSÁG KRUPINA, VÁMOSMIKOLA, SZOB, IPOLYNYÉK, KISGYARMAT ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT június 12-én - ביום שישי תשלי"ז - vasárnap délután 2 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion hegyen.

MA ESTE A TÉVÉ-BEN

PENTEK 15.00: GYORSABBAN, MAGA SABBRA, ERŐSEBBEN - Sportmúsor az ifjúságnak

20.05: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE Smuél Aviodor Hákobén rabbi és Dani Golán közreműködésével.

21.20: „ÉN, CLAUDIUS” - Robert Graves neves angol történelmi regényéből készült, 13 részből álló filmsorozat.

22.10: KONCERT - Mozart Zongoraverseny, No. 26. Előadja: Az angol kamara zenekar, vezényel és szólista: DANIEL BARENBOJM.

22.45: „SERAFICO” - Uj krimi filmsorozat, amelynek főszereplője Frank Serafico, a new-yorki rendőrség olasz származású detektívje.

23.35: Egy mondat a Szentírásból. Hírek.

18.02: RAJZFILMEK 18.30: UJTÁSOK ÉS TALÁL-MÁNYOK - A műsorban: Az optikai gumiföldalatti laboratórium; önműködő fejőgépek az országban.

20.00: A SZOMBAT KIMENE-TELE - Szeferd esküvői dalok

A BÁT-JÁMI MAGYAR JISUV FIGYELMÉBE A napokban megnyílik a Ribak Múzeum mellett a Moádon A.R.T.A. (Ansé Ruách, Tárbut, Ománut) értelmiségiek klubja, amelynek keretében a magyar jisuv is működési lehetőséget kaphat.

RADIO

1977. június 3. péntek 5737. sziván 17, I. MŰSOR 7.07: Reggeli koncert, 10.15: Elemistáknak, 12.05: Bizet művei

II. MŰSOR 8.10: Reggeli zene, 10.05: Nálunk itthon, 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Héber dalok, 14.10: Vidám hétvége, 16.10: A szombat fogadása, 17.05: Örvendő zsidók.

A HADSEREG RÁDIÓJA 9.05: Üdvözlések, 10.05: Kedvelt lemezek, 12.05: Söfőröknek, 14.30: Dalparádé, 16.05: A sajtóról, 17.05: Alijja 1700-ban.

I. MŰSOR 8.05: Művészlemez, 9.05: A tudomány világa, 11.00: Hangjáték, 12.05: Zenei fejtörő, 12.45: Művészeti magazin, 14.10: Anyák napja és gyerekeknek, 16.05: Mozart művek, 18.04: Összehasonlítás, 20.45: Rectál, 21.30: Rádió-novella, 22.05: Hámávdil és móláv Málká, 23.00: Ellenfél, - 0.15: Hátikvá.

II. MŰSOR 8.10: Szombat reggeli dallamok, 11.05: Tártajtókkal, 12.05: A hatnapos háborúról, 14.10: Figaro itt, Figaro ott, 15.05: Jövőbe látás, 16.10: Slágerek, 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.30: Sport, 20.05: Sör és hangulat, 20.45: Sporthíradó, 21.05: Közéleti magazin, 22.05: Rádióvíva, 23.05: Zenés hétvége, 1.08: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA 8.05: Szendvics, 10.05: Csodás dalok, 13.05: Interjú, 14.05: Déli párbaj, 15.05: Kedvelt dalok, - 16.05: Szombat délután, 17.05: Ót órai tea, 19.05: Dori Ben Zeév a mikrofon előtt, 21.05: Hagymányok, 22.05: Zenítő doboz, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA ELODASOK KEZDETE 4.30 - 7.15 - 9.30 ALLENBY: A 12 vakmerő BEN JEHUDA: A hét szépség CAFON: A vidám szélhámos CINEMA-1: A gátlástalanok CINEMA-2: Gyilkosság az Or-ent-expressen CHEN: Gyere robbantsunk milliót! DEKEL: Az átkozottak utja DRIVE-IN: 1. A világ legerősebb embere, 2. Gépnarans ESZTER: A törvény erejével GAT: A liga élén GORDON: Nina HOD: Klára néni LIMOR: Blöff MÁKSZIM: Brutális város MÁTMID: A vágy karjaiban MERKÁZ: Kárte-film MOGRÁBI: Csillag született OFIR: C. A. S. ORLI: Sarah Bernard PARIS: Galileo PEÉR: Az utolsó nábob ROYAL: A tűzes Lantia SACHAF: A Jontán akció STUDIO: Rádióhálózat TAMÁR: Szuperszár TCHÉLET: A meghívó TEL-AVIV: Cassandra találkozó ZOCHAR: A bosszúálló szerelmes

ALAP

180

Grom holna

Kar rikába lasztás konfe minisz Yorkl hogy Carte szel ő

Ami szonyt hossza Kairó niszter közoa gedett június ban ü tettek jelentő az egy tások katoná ről is. Alex fogada zsidó 32 sz

Róe rende éves munis volt e nek sz zerta rende Ingrid lábár holna

Ho tárgy és a zött, tanak ton, három tudni zötte

Su tegna utcáb robbá robbá a 38 ségét lyos ápolj dott, nak rült birto

SZ

SZ